

voice ATHENS

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

PRE
VIEW
2021

Ξέρω τι θα κάνεις το 2021

GERA 1

Η ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ: 7.317 ΥΠΟΤΡΟΦΟΙ

ONASSIS
FOUNDATION

Υπάρχει μια πόλη που αντί για κτίρια έχει ιδέες. Για δρόμους έχει τις επιστήμες που ξέρουμε, κι αυτές που θα μάθουμε. Για κατοίκους έχει εκείνους που αριστεύουν, δημιουργούν, καινοτομούν και αλλάζουν την κοινωνία προς το καλύτερο. Μια πόλη με 7.317 κατοίκους, τους Υποτρόφους του Ιδρύματος Ωνάση.

→ ΟΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
2021–22 ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ.

Περισσότερα στο onassis.org

EDITO

Του Φώτη Γεωργελέ

Ενώ πάμε για τη συμπλήρωση ενός χρόνου σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης λόγω πανδημίας, οι πρώτες μέρες του 2021 σηματοδεύτηκαν με ένα γεγονός που συντάραξε όλο τον πλανήτη. Η επίθεση στο αμερικανικό Καπιτώλιο έδειξε ότι δεν μπορείς να πεις ποτέ «Δεν συμβαίνουν αυτά εδώ». Συμβαίνουν ακόμα και στην ισχυρότερη δημοκρατία του κόσμου.

Για μας, στην Ελλάδα, από τα απίστευτα γεγονότα στην Ουάσινγκτον υπήρχε ένα παράπλευρο όφελος. Είδαμε τον εαυτό μας στον καθρέφτη. Και καταλάβαμε πώς είχαμε φανεί τότε στον υπόλοιπο κόσμο. Ακούσαμε τους αμερικανούς ηγέτες να μιλάνε για απίστευτη ντροπή της χώρας τους. Είδαμε όλο τον πλανήτη να μιλάει για επίθεση στη Δημοκρατία. Ας είμαστε αισιόδοξοι. Η μετά βδελυγμίας αποκήρυξη κάθε ομοιότητας με τα ντου για «να καεί, να καεί το μπουρδέλο η Βουλή» και τις κρεμάλες του 2011, μπορεί να δείχνει ότι σιωπηλά, όπως συνήθως κάνει αυτή η κοινωνία, έχει αποκηρύξει το παρελθόν της αγανάκτησης, έχει καταλάβει ότι χρησιμοποιήθηκε στεγνά για μια εναλλαγή στην εξουσία με στόχο τη διαίωση της παλιάς τάξης πραγμάτων.

Είναι διασκεδαστικό όταν βλέπεις να υπερβάλλουν στην καταδική των οπαδών του Τραμπ ονομάζοντάς τους εμφατικά «φασίστες», οι ίδιοι άνθρωποι που πριν μερικά χρόνια έκαναν εμβριθείς αναλύσεις για τον «απλό άνθρωπο» που ξεσηκώνεται απέναντι στη Χίλαρι και το κατεστημένο της Ουάσινγκτον, για τα φτωχά στρώματα της αμερικανικής υπαίθρου που ξεσηκώνονται απέναντι στις ελίτ και τις κοινωνικές ανισότητες. Τώρα όλοι αυτοί έγιναν «φασίστες». Με τον ίδιο τρόπο που ο Τραμπ αποκαλεί όλους τους αντιπάλους του, «Antifa» εξτρεμιστές.

Όπως ξέρουμε πολύ καλά κι από τη χώρα μας, όσοι αποκαλούν τους αντιπάλους τους «φασίστες» συλλήβδην, δεν τολμούν τόσο για να προσδιορίσουν τους αντιπάλους όσο για να αθωώσουν εκ των προτέρων τους εαυτούς τους ώστε να λειτουργήσουν εκτός δημοκρατικών κανόνων. Η ρητορική του λαϊκισμού είτε είναι υπερδεξιός είτε υπεραριστερός είναι κοινή. Οι αντιπαλοί είναι εχθροί, προδότες, οι συνθήκες είναι εμφυλίου πολέμου, και αφού έχουμε πόλεμο γι' αυτό υπάρχει ανοχή στη βία και την κατάργηση των δημοκρατικών δικλείδων και φραγμών. Αυτό είναι το φαινόμενο που αντιμετωπίζουμε στη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο. Η επίθεση του λαϊκισμού στα δημοκρατικά συστήματα. Εν μέσω ταυτοχρόνως τριών συγκυριών.

Η μετατόπιση της δύναμης, της εξουσίας, του χρήματος στην Ανατολή και η επανάσταση της πληροφορικής, της τεχνητής νοημοσύνης, που αλλάζει ραγδαία την οικονομία, εξαφανίζοντας επαγγέλματα, με ολόκληρους οικονομικούς κλάδους να μην μπορούν ακόμα να βρουν το business model της επόμενης εποχής.

Αποτέλεσμα μια μεσαία τάξη στη Δύση να κυριεύεται από φόβο, οργή, πανικό, καθώς μετά από μια ολόκληρη ζωή βλέπει να κατεβαίνει τα σκαλιά της κοινωνικής κλίμακας αντί να τα ανεβαίνει. Ενώ τα κινήματα των outsiders για καλύτερη ζωή κρύβουν δυναμισμό και δημιουργία, τα κινήματα των πεπτωκότων συνήθως στρέφονται στον μηδενισμό, στο «πουτάνα όλα». Από κει και πέρα η χωροταξική τοποθέτηση στην πάνω ή την κάτω πλατεια είναι και λίγο θέμα τύχης. Αλλού επικρατεί ο δεξιόστροφος, αλλού ο αριστερόστροφος λαϊκισμός. Παρότι δεν το υποψιάζονται καν, οι διαφορές τους δεν είναι και τόσο μεγάλες. Οι τραπεζίτες φταίνε, λένε οι μεν, οι εβραίοι τραπεζίτες, οι δε. Οι ξένοι μετανάστες, λένε οι μεν, οι ξένοι Γερμανοί, λένε οι άλλοι. Τα «βοθροκάναλα», λένε οι μεν, τα «τσοντοκάναλα», λένε οι άλλοι. Η Ελίτ, το Διευθυντήριο των Βρυξελλών, λένε όλοι, ο λαϊκισμός είναι ίδιος. Και πάντα καταστροφικός. Διχαστικός λόγος, συνθήκες εμφυλίου, συνωμοσιολογία, ανορθολογισμός, επίθεση στα ΜΜΕ, fake news, μίσος προς τους «ειδικούς», γιατρούς, επιστήμονες, καχυποψία προς την «αριστεία», υπονόμευση των θεσμών. Τι να την κάνουμε τη δημοκρατία με τους περιορισμούς της, όταν μπορούμε να έχουμε «άμεση δημοκρατία»;

Η δεύτερη συγκυρία είναι ότι όλες αυτές οι ανακατατάξεις συμ-

βαίνουν 70 χρόνια μετά από τις φοβερές δεκαετίες '30-40 και οι άνθρωποι που έζησαν τη μεγαλειώδη μάχη της Δημοκρατίας απέναντι στους ολοκληρωτισμούς του 20ού αιώνα, έχουν φύγει από το προσκήνιο ή και από τη ζωή.

Μετά από τόσα χρόνια ευημερίας, ανάπτυξης, συνεχούς βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου, οι άνθρωποι έχουν ξεχάσει ότι η δημοκρατία δεν είναι δεδομένη. Ότι η δημοκρατία χρειάζεται προστασία από τους εχθρούς της. Έχουν γίνει πολιτικά αναλφάβητοι, πολίτες με δικαιώματα χωρίς υποχρεώσεις, γκρινιάρηδες, απαιτητικοί, εύκολο κοινό κάθε λαϊκιστή δημαγωγού. Έτοιμοι να πιστέψουν ότι ο φανατισμός δείχνει ακεραιότητα, η ανοχή στη διαφορετική άποψη σημαίνει αδυναμία, ότι η συνεννόηση ισούται με διαφθορά και προδοσία, ότι η βία ταυτίζεται με τη νεανική συμπεριφορά και ότι ο αντιουστημισμός είναι trendy. Δεν ξέρουν ότι το μέλλον που τους πουλάνε οι λαϊκιστές ηγέτες είναι ένα μεταμοντέρνο παρελθόν.

Η τρίτη συγκυρία, που μπορεί να προκαλέσει την τέλεια καταιγίδα, είναι ο σημερινός τρόπος επικοινωνίας, τα κοινωνικά δίκτυα. Δεν ξέρουμε ακόμα τη δυναμική της «εναλλακτικής» πραγματικότητας. Εκεί που εμείς βλέπουμε επίθεση στη δημοκρατία, οι οπαδοί του Τραμπ έβλεπαν ότι τους έκλεψαν τη νίκη με νοθεία στις εκλογές τις οποίες είχαν κερδίσει. Κάποτε εμείς πιστεύαμε ότι όλη η Ευρώπη θέλει να μας κάνει «χρεοδουλοπαροικία» ή κάτι τέτοιο εξίσου φαντεζί, για να μας πάρει τα πετρέλαια. «Μας χρωστάνε δεν τους χρωστάμε», λέγαμε και με 62% αποφασίσαμε ότι είμαστε πλούσιοι. Ο διχασμός της αμερικανικής κοινωνίας είναι μεγαλύτερος από τον δικό μας του 2010-15 και τουλάχιστον εμείς είχαμε και μια χρεοκοπία στο κεφάλι μας.

Λαϊκιστές και δημαγωγοί ηγέτες εκμεταλλεύονται τα σύγχρονα κανάλια επικοινωνίας και δηλητηριάζουν την κοινωνία με τοξικά fake news και υποδαύλιση εχθροπάθειας, οργής και φόβου. Απομονωμένα τμήματα της κοινωνίας αναπαράγουν τη δικιά τους πραγματικότητα ακούγοντας τη δικιά τους «Ηχώ», χωρίς να επικοινωνούν πα καθόλου μεταξύ τους. Όμως η κοινωνική συμβίωση προϋποθέτει μια κοινή γλώσσα συνεννόησης για την ίδια πραγματικότητα. Αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που θα αντιμετωπίσουμε τα επόμενα χρόνια.

Δεν ξέρουμε αν, ότι είδαμε στο Καπιτώλιο, ήταν ο τελευταίος σπασμός της δεκαετίας που πέρασε ή το προμήνυμα ότι και τα 20s θα συνεχίσουν έτσι. Αυτό πάντως που αρχίζει να φαίνεται είναι ότι οι κοινοβουλευτικές δημοκρατίες σιγά-σιγά σε όλο τον κόσμο αντιλαμβάνονται ότι ο κατευνασμός δεν ήταν σωστή αντιμετώπιση του λαϊκισμού, ότι η προσπάθεια ενσωμάτωσης και ο εφσουχασμός δεν απέδωσαν. Οι επιπτώσεις στην κοινωνία είναι ανυπολόγιστα καταστροφικές. Λένε ότι ο Τραμπ απέτυχε και το πραξικόπημα ήταν «οπερέτα». Ο Τραμπ ήξερε τι έκανε, δημιούργησε συνενόχους και προσωπικό εκλογικό σώμα μέσα στο λαό, όπως εδώ έγινε με το δημοψήφισμα-οπερέτα. Πώς αντιμετωπίζονται τώρα 35-40 εκατομμύρια άνθρωποι που στη δικιά τους εναλλακτική πραγματικότητα πιστεύουν απόλυτα ότι ο Τραμπ κέρδισε τις εκλογές;

Η αντιμετώπιση των επιθέσεων εναντίον της Δημοκρατίας αρχίζει να αλλάζει. Φάνηκε από την αντιμετώπιση της εισβολής στο Καπιτώλιο όχι ως «φιάσκο», αλλά σαν «εσωτερική τρομοκρατία». Όπως νωρίτερα είχε κάνει σαφές και ο Μακρόν στη Γαλλία απέναντι στον Ισλαμοφασισμό και όπως, ακόμα νωρίτερα, είχε περιγράψει ο Β. Βενιζέλος, όταν ανέπτυξε την έννοια της «εσχάτης προδοσίας». Η Δημοκρατία οφείλει να ξεπερνάει τις διαρρέσεις, να μην αντιμετωπίζει την κοινωνία χωρισμένη σε στρατόπεδα, να εργάζεται συνεχώς για την ενότητα και τη συμπερίληψη όλων. Αλλά συγχρόνως είναι υποχρεωμένη να προστατεύεται, να αποκρούει κάθε επίθεση και αμφισβήτηση των δημοκρατικών θεσμών γιατί αυτοί μας επιτρέπουν δικαιοσύνη και ισότητα. Χρειάζονται πολλές δεκαετίες αγώνων για να φτάσουμε εδώ, σε αυτό το επίπεδο Δημοκρατίας. Η επόμενη δεκαετία μόλις ξεκινάει και ούτε μπορούμε να φανταστούμε πώς θα είναι, αν θα αποφύγουμε τον κίνδυνο ή θα επαναλάβουμε τον 20ό αιώνα. **Α**

Οκτάχρονα αγοράκια παίζουν
σε πλατεία:

**-Βασικά υπήρχε
ο Άγιος Βασίλης αλλά πολύ
παλιά. Τώρα είναι πνεύμα.**

-Το Άγιο Πνεύμα!
(Μελίσσια, Κυριακή πρωί)

**«Μου είπε
ότι το μαλλί το καστανό
με κάνει φοβιστική»**

(Κορίτσια συζητούν χαλαρά, βολτάροντας
στο σούπερ μάρκετ,
Αμπελόκηποι, Πέμπτη απόγευμα)

**«Μπα, δεν οδηγώ βράδυ.
Θα έρθω αύριο το πρωί.
Γιατί, όπως έλεγε
και η γιαγιά μου,
είμαι γαλανομάτα και
δεν βλέπω καλά τη νύχτα»**

(Κυρία, 60άρα, μιλάει στο κινητό της,
Κολωνάκι, Τετάρτη απόγευμα)

Κυρία, γατομάνα,
μαλώνει τα γατιά της στην αυλή:
**«Θα καθίσετε ήσυχα-ήσυχα βρε,
ή θα πάρω σκύλο;»**

(Αγία Παρασκευή, Παρασκευή μεσημέρι)

Παπούς, 80 και βάλε,
κουβαλώντας ένα καρτοσάκι λαϊκής,
προσπαθεί με πολύ κόπο να διασχίσει
τη λεωφόρο Κηφισίας, μιλώντας
μόνος του, μέσα στα νεύρα:
**«Άι στο διάολο πια,
έχω μείνει κούτσουρο,
γέρασα»**

(Αμπελόκηποι, Σάββατο πρωί)

**«Ξεκίνησα να βλέπω
8 επεισόδια
και αγχώθηκα μην τελειώσει,
κι έτσι τη σταμάτησα»**

(Κορίτσι μιλώντας με φίλο της, Διονυσίου Αρεοπαγίτου,
Κυριακή πρωί με μύσες)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Οδός Πανόρμου, Χριστούγεννα 2020

Όλα τέλεια και εξωστρεφή, όλα τακτοποιημένα και φωτεινά. Και η ξαπλώστρα όταν ζεσταίνει ο καιρός και η βιβλιοθήκη με τις γλάστρες σε σταθερή κατασκευή και η ψησταριά στην άκρη όταν προκύψει τσιπουρίτσα. Όλα τα λεφτά, οι κρεμαστοί κήποι του αικονότιον. Respect!

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΝΤΟΥΜΠΑΪ

Πληρώνεις κάτι παραπάνω αλλά σε ξαναθυμούνται όσοι σε είχαν αφήσει να αραχνιάσεις.

NEW YEAR'S RESOLUTION

Αποχή από κ-ά-θ-ε μιντιακό ακτιβισμό.

ΑΛΟΥΜΙΝΟΧΑΡΤΑ

Συνωστισμός στο σούπερ-μάρκετ στο ράφι με τα αλουμινοχαρτά. Πώς αλλιώς θα κάνεις το ντεκαπάζ μόνη σου στο σπίτι;

ΜΑΡΙΑ ΣΑΚΚΑΡΗ

Το 2021 θα είναι η χρονιά της.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ

«Ο συγγραφέας πρέπει να είναι αφελής... Δεν είναι επάγγελμα για πολύ έξυπνους ανθρώπους. Πρέπει να είσαι παιδί για να γίνεις συγγραφέας. Αν κάποιος κάνει τον έξυπνο δεν γράφει καλή λογοτεχνία».

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η Καλομοίρα, σε απευθείας σύνδεση με την Καινούργιου, μιλάει για την εισβολή στο Καπιτώλιο.

ΤΟ ΜΟΤΟ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

«Σήμερα είναι το αύριο για το οποίο τόσο ανησυχούσες χθες». Sir Anthony Hopkins

ΨΩΝΙΑ ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

Πάντως είναι καλύτερο από το ραντεβού με ψώνια (ή ψωνάρες).

ΕΥΧΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΟΡΑΣ

«Καλή λευτεριά»
«Να ξαναπάρουμε τις ζωές μας πίσω»

ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ "SEX & THE CITY"

Περιμένουμε με αγωνία και την επιστροφή της Βίρνας Δράκου.

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Δεν θέλω να σας στεναχωρήσω αλλά μάλλον θα το ζήσουμε με παντόφλες και πίτσες.

BRIDGERTON

Αφήστε τον Δούκα και πιάστε τις συγγενείς περιπτώσεις: ένα βιβλίο της Μαντά ή έστω της Χρυσπίδας Δημολίδου.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΟΥΡΙΕΡ

Θα μπορούσαν να είναι οι μεγάλοι κερδισμένοι της χρονιάς, αλλά τα έκαναν θάλασσα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

«Είχα 4.000 ερωμένες». (Θα μετρούσε και όσες ανέβαιναν στην πίστα)

ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ο Gera γεννήθηκε στην Αθήνα και ξεκίνησε την ενασχόλησή του με το graffiti το 2009. Είναι φοιτητής στη Σχολή Καλών Τεχνών και απόφοιτος με πτυχίο Γραφιστικής και Εφαρμοσμένων Τεχνών. Έχει λάβει μέρος σε αρκετές ομαδικές εκθέσεις, όπως "Fathers and sons of Banksy" στη Kultur Spaeti Gallery στο Βερολίνο. "CENT par CENT" στη Young Artists Montmartre Gallery στο Παρίσι, και πραγματοποίησε την πρώτη ατομική του έκθεση "Visual Interpretation" στη Question Mark Gallery στο Μιλάνο. Επίσης έχει λάβει μέρος σε πολλά φεστιβάλ, όπως Meeting Of Styles, Step In The Arena, Urban Giants, SAF και Artwalk. Η τελευταία του δουλειά είναι το εντυπωσιακό mural ETERNAL LUV στο χώρο Luv n' Roll House του Ψυρρή. Το τελευταίο του project, σε συνεργασία με τη Luv N Roll, έχει τίτλο «ETERNALLUV» είναι ένας τοίχος 170 τ.μ., στην περιοχή του Ψυρρή, στον καινούργιο χώρο του Luv N Roll House. Διαβάστε τη συνέντευξη που έδωσε στον Billy G στο www.athensvoice.gr

ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ

Θες να πληρώνεις μόνο
για τα χιλιόμετρα που οδηγείς;
Με το νέο σύστημα HYBRID μπορείς!

Η Ολυμπία Οδός φέρνει, για πρώτη φορά
στην Ελλάδα, χρεώσεις ανάλογα με τα χιλιόμετρα
που πραγματικά διανύεις.

Απόκτησε τον πομποδέκτη ΟΛΥΜΠΙΑ PASS
και απόλαυσε έως και 76% χαμηλότερη χρέωση μέσω
του καινοτόμου τεχνολογικού συστήματος HYBRID.

ΟΛΥΜΠΙΑ PASS

...και πληρώνεις μόνο όσο πας!

Πληροφορίες:

www.olympiados.gr ☎ 22960 95555

📍 Σημεία Εξυπηρέτησης Πελατών:
Ελευσίνα, Ισθμός, Κιάτο, Ρίο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας
Επενδύοντας στο μέλλον σας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην Ευρώπη, παρότι έχουμε υποκύψει στον πολιτιστικό σχετικισμό βρίσκοντας θεσπέσιο στιδήποτε μη ευρωπαϊκό και μη δυτικό, συνεχίζουμε να βλέπουμε τις Ηνωμένες Πολιτείες με ευρωπαϊκό βλέμμα

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ

Της Σόφης Τριανταφύλλου

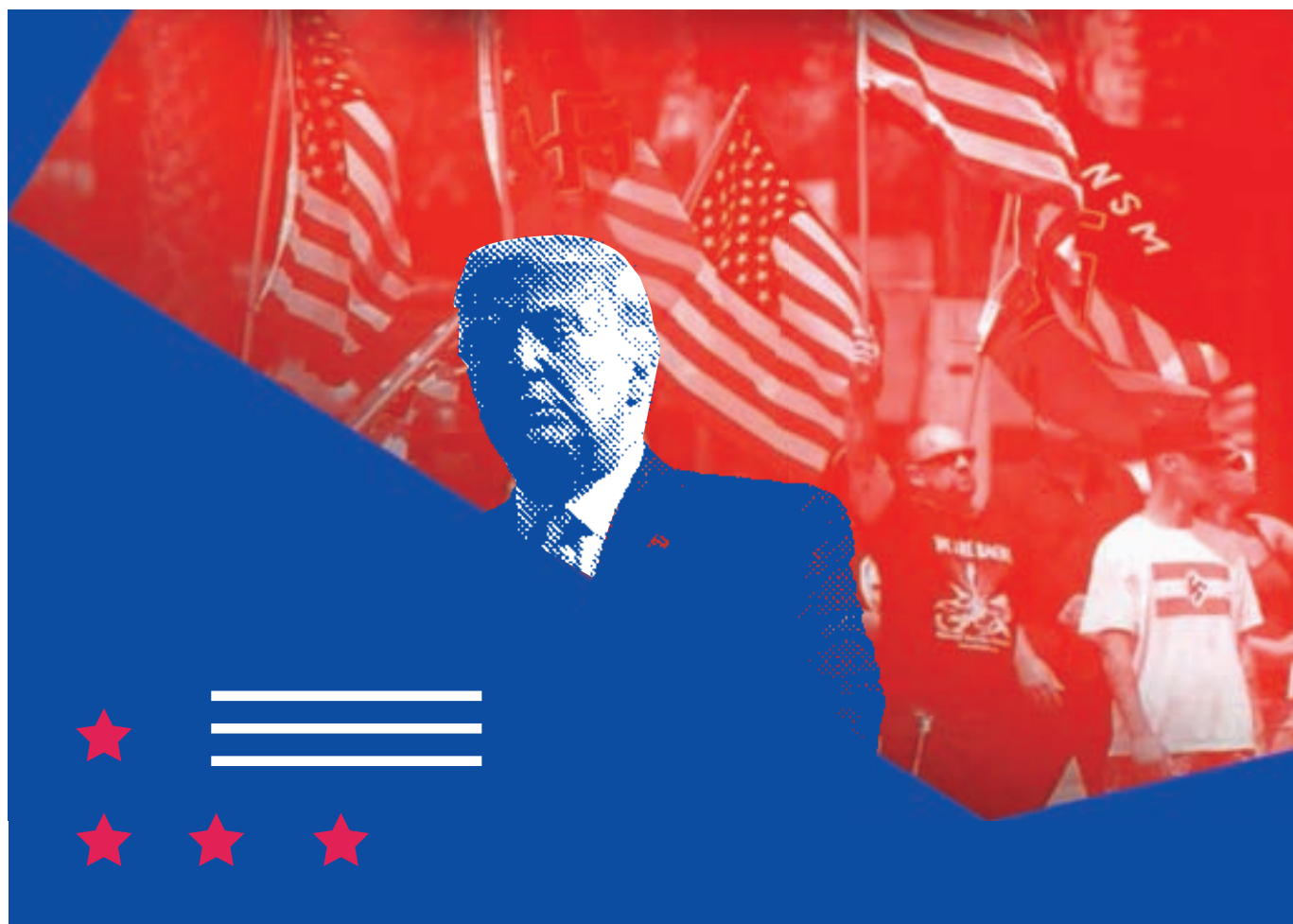
Ανθρωποι, ομάδες και παρατάξεις χωρίς πολιτική αρετή ζούσαν πάντοτε ανάμεσά μας* σε μερικές φάσεις της ιστορίας —λόγου χάριν κατά την άνοδο των ευρωπαϊκών ολοκληρωτισμών— αποτελούσαν την πλειοψηφία. Σήμερα εμφανίζονται με διάφορα ονόματα: συνωμοσιολόγοι, τραμπιστές (όπου συγχωνεύονται παλιότερες εμφυλιοπολεμικές συμμορίες), Κίτρινα Γιλέκα, τερατουργήματα της cancel culture και αντάρτες της κοινωνικής δικαιοσύνης. Τι συνέβη; Και τι μας συμβαίνει;

Η ελευθεριακή φιλοσοφία των δεκαετιών 1960 και 1970, που διαδέχτηκε τη φιλοσοφία της υποψίας —Φρόνιτ, Μαρξ και Νίτσε— αποδόμισε την ιδέα των οικουμενικών ανθρώπινων δικαιωμάτων μαζί με το ίδιο το δημοκρατικό ιδεώδες. Η προοπτική της προόδου έχασε τη λάμψη της και το θριαμβεύον άτομο του παρελθόντος έγινε ο άνθρωπος σε ψίχουλα. Να τι εννοώ: μέχρι το 1989, μέχρι τα γεγονότα της πλατείας Τιενανμέν στο Πεκίνο, πολλοί άνθρωποι στη Δύση πίστευαν ότι οι Κινέζοι θα αναγνώριζαν ως οικουμενικά τα δημοκρατικά ιδεώδη — το ίδιο πίστευαν, και ίσως πιστεύουν ακόμα, για τους μουσουλμάνους. Όταν έγινε προφανές ότι η Ανατολή θα παρέμενε είτε θεοκρατική, είτε δικτατορική, είτε και τα δύο, ένα μέρος των Δυτικών προσχώρησε σ' ένα ευρύ κίνημα σχετικισμού: στην πραγματικότητα, οι Δυτικοί συνθηκολόγησαν: αφού δεν μας πλησιάζετε εσείς, σας πλησιάζουμε εμείς· αφού δεν ενστερνίζεστε εσείς τις δικές μας ιδέες, ενστερνιζόμαστε εμείς τις δικές σας. Η αντίδραση του άλλου μέρους των δυτικών κοινωνιών στον σχετικισμό, στην υποχώρηση των αξιών, ήταν, όπως θα περίμενε κανείς, σφοδρή και διχαστική. Οι κοινωνίες απέκτησαν καινούργιες πολιτισμικές ρωγμές ακριβώς τη χρονική στιγμή όπου οι μεγάλες οικονομικές ανισότητες είχαν αρχίσει να μειώνονται.

Ο σχετικισμός είναι έργο των Δημοκρατικών οι οποίοι στα μάτια των υπολοίπων δείχνουν να μην υπερασπίζονται τις δυτικές, αμερικανικές αξίες. Και σαν μην έφτανε αυτό, περιφρονούν τον νατιβισμό, την απλή επιθυμία απλών ανθρώπων να αγκιστρώνονται στον τόπο και στον τρόπο της ζωής τους, καθώς και σε ό,τι θεωρούν σωστό και δίκαιο. Ανάμεσα στις κοινωνικές επιπτώσεις του σχετικισμού, που, με τη σειρά του συνδέεται με την παγκοσμιοποίηση, είναι ποικίλες μορφές εκτροχιασμού, παραφορές και εξέγερσης.

Κάποτε, στην Ευρώπη οι εξεγέρσεις κατευθύνονταν εναντίον των ευγενών και της αριστοκρατίας· σήμερα κατευθύνονται κατά της εξουσίας που εκλαμβάνεται ως επιρρεπής στη μοναρχία - απολυταρχία. Στις ΗΠΑ το σχήμα είναι απλούστερο: Ποιος κερδίζει; Ποιος είναι πρωταθλητής; Ποιος είναι σταρ; Ποιος είναι Νούμερο 1; Ποιος βρίσκεται στην κορυφή; Το αμερικανικό λεξιλόγιο περιλαμβάνει λέξεις που μεταφράζονται αδέξια στις ευρωπαϊκές γλώσσες: winner-loser, success story, number one, top guy, alpha male. Όταν ο winner χάνει, οι άνθρωποι σαστίζουν. Όχι μόνο επειδή ο κατ' εξοχήν κερδισμένος —πλούσιος, επιτυχημένος, με εμφανίσιμη σύζυγο κτλ— έχασε αλλά κι επειδή οι μισοί Αμερικανοί χαιρόνται με την ήττα του. Τι λογής Αμερικανοί είναι τούτοι; Η συμπεριφορά τους είναι τελείως un-American. Ο ίδιος ο Τραμπ λέει: «Δεν έχασα. Με εμπόδισαν να κερδίσω.» Αυτή η φαντασίωση, που έγινε υλικό προπαγάνδας τεράστιας έντασης και εμβέλειας, πυροδότησε τις ασχημίες στην Ουάσιγκτον. Δεν είναι λογικό να κάνει ένας winner, άρα έγινε νοθεία.

Θυμηθείτε πώς εξελέγη ο Τζορτζ Μπους τζούνιορ: τότε πράγματι είχε γίνει νοθεία, ο Αλ Γκορ όμως φέρθηκε σαν τζέντλεμαν του Νότου και δεν προχώρησε στη διεκδίκηση των χαμένων ψήφων. Ο Τραμπ και οι οπαδοί του

είναι διαφορετικός κόσμος και η ριζοσπαστικότητά τους οφείλεται σε μια σειρά φαινόμενα και παράγοντες: ο πρώτος είναι η προπαγάνδα η οποία έχει απελευθερωθεί πλήρως εξαιτίας των ηλεκτρονικών δικτύων. Η ομάδα fringe-politics που υπάρχει λίγο-πολύ σε όλες τις χώρες, στις ΗΠΑ ήταν ανέκαθεν εξαιρετικά θορυβώδης. Και οι σημερινές συνθήκες την καθιστούν εκκωφαντική.

Παρά το κοινοτικό ιδεώδες —εξέλιξη του τζεφερσονικού «αγροτικού ιδεώδους» που έχει, έτσι κι αλλιώς εξασθενήσει λόγω της πολυπολιτισμικότητας και της πολιτικής ορθότητας— και παρά τη δημοκρατική αρχή του affectio societatis, της επιθυμίας για ενότητα, η αμερικανική δημοκρατία επέλεξε τον δρόμο της σαλαμοποίησης του κοινωνικού καταταμαχισμού. Η σαλαμοποίηση δεν είναι κατακόρυφη σύμφωνα με τη μαρξιστική φαντασίωση· είναι οριζόντια. Με αυτή την πολιτική που κατακερματίζει την κοινωνία σε ομάδες βάσει αυθαιρέτων και πιθανότατα δευτερευόντων κριτηρίων, όπως είναι το χρώμα του δέρματος ή το κοινωνικό φύλο, δόθηκε

βήμα και δυσανάλογη βαρύτητα σε ομάδες πολιτικού περιθωρίου: συνωμοσιολόγους, ελευθεριακούς εναντίον του κράτους, των θεσμών και της φορολογίας, τρελούς του θεού, τρελούς των όπλων και τρελούς σκέτο. Το Δημοκρατικό Κόμμα πρέπει να αναλάβει την ευθύνη αυτής της σαλαμοποίησης την οποία εκμεταλλεύεται η ακροδεξιά —έχουμε μακρύ δρόμο να διανύσουμε μέχρι να κατανοήσουν οι Δημοκρατικοί την παγίδα της πολιτικής των μειονοτήτων. Όσο για τους Ρεπουμπλικανούς, βλέπουν μονάχα επιτυχημένους και αποτυχημένους, πλούσιους και φτωχούς: όταν ένας Αφροαμερικανός είναι φτωχός ίσως πράγματι τον βλέπουν σαν αράπη· όταν ένας γκέι είναι φτωχός ίσως αναφέρονται σ' αυτόν, ψιθυριστά, με παλαιότερα politically incorrect ονόματα. Θέλω να πω: οι Ρεπουμπλικανοί μοιάζουν με τον Σκρουτζ Μακ Ντακ που τα μάτια του έπαιρναν το σχήμα του δολαρίου (\$)· ήρωάς τους είναι ο Γκαστόνε ΜακΝτακ, ο πλούσιος, τυχερός και glamoγους εξάδελφος του Ντόναλντ Ντακ. Ο Τραμπ, παρά τη συνωνυμία, δεν είναι ο Ντόναλντ, είναι ο Γκαστόνε: η ήττα του στις εκλογές, με μικρή διαφορά από τον Τζο Μπίντεν, ήταν γι' αυτούς, εκτός από δυσάρεστη έκπληξη, μια διασάλευση της τάξης των πραγμάτων — ο Γκαστόνε δεν αντιμετωπίζει ποτέ ατυχίες. Οι Ρεπουμπλικανοί, ακόμα κι όταν δεν είναι τραμπιστές, βλέπουν τον κόσμο σαν γουέστερν: από την τετράγωνη ιδέα τους για την ύπαρξη λείπουν οι λεπτές αποχρώσεις. Οι Δημοκρατικοί είναι πιο υποκριτές — όπως όλοι οι άνθρωποι και οι παρατάξεις που έχουν, ή πιστεύουν ότι έχουν, πθικό πλεονέκτημα.

Η εξαλλοσύνη των οπαδών του Τραμπ οφείλεται επίσης στις ζημιές της παγκοσμιοποίησης οι οποίες ωστόσο αφορούν ολόκληρη την αμερικανική κοινωνία. Η αποβιομηχάνιση (σχετική, το φαινόμενο έχει υπογραμμιστεί υπέρ το δέον) και η στροφή της οικονομίας στην πληροφορική ήταν ανώδυνη για όσους είχαν πρόσβαση σε καλύτερη μόρφωση — αλλά το επίπεδο της παιδείας στις ΗΠΑ δεν ακολουθεί τις εξελίξεις στην εργασία, με αποτέλεσμα μεγάλες μάζες να μένουν πίσω απαιτώντας και νοσταλγώντας μορφές απασχόλησης και αμοιβής που έχουν ξεπεραστεί. Οι προπαγανδιστικές αντισυστημικές πλατφόρμες στελεχώνονται από ανθρώπους χαμηλής μόρφωσης και απευθύνονται σε ανθρώπους όχι μόνο χαμηλής τυπικής μόρφωσης αλλά και στενού ορίζοντα, με κύρια χαρακτηριστικά τον εθνικισμό, τον επαρχιωτισμό, τη μαγική σκέψη και συχνά τη θρησκοκληψία. Αν το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων στη Γαλλία ήταν μια εκδήλωση εκδίκησης και φθόνου, στις ΗΠΑ τα αυθόρμητα βίαια κινήματα οφείλονται σε μια πλάνη: μας κοροϊδεύουν,

μας κυβερνά μια un-American ελίτ που περιφρονεί τις αμερικανικές αξίες. Τι κόσμος είναι αυτός όπου οι δισεκατομμυριούχοι φοράνε μακρό μπλουζάκια και σαγιονάρες, και ψηφίζουν σοσιαλιστές; Τις απαντήσεις δίνουν τα social media από τα οποία οι άνθρωποι είναι εξαρτημένοι: οι άλλες πηγές πληροφόρησης απαιτούν υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο.

Αν και η περιφρόνηση του «λαουτζίκου» γέννησε τον λαϊκισμό, ο Τραμπ δεν μπορεί να ενταχθεί στον ορισμό: ο λαϊκισμός περιλαμβάνει μέτρα υπέρ των φτωχών (π.χ. επιδόματα, χαμηλή φορολογία, χατίρια, νομική χαλαρότητα) που δεν είναι δημοφιλή στις ΗΠΑ και που παραμένουν σπασιαλιτέ των Δημοκρατικών. Αυτό που προσέφερε ο Τραμπ στους φτωχούς είναι το όνειρο του winner, του top guy και τα τοιαύτα — κάτι που δεν έχει κανένα νόημα στην Ευρώπη, αλλά που ενώνει μεγάλο μέρος Αμερικανών της ενδοχώρας. Στην Ευρώπη, παρότι έχουμε υποκύψει στον πολιτιστικό σχετικισμό βρίσκοντας θεσπέσιο στιδήποτε μη ευρωπαϊκό και μη δυτικό, συνεχίζουμε να βλέπουμε τις Ηνωμένες Πολιτείες με ευρωπαϊκό βλέμμα. Όσο για τους Αμερικανούς, τουλάχιστον για όσους μοιράζονται την ηθική και αισθητική των εισβολέων του Καπιτωλίου, δεν μας βλέπουν καν· κι όταν μας βλέπουν, είμαστε ένας εφιάλτης: σοσιαλισμός στα φλεγόμενα Γόμορρα. Αλλά το πρόβλημα είναι δικό τους: σήμερα κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι η αιματοχυσία ήταν «απλώς» το επεισοδιακό τέλος μιας τοξικής προεδρίας. Έχουμε κάθε λόγο να φοβόμαστε ότι ήταν η αρχή μιας πολιτικής εκτροπής κατά την οποία ο όχλος θα βαδίζει όπου τα άτομα φοβούνται να διαβούν. **A**

**ΑΝ ΤΑ ΚΙΤΡΙΝΑ
ΓΙΛΕΚΑ ΣΤΗ
ΓΑΛΛΙΑ ΗΤΑΝ
ΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΕΚΔΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΦΘΟΝΟΥ,
ΣΤΙΣ ΗΠΑ ΤΑ
ΒΙΑΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ
ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ
ΜΙΑ ΠΛΑΝΗ: ΜΑΣ
ΚΥΒΕΡΝΑ ΜΙΑ UN-
AMERICAN ΕΛΙΤ
ΠΟΥ ΠΕΡΙΦΡΟΝΕΙ
ΤΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙ-
ΚΕΣ ΑΞΙΕΣ**

διαδικασία εμφύκωσης, μια τάση που συμπίπτει με την έκπτωση των ελίτ ή των υποτιθέμενων ελίτ· και (β) επειδή μια επικοινωνιακή κοινωνία, όπως αυτή στην οποία ζούμε, δεν μπορεί να μεταδώσει το παραμικρό: «Η μετάδοση προϋποθέτει αργούς ρυθμούς, ενώ η επικοινωνία θέλει αμεσότητα, ακαριαίο αποτέλεσμα και περιορισμένο χώρο». «Προσφέρουμε στη νεολαία μας τεχνολογία και βιολογικό επίπεδο τρομερά εξελιγμένο, αλλά έχουμε αποφασίσει να μην τους διαθέτουμε πια πνευματική καλλιέργεια και να μην τους μεταδίδουμε τις αξίες και τις αναφορές που επέτρεψαν την ανακάλυψη και την ανάπτυξη αυτού του πλούτου». Η Πολωνία πιστεύει ότι το εγχείρημα του Διαφωτισμού είναι ήδη νεκρό.

Στη συζήτηση της παρέας μας, μία άλλη συνάδελφος που διδάσκει σε κορυφαίο αμερικανικό πανεπιστήμιο, σημείωσε ότι το θετικό των συμβάντων στο Καπιτώλιο είναι ότι ο υπόλοιπος πλανήτης θα καταλάβει επιτέλους τι πραγματικά είναι οι ΗΠΑ· ότι, δηλαδή, οι εικόνες που είδαμε «διορθώνουν» (αυτή ήταν η έκφρασή της) την παγκόσμια αντίληψη για την πραγματική φύση της αμερικανικής πολιτικής· και ότι αυτή η διορθωση άργησε πολύ. Μέσα σε λίγα λεπτά απ' το ξέσπασμα της εισβολής άρχισαν να κυκλοφορούν στο διαδικτυο σατιρικοί χάρτες που δείχνουν χώρες σε όλο τον πλανήτη να υποδέχονται τις ΗΠΑ στη λέσχη των κρατών που έχουν βιώσει ένα αμερι-

το Κογκρέσο, αλλά αν διαβρώνονται οι έννοιες της αλήθειας, της πραγματικότητας, της πίστης στην πολιτική ιεραρχία και στο Σύνταγμα.

Η εισβολή στο Καπιτώλιο ήταν μια πράξη επικοινωνιακή, συμβολική· μια μεταμοντέρνα περφόρμανς. Ο Άντριου Σάλιβαν έγραψε ότι η εισβολή ήταν ταυτόχρονα τρομακτική και εντελώς παρανοϊκή: «Ήταν μια βίαιη εξέγερση κατά της δημοκρατίας, ήταν όμως και μια σκηνή από έναν εφιάλτη για το *Burning Man*. [...] Ήταν μια ανταρσία με τη μορφή μασκαρέματος. Ήταν θανάσιμη αλλά και παραστατική. Ήταν σαν η Άλωση της Βαστίλης να ολοκληρώθηκε με *selfies*». Αυτό σε καμία περίπτωση δεν κάνει την απώλεια πέντε ανθρώπων ζωών λιγότερο τραγική, ούτε μειώνει τη ζημιά που κατάφερε στην εικόνα των ΗΠΑ. Απαιτεί όμως διαφορετικά ερμηνευτικά εργαλεία. Το ίδιο ισχύει και για ολόκληρη την προεδρία Τραμπ. Η ζημιά που έκανε επί τέσσερα χρόνια είναι ανυπολόγιστη, ωστόσο βρίσκεται κυρίως στο επίπεδο των συμβόλων, του κώδικα της πολιτικής επικοινωνίας, των αξιών· πραγματοποιείται δηλαδή σε μια εικονική πραγματικότητα, τις συνέπειες της οποίας είμαστε συνήθως ανίκανοι να συλλάβουμε σε πρώτο χρόνο, ακριβώς επειδή είναι αφανής ή διασκεδαστική ή σοκαριστική, έξω απ' τα ερμηνευτικά μας πλαίσια. Έρχεται όμως αναπόφευκτα η στιγμή που η εικόνα, ο λό-

γέρτα που ανέβηκε στο βήμα της Γερουσίας, και του άλλου με τη σημαία του εμφυλιοπολεμικού Νότου που άπλωσε τα πόδια του πάνω στο γραφείο της Νάνσι Πελόζι, είναι τα σύμβολα της έκπτωσης και της απαξίωσης της αμερικανικής δημοκρατίας και των ελίτ στο εσωτερικό. Ο αντίκτυπος για την αξιοπιστία και την ήπια ισχύ των ΗΠΑ στη διεθνή σκηνή θα είναι μεγάλος και μακροπρόθεσμος.

Με τι θα έμοιαζε μια επαρκής απάντηση του πολιτικού και του μιντιακού συστήματος σε μια τέτοια ασύμμετρη επίθεση; Θα απαιτούσε μια εξίσου ακαριαία, δραματική, παραστατική απάντηση που θα έκλεινε τα στόματα όσων αμφισβητούν τους θεσμούς στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Θα προϋπέθετε διακομματική συναίνεση (έστω με τους μισούς Ρεπουμπλικάνους) για απομάκρυνση του Προέδρου Τραμπ. Θα περιλάμβανε συμβολικές κινήσεις αποκατάστασης της δημοκρατικής νομιμότητας όχι μόνο σε ομοσπονδιακό επίπεδο, δηλαδή στην Ουάσινγκτον, αλλά και στις πολιτείες· σε πανεπιστήμια και σχολεία. Θα απαιτούσε, δηλαδή, μια αυστηρή απάντηση των θεσμών ώστε να γίνει ξεκάθαρο σε όλους ότι η δημοκρατία δεν δέχεται ούτε απειλές, ούτε εξευτελισμούς· ότι το πολιτικό σώμα της κοινωνίας είναι ενωμένο, αν μη τι άλλο από φόβο/σεβασμό στους μηχανισμούς καταστολής του κράτους· ότι για να λειτουργήσει, ο φιλελευθερισμός απαιτεί ταυτόχρονα εφαρμογή του νόμου.

Τίποτε από αυτά δεν έγινε. Οι υπουργοί του Τραμπ αντί να απαιτήσουν την απομάκρυνση ή παραίτησή του, παραιτήθηκαν οι ίδιοι· οι μετριοπαθείς Ρεπουμπλικάνοι τηρούν σιγή ιχθύος, μετρώντας τις μέρες μέχρι να περάσει το κακό· οι Δημοκρατικοί πήραν για μία ακόμα φορά πάνω τους, μονοκομματικά, τον ρόλο του αστυφύλακα της δημοκρατίας· ενώ, σχεδόν ακαριαία, ταυτοτικές ομάδες βγήκαν στα κανάλια και άρχισαν την εκστρατεία οικειοποίησης της ιδιότητας του θύματος· ακούσαμε επανειλημμένως ότι το βασικό θύμα της εισβολής ήταν η αφροαμερικανική κοινότητα· άλλοι βρήκαν ευκαιρία να προμοτάρουν την καμπάνια τους υπέρ της διάλυσης της αστυνομίας. Σαν γεράκια που μαζεύονται γύρω απ' το κουφάρι των πάλοι ποτέ θεσμών και του πάλοι ποτέ ενωμένου έθνους, οι άνθρωποι αυτοί δεν κοντοστάθηκαν ούτε πέντε λεπτά για να αφουγκραστούν το τι συμβαίνει· δεν σοκαρίστηκαν· «φόρεσαν» τα γεγονότα στη δική τους πραγματικότητα. Είναι εντελώς χαρακτηριστικό του ποιος λειτουργεί με επάρκεια και αίσθηση ισχύος ότι οι μόνοι που αντέδρασαν δυναμικά και με αναλογία προς τη σοβαρότητα των γεγονότων ήταν οι τεχνολογικοί γίγαντες: το Facebook, το Twitter, η Amazon, η Google. Πήραν πάνω τους το έργο της θεσμικής απάντησης σε μια ασύμμετρη επίθεση, αποκλείοντας τον Τραμπ, όπως και ακροδεξιά δίκτυα επικοινωνίας, από τις πλατφόρμες τους. Άργησαν, βέβαια, πέντε χρόνια.

ΟΙ ΜΟΝΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΕΔΡΑΣΑΝ ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΉΤΑΝ ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ: ΤΟ FACEBOOK, ΤΟ TWITTER, Η AMAZON, Η GOOGLE. (...) ΑΡΓΗΣΑΝ, ΒΕΒΑΙΑ, 5 ΧΡΟΝΙΑ.

Τα **δακρύβρεχτα** λογύδρια καλοπροαίρετων σχολιαστών που γράφουν για τη Δημοκρατία σαν να είναι μια ευάλωτη ασθενής, απλώς επιβεβαιώνουν την αμνηστική της διαχειριστεί και να προσαρμοστεί στην παγκοσμιοποίηση. Οι δε διαβεβαιώσεις από τις σύγχρονες Πολυάννες, που ζούνε ακόμα στη δεκαετία του 1980 ή του 1990, ότι όλα θα πάνε καλά και ότι η πορεία προς την πρόοδο είναι προδιαγεγραμμένη, δεν πέθουν. Επειδή δεν είδαμε τανκς στο προαίλιο του Κογκρέσου δεν σημαίνει ότι δεν ζήσαμε μία καταλυτική στιγμή. Άλλωστε, αρκετά χρόνια πριν τη Νύχτα των Κρυστάλλων και τον εμρησμό του Ράιχσταγκ έγινε εκείνο το αποτυχημένο πραξικόπημα της μπουραρίας. **Α**

Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΟ ΚΑΠΙΤΩΛΙΟ ΩΣ ΑΣΥΜΜΕΤΡΗ ΕΠΙΘΕΣΗ - ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ

Του Ρωμανού Γεροδήμου

Λίγες ώρες μετά την εισβολή ακροδεξιών διαδηλωτών στο Καπιτώλιο την περασμένη Τετάρτη, συζητούσαμε με μία καλή παρέα αμερικανών φίλων που ζούνε στις ΗΠΑ προσπαθώντας να επεξεργαστούμε το τι συμβαίνει. Όταν τους ρώτησα αν στο «αφήγημα» των ΜΜΕ υπάρχουν υπόνοιες για σκόπιμη αποχή ή ακόμη και υπόγεια υποστήριξη των διαδηλωτών από στελέχη της αστυνομίας, ένας φίλος που ειδικεύεται σε θέματα διαδικτυακής κουλτούρας μου απάντησε ότι το αφήγημα στο διαδικτυο ήταν ότι την εισβολή την οργάνωσαν... οι (ακροαριστεροί) *antifa*· κι αυτό παρά το γεγονός ότι οι κάμερες έδειχναν γνωστά μέλη της ακροδεξιάς σχέτας και διαδικτυακής θεωρίας συνωμοσίας QAnon να μπαίνουν στην αίθουσα της Γερουσίας.

Όμοιες φίλες, που διδάσκουν σε δημοτικό και γυμνάσιο ανιστοίχως, εξέφρασαν την απόγνωση τους για το ότι την επόμενη μέρα θα έπρεπε να διαχειριστούν τα γεγονότα αυτά στην τάξη. Στην αρχή δεν κατάλαβα τι ακριβώς εννοούσαν, αλλά μου εξήγησαν: κάθε μέρα έρχονται αντιμέτωπες με παιδιά τα οποία αρνούνται την πραγματικότητα—την απορρίπτουν—, ζούνε σε μια εναλλακτική πραγματικότητα που διαμορφώνεται σε διαδικτυακά φόρουμ και περιθωριακά κανάλια επικοινωνίας. Οι φίλες μου νιώθουν πλέον ότι, ως εκπαιδευτικοί, έχουν εξαντλήσει κάθε εργαλείο που βρίσκεται στη διάθεση τους προκειμένου να εμπλέξουν τα παιδιά αυτά στην «πραγματική» πραγματικότητα.

Στο εξαιρετικό (και προφητικό) βιβλίο της («*Τα χαμένα παιδιά μας: Μικρή μελέτη για το χάσμα των γενεών*», εκδ. Πόλις, 2006), η Νατάσα Πολονί υποστηρίζει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στη Γαλλία—και κατ' επέκταση στη Δύση—βρίσκεται σε διαδικασία αποσύνθεσης για δύο βασικούς λόγους: (α) επειδή άλλαξε τη σχέση δασκάλου-μαθητή από μία εξορισμού άνιση και ασύμμετρη σχέση μετάδοσης γνώσης, σε μία κενή περιεχομένου

κανικό πραξικόπημα. Σε αυτά τα τρία σημεία θεωρώ ότι βρίσκεται η ουσία και οι συνέπειες των γεγονότων που είδαμε: στα επίπεδα της επικοινωνίας (και ειδικά της δημιουργίας παράλληλων συμπάντων που πλέον δεν επικοινωνούν μεταξύ τους), της χρεωκοπίας του εκπαιδευτικού συστήματος (εξαιτίας της διάβρωσης της έννοιας της μάθησης), και της παγκόσμιας απαξίωσης των ΗΠΑ—και μαζί τους, του δυτικού, φιλελεύθερου, δημοκρατικού μοντέλου διακυβέρνησης.

Έχουμε την τάση να βλέπουμε τα γεγονότα αποσπασματικά· ξεκομμένα από το πολιτισμικό και κοινωνικό τους πλαίσιο. Αντιμετωπίζουμε την εισβολή σαν ένα μεμονωμένο, ουρανοκατέβато γεγονός, γι' αυτό και νιώθουμε σοκ. Μέχρι, φυσικά, το επόμενο τέτοιο συμβάν. Η αποτυχία μας να αντιληφθούμε τις βαθύτερες διαστάσεις του προβλήματος—την ιστορική, δηλαδή, συνέχεια των γεγονότων—προδιαγράφει και την αποτυχία επιτυχούς αντιμετώπισής του. Με το που ξεκίνησαν οι ταραχές, η δημόσια συζήτηση επικεντρώθηκε στον άμεσο—ας τον ονομάσουμε «φυσικό» ή «κυριολεκτικό»—κίνδυνο που δημιουργήσαν οι εισβολείς· στο αν όντως κινδύνευε η σωματική ακεραιότητα των βουλευτών· στο αν όντως υπήρξε ρεαλιστικό ενδεχόμενο ανατροπής του Συντάγματος· στο αν τα γεγονότα αυτά αποτελούν «πραξικόπημα» ή «απόπειρα πραξικοπήματος» ή «εξέγερση» ή «διαδήλωση» ή «ταραχές». Το ίδιο γίνεται εδώ και τέσσερα χρόνια. Κάθε φορά που ο Τραμπ περνάει μια ακόμη κόκκινη γραμμή, κάθε φορά που τεστάρει τις αντοχές του συστήματος, αμφιβάλλουμε για την πραγματική, τη φυσική, την «αναλογική» σημασία των πράξεών του· τις αντιμετωπίζουμε με την κυριολεκτική τους διάσταση. Αυτή τη στιγμή τα ερωτήματα αυτά είναι εκτός θέματος. Οι έννοιες που χρησιμοποιούμε ανήκουν στον 20ό, εάν όχι στον 19ο, αιώνα. Το ερώτημα δεν είναι (μόνο) αν υπήρχαν τανκς έξω απ'

γος στο Twitter, η περφόρμανς, παράγει απτά αποτελέσματα· δημιουργεί τις συνθήκες για πραγματικές, εντελώς φυσικές συνέπειες, είτε αυτές αφορούν τα σώματα των ανθρώπων, είτε τα σπίτια και τις πόλεις τους. Το ίδιο άλλωστε ισχύει και για τον 21ο αιώνα συνολικά. Ο αντίκτυπος της 11ης Σεπτεμβρίου ήταν τέτοιος, ώστε να εκτροχιάσει διά παντός την πορεία της ισχυρότερης υπερδύναμης στην ιστορία της ανθρωπότητας, όχι επειδή χάθηκαν υπό τραγικές συνθήκες τρεις χιλιάδες άνθρωποι, αλλά επειδή αυτό έγινε όπως έγινε, σε ζωντανή σύνδεση, στα απόλυτα τοπόσημα—σύμβολα του καπιταλισμού και της αμερικανικής ισχύος, το Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου και το Πεντάγωνο.

Η **πολυδιάσπαση** του μιντιακού τοπίου τα τελευταία χρόνια—η πτώση των παραδοσιακών καναλιών, η μεταφορά της ενημέρωσης στο διαδικτυο, η χρήση των κινητών τηλεφώνων ως κάμερες και η κατανάλωση ΜΜΕ σε διαφορετικούς χρόνους από κάθε νοικοκυριό (π.χ. μέσω του Netflix)—έχει την εξής συνέπεια: υπάρχουν ολόένα και λιγότερες φωτογραφίες ή ζωντανές τηλεοπτικές εικόνες που ενώνουν το παγκόσμιο κοινό και μένουν ανεξίτηλες στη μνήμη· αυτό που οι μεγάλοι θεωρητικοί της επικοινωνίας Έλικου Κατζ και Ντανιέλ Νταγιάν ονόμασαν «*μιντιακά συμβάντα*» (*media events*). Η εισβολή στο Καπιτώλιο είναι ένα τέτοιο συμβάν εφάμιλλης συμβολικής ισχύος με την 11η Σεπτεμβρίου. Εάν οι εικόνες των αεροπλάνων που προσέκρουαν στους πύργους και η κατάρρευση αυτών συμβόλιζαν την ασύμμετρη απειλή της διεθνούς τρομοκρατίας για το παγκόσμιο σύστημα, οι εικόνες του γυμνόστηθου τύπου με την προβιά και τα

Από τον μεσαίο χώρο στο μεσαίο δάχτυλο

Ο ΝΕΟΣ ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΙΣΜΟΣ

Των Νίκου Παναγιώτου, Χρήστου Φραγκονικολόπουλου*

Τα επεισόδια στην αμερικανική πρωτεύουσα ανέδειξαν με έμφραση τη συζήτηση που λαμβάνει χώρα στη Δύση την τελευταία δεκαετία και ειδικά από το 2016, σχετικά με την παραπληροφόρηση, τις ψευδείς ειδήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την κοινωνική πόλωση κ.λπ. Ταυτόχρονα, ταρακούνησαν την παγκόσμια κοινή γνώμη, καθώς ήρθε αντιμέτωπη με όσα θέλαμε να αγνοούμε ή απλά περιγράφαμε. Πάνω απ' όλα όμως, αυτό που βιώσαμε, ήταν η σχηματοποίηση/νομιμοποίηση ενός νέου αντισυστημισμού με διαφορετικά χαρακτηριστικά από αυτά που γνωρίζαμε. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του;

1 Ο νέος αντισυστημισμός διαχέεται σε όλα τα κοινωνικά και μορφωτικά στρώματα με σύνθετα πλέον χαρακτηριστικά, σε αντίθεση με το στερεότυπο ότι αφορά άτομα με χαμηλή μόρφωση, άνεργους ή χαμηλόμισθους κ.λπ. Αυτοεπιβεβαιώνεται από την ακτινογραφία τους από διάφορες έρευνες και αναλύσεις ψήφου, π.χ. πρόσφατες Αμερικανικές Προεδρικές εκλογές.

2 Ο νέος αντισυστημισμός εκτοπίζει τη διεκδίκηση του μεσαίου χώρου και επιβάλλει αντίστοιχες πολιτικές επιλογές. Είναι καθ' όλα νομιμοποιημένος και πιθανός χώρος διεκδίκησης από τα πολιτικά κόμματα. Διατρέχει οριζόντια και κάθετα ολόκληρο το πολιτικό σύστημα, με κοινό τόπο την έλλειψη εμπιστοσύνης, την καχυποψία και τις θεωρίες συνωμοσίας, συσπειρώνοντας άτομα από διαφορετικούς έως και αντίθετους μέχρι σήμερα πολιτικούς χώρους, με σοβαρότατες ελλείψεις πολιτικής και κοινωνικής ενσυναίσθησης, αποκομμένα από τις αιτίες και τα γεγονότα και τις αντίστοιχες εξηγήσεις.

3 Ο νέος αντισυστημισμός διαθέτει λόγο σκληρό, καταγγελτικό, διαιρετικό, και είναι διανθισμένος με ταμπέλες και χαρακτηρισμούς (άσπρο/μαύρο, καλοί/κακοί με όλα τα χαρακτηριστικά για να γίνει viral). Είναι έντονα συμβολικά, νοηματικά αλλά και ιδεολογικά φορτισμένους.

4 Ο νέος αντισυστημισμός είναι δικτυωμένος όχι μόνο μέσω των «επίσημων» καναλιών επικοινωνίας αλλά κυρίως μέσω άλλων εφαρμογών/δικτύων, όπως το Parlier και το Grab. Τα συγκεκριμένα δίκτυα ενισχύουν περαιτέρω τις ιδέες τους, την αίσθηση της κοινότητας και της «απειλής» από κάποιες ελίτ που συνωμοτούν, επιτρέποντας τη συσπείρωση με πρωτόγνωρη ταχύτητα και ευκολία. Τα επεισόδια στις ΗΠΑ ήταν αποτέλεσμα και σαφής ένδειξη της επίδρασης του φαινομένου των «echochambers». Όσοι πολίτες ενθάρρυναν, συμμετείχαν στη διαδήλωση και επικροτούν όσα συνέβησαν στη Γερουσία, την ίδια σχεδόν στιγμή ή την επόμενη μέρα πιστεύουν ότι όλα αυτά ήταν συνωμοσία ακροαριστέρων, αστυνομικών

κ.λπ. που ήθελαν να βλάψουν το κίνημα.

5 Ο νέος αντισυστημισμός είναι κυρίως δομικός αντικοινοβουλευτισμός με επιθέσεις εναντίον των ΜΜΕ. Κυρίαρχο χαρακτηριστικό είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης προς το δημοκρατικό πολίτευμα και τους θεσμούς του και τα ΜΜΕ. Έχουμε να κάνουμε με μια παράλληλη κοινωνία που δεν απορρίπτει απλά την παγκοσμιοποίηση, αλλά γενικότερα τον φιλελευθερισμό που επικράτησε στις δυτικές κοινωνίες, με λόγο που ακολουθεί τις σύγχρονες επικοινωνιακές νόρμες-προσταγές. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι κάποια από τα δίκτυα του αντισυστημισμού δημιουργήθηκαν από επαγγελματίες που πριν είχαν η απασχολούνταν επαγγελματικά στο μάρκετινγκ.

6 Ο νέος αντισυστημισμός δεν είναι περιθωριακός, διεκδικεί, καταλαμβάνει και νομιμοποιείται από αντίστοιχες πολιτικές επιλογές, επιχειρήματα και νοηματικά πλαίσια. Πολλοί που δεν τολμούν να αντιταχθούν, θεωρούν ευκαιρία να επωφεληθούν από το «κύμα αμφισβήτησης», εμφανιζόμενοι βασιλικότεροι του βασιλέως, π.χ. επιδεικνύοντας δημόσια τις θρησκευτικές τους επιλογές χωρίς να αντιλαμβάνονται τις μακροπρόθεσμες συνέπειες των πράξεών τους. Κάτι που αντιλήφθηκαν πολλοί Ρεπουμπλικάνοι Γερουσιαστές όταν ήρθαν αντιμέτωποι με αυτούς που μέχρι την προηγούμενη κολάκευαν.

Για όσους θεωρούν ότι αυτά είναι πολύ μακρινά και δεν αφορούν την Ευρώπη, να τους θυμίσουμε τα πρωτόγνωρης έκτασης επεισόδια στο Βερολίνο από διαδηλωτές εναντίον του εμβολίου που αποπειράθηκαν παρομοίως να καταλάβουν το Γερμανικό Κοινοβούλιο τον Νοέμβριο του 2019.

Η απάντηση μπορεί και πρέπει να είναι μία: Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς τους θεσμούς. Δεν παίζεις με το τέρας, το αντιμετωπίζεις. Είναι πολύ σημαντικό οι φιλελεύθερες δημοκρατίες να ξεκαθαρίσουν σε όλους τους τόνους ότι δεν θα παραιτηθούν από θεμελιώδεις αξίες, ιδίως όταν υπάρχει συστηματική προσπάθεια αποσάθρωσης των δημοκρατικών θεσμών και του κράτους δικαίου. Το μήνυμα είναι σαφέστατο: ο σεβασμός στη δημοκρατία δεν είναι διαπραγματεύσιμος. Δεν υπάρχουν «ανελεύθερες» δημοκρατίες. Υπάρχουν μόνο οι ελεύθερες και φιλελεύθερες δημοκρατίες, με ανεξάρτητα συστήματα δικαιοσύνης, ανεξάρτητα ΜΜΕ, και με ισχυρές και ποικιλόμορφες κοινωνίες πολιτών. Το τέλος της φιλελεύθερης δημοκρατίας δεν θα έρθει, επειδή τα πολιτικά συστήματα και κόμματα διαφωνούν σε κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές. Ο συμβιβασμός σε τέτοια ζητήματα είναι δύσκολος, επιτυγχάνεται όμως. Το τέλος της δημοκρατίας θα έρθει, όταν οι θεμελιώδεις αξίες της δεν θα γίνονται σεβαστές. ●

αντισυστημικοί όλης της γης ενωθείτε!

Του Νικήτα Κλιντ

αντισυστημικοί όλης της γης ενωθείτε!
ένας οχλοπολιός από white trash, οπαδούς του ολοκληρωτισμού, του οποιουδήποτε ολοκληρωτισμού, συριζανελारीά και αντιευρωπαϊστές διαφόρων χωρών, αμφισβητίες της επιστήμης και του ορθού λόγου, με προτίμηση στα organic foods, αρνητές ιών, εμβολίων, κλιματικής αλλαγής, αντικληριστές με new age μεταφυσικές αγωνίες, αριστεροί και δεξιοί όλων των αποχρώσεων με εμφυλιοπολεμική δυσχρωματοψία, δήθεν άγιοι-φτωχοί και πουριτανοί της άγνοιας και του αναλφάβητισμού, χρήσιμοι πλίθιοι, απολιττικ πολιτικολαοκορεκτίλες που βρίζουν τους πολιτικούς που οι γονείς τους ψήφισαν από το pc/mac του σπιτιού που μένουν που είναι των γονιών τους, δικαιωματιστές της κακιάς ώρας και καρικατούρες του civil rights movement που σιχαινόνται να είναι civil γιατί δεν είναι αρκετά cool ή γιατί φαντάζει πολύ right, ελιτζιμπιτι με σύνδρομα τύπου “i am the only gay in the village” και με επιλεκτική αγανάκτηση, σηματοφόροι, λαβαροφόροι, τατουαζοφόροι, μολοτωφόροι, και κρεματοφόροι των πλατειών σας είδαμε εδώ και στην κοντινή αμερική και αλλού η ιστορία είναι γεμάτη παραδείγματα για τη μανιακή σάρα και την καταθλιπτική μάρα (και οι δυο τους σε διαρκή ημιπαράφρονα κατάσταση) που όταν ο φανατισμός καλεί αυτοί κι αυτές και όλοι συναθροίζονται και καταστρέφουν και αυτοκαταστρέφονται
δήθεν μάγκες και οριτζιναλ τραμπούκοι, σταυροφόροι και επανασωτάτες όλοι ένα κάτω από μια θρησκεία και ένα δόγμα: το μίσος – το παραληρηματικό μίσος
κατακερματισμένοι μπορεί να προέρχονται μέχρι και από αντιδιαμετρικά backgrounds αλλά γίνονται όλοι ίδιοι στο τέλος σα στιγμιαίος πουρές – αντισυστημικοί μεξικάνοι ανάμεσα στους οπαδούς του τραμπ που μπήκαν στο καπιτώλιο, αντισημίτες που είναι ιστορικά πάντα απίκο σε τέτοιες καταστάσεις, αντικαπιταλιστές με στρατιωτικά ρούχα αγορασμένα online, χρυσαυγίτες και leftists έκπτωτοι πασόκοι στο σύνταγμα, ρουβίκωνες και κουφοντινάκια που μιλάνε σπασμένα τον μαρξ, βρίζουν κάθε πιστεύω αλλά πιστεύουν στα fake news της ημέρας με αποκαλυπτική κατάνυξη
γκομενίτσες και κάγκουρες, φίλοι μας, πρώην φίλοι μας στην ουσία, μου στέλνουν inbox ή σχολιάζουν δημόσια το πόσο ξεφτίλας ή πουλημένος ή ποτάμι ή βουλευτής του κόμματος ποτάμι ή φιλελεύθερος είμαι – ο φιλελευθερισμός είναι του σατανά και το ίντερνετ το θηρίο, η τεχνολογία είναι τεχνοφασισμός και ο πολιτισμός θέλει κάψιμο αλλά όλη μέρα μπροστά από την οθόνη τους είναι και πάνω από το πλνκτρολόγιο να χαζεύουν σκοτωμένα σκυλιά και τις διακοπές τους στο νησάκι μέχρι και στο ελλάντα κάποιοι δήθεν φιλελεύθεροι ωρύονται για την αδικία που υπέστη ο αγαπημένος τους πορτοκαλής πρόεδρος και παράλληλα γράφουν στα ποστ πόσο κομμουνιστής και ανελεύθερος είναι ο κούλης και η ευρωπαϊκή ένωση brexiteers με σπιτία στο εξωτερικό, grexiteers με λεφτά στο εξωτερικό, trendy fashion victims που δίνουν έμφραση στην ανύπαρκτη μοναδικότητά τους και ημιμαθείς καλοτεχνίτες που για όλα έχουν την απάντηση πως φταιει ο καπιταλισμός και σα μοντέλα από τα 80s δηλώνουν υπέρμαχοι της παγκόσμιας ειρήνης ψάχνοντας γαμπρό σείχη ή πλούσιο δικτατορίσκο ή έστω έναν γκάνγκστερ του youtube και του insta, street artists από τα βόρεια προάστια και ψευδοπροφήτες κουλιγκαννο-ποιητές των δυτικών προαστίων, αντιδημοκράτες πόπω! πόσο μισούν τη δημοκρατία δεν κρύβεται – εικονοκλάστες με εμμονή στις σέλφιζ
μια απδία και μισή, λάτρες του θανάτου, αρρωστημένοι (σε αντιδιαστολή με τις αγαπημένες τους λέξεις-κλειδιά «εμετός», «ψόφος» και «καρκίνος» που διανέμουν στον κυβερνοχώρο)

*Ο Χ.Α. Φραγκονικολόπουλος είναι καθηγητής και ο Ν. Παναγιώτου αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ στο ΑΠΘ, επικεφαλής και οι δύο στο Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας στην Ψηφιακή Επικοινωνία (DCN Global)

ΜΑΛΛΟΝ ΥΠΟΤΙΜΗΣΑΜΕ ΤΟΝ ΑΚΡΟΔΕΞΙΟ ΕΦΙΑΛΤΗ

Του Νίκου Γεωργιάδη

Τη Δευτέρα που μας πέρασε το πρωί στο Καπιτώλιο της Georgia οι αστυνομικοί είχαν πάρει θέσεις σε όλα τα σημεία φρούρησης που προβλέπονται για την άμυνα του δημόσιου αυτού κτιρίου. Πάνω από την κεντρική είσοδο ο αστυνομικός με στρατιωτική στολή εκστρατείας ήταν εξοπλισμένος με πολεμικό τουφέκι των ειδικών δυνάμεων. Οι Αρχές είχαν πάρει πολύ σοβαρά τις απειλές για εκδήλωση επιθέσεων από οργανώσεις και ομάδες της αμερικανικής ακροδεξιάς κατά των Καπιτωλίων και στις 50 πολιτειακές πρωτεύουσες. Για την ακρίβεια, τη Δευτέρα που μας πέρασε το FBI ενημέρωσε μία-μία τις ηγεσίες των Πολιτειών πως έχουν καταγραφεί αξιόπιστα στοιχεία σύμφωνα με τα οποία μέλη γνωστών ακροδεξιών οργανώσεων σχεδιάζουν ένοπλες εξεγέρσεις ανά Πολιτεία. Το FBI αναφέρει πολύ συγκεκριμένα τις οργανώσεις αυτές. Είναι γνωστές. Όλες έχουν ταχθεί υπέρ του Ντόναλντ Τραμπ. Οι προσχεδιασμένες ένοπλες κινητοποιήσεις έχουν προγραμματιστεί για την ημέρα της κωμωμοσίας του νέου προέδρου της χώρας. Δηλαδή, για το πρωί της 20ής Ιανουαρίου 2021.

Η παραπάνω πληροφορία δημοσιεύεται σε όλες τις εκδόσεις των σημαντικών αμερικανικών ΜΜΕ της Τρίτης 12 Ιανουαρίου. Είναι πρωτοσέλιδο στη *New York Times*, στην ιστοσελίδα *Huffington Post*, στο *Newsweek*. Είναι πρώτη είδηση στο *Associated Press*. Αναμεταδίδεται παγκοσμίως μέσω της *Yahoo*. Όλος ο πλανήτης πληροφορείται πως στην ισχυρότερη χώρα της Δύσης προετοιμάζονται ένοπλες εξεγέρσεις ακροδεξιών σε όλες τις πρωτεύουσες 50 Πολιτειών των ΗΠΑ προκειμένου να παρεμποδιστεί η ομαλή μετάβαση εξουσίας στον Λευκό Οίκο. Στην αμερικανική πρωτεύουσα, στο Καπιτώλιο, η πλειοψηφία των Ρεπουμπλικάνων Γερουσιαστών καθώς και των Ρεπουμπλικάνων της Βουλής των Αντιπροσώπων αρνούνται να συναινέσουν στην άμεση αποπομπή του Ντόναλντ Τραμπ μέσω της ενεργοποίησης της 25ης Τροπολογίας. Προηγουμένως ο Αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Πενς είχε αρνηθεί να αναλάβει την πρωτοβουλία απομάκρυνσης του προέδρου από την εξουσία. Αντ' αυτού συναινέθηκε με τον Τραμπ στον Λευκό Οίκο. Αποφάσισαν από κοινού να μην παραιτηθεί ο πρόεδρος Τραμπ και να μην ενεργοποιηθεί η 25η Τροπολογία. Είναι δηλαδή συνένοχοι και επί της ουσίας συνεργάτες στη συνωμοσία. Τη Δευτέρα που μας πέρασε το απόγευμα για όλους του λόγους που αναφέρθηκαν οι Δημοκρατικοί κατέθεσαν στο Κογκρέσο πρόταση αποπομπής - εκδίωξης του Τραμπ. Έτσι, για να υπάρχει.

Πρέπει να είναι κάποιος ανεπανόρθωτα και παθολογικά ανόητος ή απλά αμετανόητος και συνειδητός οπαδός του Τραμπ και της αμερικανικής ακροδεξιάς για να πιστεύει ακόμη πως υπάρχει έστω και η παραμικρή θεσμική νομιμότητα και πολιτική είτε ηθική νομιμοποίηση της συμπεριφοράς του αμερικανικού προέδρου που βρίσκεται σε πολιτική απομόνωση και των συνεργατών του που εξακολουθούν να συνομιλούν μαζί του. Όπως προκύπτει από τις αναλύσεις του, προφίλ των φανατικών οπαδών του Τραμπ και από εκείνα των ηγετικών φυσιογνωμιών που διαδραμάτισαν ρόλο κατά την επίθεση στο Καπιτώλιο της Ουάσιγκτον, η βλακεία, η αμορφωσιά, ο τυφλός φανατισμός και το φυλετικό μίσος, η εμφανής αδυναμία εκλογίκευσης συναποτελούν τα βασικά δομικά χαρακτηριστικά της συντριπτικής πλειοψηφίας των διαδηλωτών. Ίσως μία συγκριτική αντιπαραβολή του φωτογραφικού υλικού από τη Νύχτα των Κρυστάλλων και του αντίστοιχου από την επίθεση στο Καπιτώλιο να πρόσφερε ικανές ενδείξεις μορφολογικής και φυσιογνωμικής ταύτισης κι αν πέρασαν τόσες δεκαετίες. Βλέπετε, το πρόσωπο του Φασισμού δεν αλλάζει επαρκώς λόγω ενός μπουφάν,

ενός σακιδίου ή ενός μπερέ, όταν οι εκφράσεις μίσους και φανατισμού είναι τόσο έκδηλα πανομοιότυπες.

Οπότε καταλήγουμε στο προφανές. Στις ΗΠΑ κινητοποιήθηκε λόγω άνωθεν κάλυψης το διαχρονικό κατακάθι του συντηρητισμού που είχε εξασφαλίσει καταφύγιο είτε πίσω από οργανωμένες δομές παραθρησκευτικών και παραστρατιωτικών μπλοκ, ενεργών ρατσιστικών λεσχών, περιεργών συντεχνιών. Το κατακάθι αυτό άρχισε να ενσωματώνεται στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα μέσω του Tea Party ήδη εδώ και μια δεκαεπταετία. Στην ουσία αυτή η διαχρονική επιθετική ακροδεξιά ήταν πάντα εραπτόμενη δύναμη του Ρεπουμπλικανικού κατεστημένου στον ρατσιστικό αμερικανικό νότο, στην ισπανόφωνη λόγω κουβανών εξόριστων Φλόριντα, στον αποβιομηχανοποιημένο βορρά, στις παραδοσιακά υπερσυντηρητικές και θρησκοκόλλητες Μεσοδυτικές Πολιτείες και, βεβαίως, στο θερατώδες λόγω όγκου αλλά φοβικού λόγω ιστορίας Τέξας. Το να είσαι προοδευτικός στις ΗΠΑ δεν είναι ούτε αυτονόητο ούτε εύκολο. Συνήθως είναι επικίνδυνο.

Για να κινητοποιηθεί αυτό το «κατακάθι» και να βγει από την τρύπα του, έπρεπε να υπάρξει άνωθεν προστασία. Δηλαδή να εκδηλωθεί το λεγόμενο «πολιτικό νταβατζιλίκι». Μόνο μια απόλυτα χυδαία φυσιογνωμία με μια ακόμη χυδαιότερη και νεόπλουτη Αυλή που τον ακολουθούσε, η οικογένεια Τραμπ, θα μπορούσε να διασφαλίσει τον δυναμικό ρόλο του «political pimp», του πολιτικού νταβατζή ο οποίος θα πωλούσε επιτυχώς προστασία στα διαχρονικά φασιστικά απόβλητα της αμερικανικής κοινωνίας και του εφαρμοσμένου στις δομές του κράτους μεταπολεμικού Μακαρθισμού. Αυτά τα ένστικτα ζύπνησε ο Τραμπ και η νεόπλουτη ελίτ που τον ακολουθούσε. Για δεύτερη φορά μεταπολεμικά νομιμοποιήθηκε ο γονιδιακός Μακαρθισμός στις ΗΠΑ. Απλά το σύστημα Τραμπ δεν πρόλαβε να τον νομιμοποιήσει σε κάθε πτυχή των κρατικών θεσμών και υποδομών, όπως έγινε την περίοδο του Μακαρθισμού και όπως επιχειρήσει αλλά απέτυχε ευτυχώς στην εφαρμογή ο Ρίτσαρντ Νίξον. Η Αυλή του Τραμπ χρειαζόταν μία ακόμη τετραετία για να ολοκληρώσει την άλωση των θεσμών και του κράτους.

ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΠΩΣ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΑΡΚΤΟΣ ΚΑΙ ΟΤΙ Ο ΦΟΒΟΣ ΕΧΕΙ ΑΡΧΙΣΕΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ

Η Αμερική δεν λειτουργεί με ευρωπαϊκά πρότυπα. Θεωρείται στα όρια του φυσιολογικού, έστω του ανεκτού, πως για την ορκωμοσία του Τζο Μπάιντεν θα κινητοποιηθούν 15.000 άνδρες της Εθνοφυλακής πέραν της Αστυνομίας.

Μιάμιση μεραρχία φαντάρων για να διασφαλιστεί η κοινωνική ειρήνη στην πρωτεύουσα των ΗΠΑ. Είναι προφανές πως και ο κίνδυνος εκτροπής είναι υπαρκτός και ότι ο φόβος έχει αρχίσει να διαμορφώνει τον τρόπο λήψης πολιτικών αποφάσεων σε μία Ουάσιγκτον η οποία αναλογίζεται με τρόμο από το τι ακριβώς γλιτώσε. Αν κάποιος αφιερώσει λίγο χρόνο στην ανάγνωση της επιστολής που έστειλε η δημοκρατική αρχή της αμερικανικής πρωτεύουσας προς κάθε ενδιαφερόμενο, θα αντιλαμβανόταν πως οι Αρχές έχουν καταληφθεί από πανικό.

Υπ' αυτές τις συνθήκες η τετραετία Μπάιντεν μάλλον δεν αρχίζει με τους καλύτερους δυνατούς οίονους. Ενδεχομένως να χρειαστεί κάτι πολύ περισσότερο από δηλώσεις περί αποκατάστασης του κύρους των θεσμών από τη νέα διακυβέρνηση. Πιθανώς να χρειάζεται μια σαφής προειδοποίηση προς την αμερικανική ακροδεξιά και τον Τραμπισμό πως η δημοκρατία έχει το δικαίωμα της αυτοάμυνας και πως η διακυβέρνηση Τραμπ λειτουργήσει στα δυσδιάκριτα όρια μεταξύ νομιμότητας και παραβίασης του αμερικανικού συντάγματος και των νόμων του αμερικανικού κράτους. Αν δεν διωχθεί ποινικά και αστικά ο Τραμπ και η Αυλή του, τότε κάποιος θα αποτολμήσει να επαναλάβει το εγχείρημα; **Α**

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

61ος γύρος διερευνητικών επαφών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας αναμένεται να επανεκκινήσει στις 25 του τρέχοντος. Το αντικείμενο των επαφών εξορισμού δεν αφορά στην επίλυση κάποιου θέματος αλλά στη διερεύνηση ενδεχόμενης προκαταρκτικής σύγκλισης. Οι επαφές είναι ανεπίσημες.

5 χρόνια συμπληρώνονται χωρίς καμία διπλωματική επαφή τέτοιου τύπου μεταξύ των δύο πλευρών, καθώς την τελευταία φορά που πραγματοποιήθηκαν διερευνητικές επαφές ήταν Φεβρουάριος του 2016.

220 με 380 volt είναι η «τάση» του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ κ. Πέτρου Κωνσταντίνεα, κατά δήλωσή του. Πρόκειται για την απάντηση του πρώην διαιτητή στους «συντρόφους» του που δημιουργούν νέες τάσεις» στο εσωτερικό του κόμματος, όπως η «Ρενέ» ή η «Ομπρέλα». Μια πληρωμένη απάντηση που θα έκανε τον Μάρκο Σεφερλή υπερήφανο.

30.000 εμβολιασμοί ημερησίως είναι ο στόχος που έθεσε τη Δευτέρα ο Γιώργος Γεραπετρίτης, μετά την γκρίνια που προηγήθηκε για τους χαμηλούς ρυθμούς εμβολιασμών.

8.000 ημερησίως ήταν ο ρυθμός των εμβολιασμών στα τέλη της περασμένης εβδομάδας μετά την αύξηση που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός, καθώς ο προηγούμενος ρυθμός ήταν μόλις 5.000 εμβόλια την ημέρα.

24 εκατομμύρια δόσεις που αντιστοιχούν σε εμβολιασμό 15,4 εκατομμυρίων πολιτών, έχει εξασφαλίσει η Ελλάδα.

427.050 δόσεις θα έχουν παραληφθεί από την Pfizer μέχρι τέλος Ιανουαρίου.

362.700 δόσεις θα παραληφθούν από την ίδια εταιρεία μέχρι τέλος Φεβρουαρίου.

558.675 δόσεις θα παραληφθούν μέχρι τέλος Μαρτίου.

1.180.930 δόσεις αναμένονται επίσης από την επιπλέον συμφωνία της Pfizer με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

70% του πληθυσμού θα έχει εμβολιαστεί μέχρι τον Ιούνιο, όπως δήλωσε ο νέος κυβερνητικός εκπρόσωπος, Χρήστος Ταραντίλης

68,4% μειωμένη ήταν η επιβατική κίνηση στο Διεθνές Αεροδρόμιο της Αθήνας για το 2020. Και

πάλι καλά να λέμε.

5,7% ήταν η άνοδος τον πρώτο μήνα του 2020 και 2,8% η άνοδος τον Φεβρουάριο. Μετά γνωρίζουμε όλοι τι ακολούθησε.

87,7% ήταν η μείωση των επιβατών διεθνών πτήσεων για το σύνολο του έτους, με προφανή αντανάκλαση στον ελληνικό τουρισμό.

14.850 μετοχές της Tesla έχει στην κατοχή του ο 39χρονος Αμερικανός με μέσο κόστος κτήσης τα 58 δολάρια.

811,19 δολάρια κόστιζε κάθε μετοχή της Tesla στο κλείσιμο της 12ης Ιανουαρίου.

3,84 δολάρια κόστιζε μια μετοχή της αυτοκινητοβιομηχανίας στις 2 Ιουλίου του 2010.

21% έχασε σε μόλις δύο ημέρες στο Bitcoin, υποχωρώντας στα 32,4 χιλιάδες δολάρια από το ιστορικό υψηλό των 42 χιλιάδων δολαρίων που κατέγραψε στις 8 Ιανουαρίου.

959,53 δισ. δολάρια έφθασε η κεφαλαιοποίηση της αγοράς κρυπτονομισμάτων παγκοσμίως μετά την πτώση του Bitcoin. Όταν το διασημότερο κρυπτονόμισμα ήταν στο απόγειό του η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς έφθασε το 1,1 τρις. Ήτοι, άνθρωποι από όλο τον κόσμο εμπιστεύθηκαν 1,1 τρις δολάρια σε μια αγορά που δεν υπόκειται σε καμιά ρύθμιση και κάθε κρυπτονόμισμα δεν έχει καμιά εγγύηση.

8 ήταν οι κατηγορούμενοι για την επίθεση και τον διασυρμό του πρύτανη του Οικονομικού Πανεπιστημίου, οι οποίοι απολογήθηκαν

και αφέθηκαν ελεύθεροι. Κάποιοι με περιοριστικούς όρους.

3.000 ευρώ εγγύηση επέβαλαν ανακριτής και εισαγγελέας σε τέσσερις από τους κατηγορούμενους. Τους υποχρέωσε να προσέρχονται και στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής τους μια φορά το μήνα.

4 από τους 8 αφέθηκαν ελεύθεροι χωρίς κανέναν περιοριστικό όρο.

18,2% ήταν η μείωση των πωλήσεων για την Jumbo στο σύνολο του περσινού έτους.

54% μειωμένες ήταν οι πωλήσεις τον μήνα Δεκέμβριο. Λογικό μέγεθος, δεδομένου ότι το δίκτυο καταστημάτων στην Ελλάδα παρέμεινε κλειστό, όπως και κάποια καταστήματα στην Κύπρο και τη Βουλγαρία. Ξαν να μην έφτανε αυτό, η διοίκηση αποφάσισε ότι οι on-line πωλήσεις δεν βοηθούν και ουσιαστικά τις σταμάτησε.

9.060.000 ευρώ είναι το σύνολο του ποσού που θα δοθεί αναδρομικά στους δικαστές και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το ποσό αφορά σε μειώσεις αποδοχών που υπέστησαν οι δικαστικοί την περίοδο 2017-2018 και το κέρδισαν μετά από προσφυγή στη... δικαιοσύνη.

870 πανεπιστημιακοί δάσκαλοι λένε «όχι αστυνομία στα πανεπιστήμια». Αυτός ήταν ο τίτλος ρεπορτάζ που αφορούσε στη συλλογή υπογραφών από μερίδα των πανεπιστημιακών σε αντικυβερνητική εφημερίδα. Με δεδομένο ότι το συνολικό προσωπικό των διδασκόντων στα ΑΕΙ ξεπερνά τις 12-13 χιλιάδες η προβολή μιας τέτοιας μειοψηφίας ως αντίδραση είναι

κοντύτερα στην παραπληροφόρηση.

6.000 υπογραφές φοιτητών που αντιδρούν στις αλλαγές που ετοιμάζει η Νίκη Κεραμέως για τα πανεπιστήμια, είναι ένα μεγαλύτερο νούμερο. Προβλήθηκε και αυτό από τον αντικυβερνητικό Τύπο ως μια μεγάλη αντίδραση.

78.335 φοιτητές εγγράφηκαν μόνο πέρυσι στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι 6.000 υπογραφές, ακόμη και αν όλοι είναι φοιτητές, αποτελούν μια οικτρή μειοψηφία.

20-25% μειωμένη θα είναι η εξεταστέα ύλη στις πανελλαδικές μετά από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και σχετική απόφαση της Νίκης Κεραμέως.

19 εργοστάσια σε όλη την Ευρώπη θα μπορούσαν να παράξουν το

εμβόλιο της Pfizer, αν η εταιρεία εκχωρούσε την πατέντα και υπήρχαν επαρκείς πρώτες ύλες. Καθένα δεν εδρεύει στην Ελλάδα και πρώτες ύλες δεν υπάρχουν σε αφθονία, σύμφωνα με τον πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας. Η δήλωση έγινε λίγες ώρες μετά τη σχετική πρόταση του Αλέξη Τσίπρα και την ανάληψη σχετικής πρωτοβουλίας από το κόμμα του.

80% αύξηση στη χρήση κοκαΐνης σε σχέση με έναν χρόνο πριν εντοπίστηκε στα λύματα της Αττικής κατά τη διάρκεια του δεύτερου lockdown, σύμφωνα με ευρήματα μελέτης του καθηγητή Αναλυτικής Χημείας στο ΕΚΠΑ, κ. Νίκου Θωμαΐδη.

20% αυξημένη είναι η χρήση ακόμη και σε σύγκριση με το προηγούμενο lockdown.

Νούμερα με πολλά μηδενικά

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

«**Εμείς πηδήξαμε στη φορολογία και στο ασφαλιστικό το ανώτερο 20% των μεσαίων στρωμάτων**». Με τη γνωστή vulgaire γλώσσα του (σ.σ. πιπέρι) ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ εξήγησε γιατί κατά την άποψή του έχασαν τις εκλογές. Δεν εξήγησε βεβαίως το πώς θα μοίραζαν επιδόματα αν δεν αφαιμάζαν τους πολίτες αλλά είναι σίγουρα μια αρχή αυτοκριτικής σε ένα κόμμα όπου η επικρατούσα άποψη είναι ότι «**χάσαμε τις εκλογές γιατί οι πολίτες είναι άνοπτοι**».

ΡΑΧΗΛ ΜΑΚΡΗ

«**Η Χούντα έκλεισε και τα τρία προφίλ μου στο Facebook. Για να μη μαθαίνουν οι Έλληνες πως οι Αμερικανοί επαναστάτησαν, ότι κατέλαβαν κυβερνητικά κτίρια και οι δημοκρατικοί κλέφτες με την αστυνομία σκοτώνουν διαδηλωτές**». Αυτή ήταν η εξήγηση της πρώην βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ για την εισβολή του όχλου στο Καπιτώλιο. Είχε προλάβει σε προηγούμενη ανάρτησή της –πάντα με το νηφάλιο ύφος που τη διακρίνει– να ζητήσει από τον Τραμπ να βγάλει τον στρατό. Χουνταίοι, αριστεροί και παλικάρια, έγιναν μαλλιά κουβάρια.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ

«**Αν δεν υπήρχε τηλεόραση, δεν θα ήξερα ότι είναι θανατηφόρα η αρρώστια αυτή**» δήλωσε για τον κορωνοϊό ο ρέκτης της συνωμοσιολογίας και πρώην υπουργός της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ. Η αλήθεια είναι βεβαίως ότι αν δεν υπήρχαν οι εγκυκλοπαιδείες και τα βιβλία ούτε εμείς θα ξέραμε ότι η γη είναι στρογγυλή. Όμως ο πθοποιός μάλλον κρύφτηκε πίσω από την αγνωστικιστική στάση του για να πει αυτό που η ψυχούλα του επιτάσσει, ότι δηλαδή: «**Δεν μου λείπει κάτι ότι έχουμε 4.000 νεκρούς, τόσους είχαμε και το 2015**», υποστηρίζοντας έμπρακτα το βασικό αφήγημα του αρνητή. **A**

PRE

VIL

2021

<<< Ξέρω τι θα κάνεις το 2021 >>>

Από την A.V. team

Οι νέες ψηφιακές υπηρεσίες

Μας διευκολύνουν τη ζωή, καταργούν τις ουρές και όλα γίνονται με ένα κλικ από το σπίτι. Από το να βγάλεις ένα πιστοποιητικό

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

RE
VIEW
W 20
21

ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ COVID-19 ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΤΙΣ ζωές των περισσότερων από εμάς. Και μπορεί να μας έχει στερήσει πολλά αλλά ταυτόχρονα, σε ορισμένες περιπτώσεις, κινητοποίησε μηχανισμούς που άρχισαν να δουλεύουν προκειμένου να διευκολύνουν τις καθημερινές μας ανάγκες, αναφορικά με το γραφειοκρατικό μας «γολγοθά». Όποιος έχει έρθει αντιμέτωπος με το σενάριο να πέσει στην ανάγκη του

δήμου για να εκδώσει ένα απλό πιστοποιητικό, είναι πολύ πιθανό να πονοκεφάλιαζε και μόνο με τη σκέψη ότι έπρεπε να επισκεφτεί μια υπηρεσία, να στηθεί στην ουρά κι εκεί να περιμένει ατέλειωτες ώρες μέχρι να έρθει η σειρά του.

Το πρόβλημα αυτό προσπάθησαν να λύσουν οι άνθρωποι του Δήμου Αθηναίων, δημιουργώντας τον τελευταίο χρόνο δεκάδες ψηφιακές παροχές οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα στους δημότες του –και όχι μόνο– να παίρνουν με ένα κλικ χωρίς αναμονή σε «ουρές» τα πιστοποιητικά που χρειάζονται. Η σειρά με τα ψηφιακά εργαλεία που αναπτύχθηκαν μέσω της ΔΑΕΜ Α.Ε. (Δήμος Αθηναίων Εταιρεία Μηχανογράφησης και Επιχειρησιακών Μονάδων Ο.Τ.Α.), που τον τελευταίο χρόνο έχει εξελιχθεί στον εκτελεστικό βραχίονα του ψηφιακού αυτού μετασχηματισμού, δεν βάζει φρένο μόνο στα επίπεδα της γραφειοκρατίας σε καιρό πανδημίας αλλά μπορεί να λειτουργήσει και ως μελλοντικός «μπούσουλας» σε μια πιο αναβαθμισμένη τεχνολογικά καθημερινότητα, που ενδεχομένως να προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής.

Όπως εξηγεί στην ATHENS VOICE ο δήμαρχος Αθηναίων, **Κώστας Μπακογιάννης**, ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών του Δήμου βοήθησε τόσο τους πολίτες ώστε να μην απαιτείται η φυσική τους παρουσία, όσο και τις υπηρεσίες προκειμένου να βελτιωθούν, να λειτουργούν πιο άμεσα και πιο αποτελεσματικά με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών. «Όταν μιλάμε για ψηφιακό μετασχηματισμό, ακούγεται κάτι μακρινό και θεωρητικό. Το μεγάλο στοίχημα της Αθήνας ήταν και παραμένει να περάσουμε από τη θεωρία στην πράξη. Να κλείσουμε ένα κεφάλαιο δεκαετιών που ήθελε τον πολίτη όμηρο των υπηρεσιών που έπρεπε να απολαμβάνει. Για να πάρεις ένα πιστοποιητικό έπρεπε να στηθείς στην ουρά, να λείψεις από τη δουλειά και τις υπόλοιπες υποχρεώσεις σου και να ταλαιπωρηθείς. Ήταν η διαδικασία που είχε γίνει ένα με το DNA της λειτουργίας του δήμου. Αυτό προσπαθούμε και αυτό αλλάζουμε. Το DNA του δήμου, που αξιοποιεί πλέον την ψηφιακή τεχνολογία πρακτικά. Που αλλάζει την καθημερινότητα των πολιτών και την κάνει πιο εύκολη. Η πανδημία έγινε η αιτία να επιπεύσουμε και να ψηφιοποιήσουμε μία δέσμη υπηρεσιών, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Όμως, δεν σταματάμε εδώ. Βρισκόμαστε στον δρόμο που χτίζουμε την ψηφιακή προίκα της πόλης για τα επόμενα χρόνια».

Συνολικά οι ψηφιακές υπηρεσίες, δηλαδή οι αιτήσεις που μπορούν να γίνουν ηλεκτρονικά, είναι 74 και βρίσκονται όλες στο eservices.cityofathens.gr. Εκεί βάζεις τους κωδικούς σου taxisnet και ζητάς την ηλεκτρονική έκδοση του πιστοποιητικού που σε ενδιαφέρει. Ανάμεσα στις υπηρεσίες αυτές μερικές από τις πλέον σημαντικές είναι η χορήγηση βεβαίωσης περί μη οφειλής ΤΑΠ, αντίγραφα ληξιαρχικών πράξεων, πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης, η ανανέωση/έκδοση κάρτας στάθμευσης μόνιμου κατοίκου, καθώς και αρκετά έγγραφα-πιστοποιητικά της πολεοδομίας. Οι εγγραφές πολιτών στην εφαρμογή σύμφωνα με στοιχεία του δήμου είναι 63.000 και έχουν εξυπηρετηθεί πάνω από 40.000 αιτήσεις, σε διάστημα έντεκα μηνών.

Ας δούμε όμως πιο αναλυτικά μερικές από τις πλατφόρμες που παρέχουν οι ψηφιακές υπηρεσίες του δήμου:

●●● Πλατφόρμα ηλεκτρονικών ραντεβού για τις ουρές αναμονής

Η εφαρμογή αυτή είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα κράτησης ραντεβού, μέσω του οποίου μπορείς να προγραμματίζεις ηλεκτρονικά τα ραντεβού σου στις υπηρεσίες του Δήμου για να γλιτώσεις χρόνο σε ουρές και άσκοπη αναμονή. Στην εφαρμογή, που είναι διαθέσιμη στο rantevou.cityofathens.gr, συνδέεσαι με τους κωδικούς taxisnet, πληκτρολογείς στην μπάρα αναζήτησης την υπηρεσία για την οποία επιθυμείς να κλείσεις ραντεβού, π.χ. Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών & Επαγγελματιών 1ης Δημοτικής Κοινότητας, εκεί ενημερώνεσαι για τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να έχεις μαζί και επιλέγεις ημέρα και ώρα που σε εξυπηρετεί για το ραντεβού. Αν δυσκολευτείς να ολοκληρώσεις τη διαδικασία μπορείς πάντα να εξυπηρετηθείς τηλεφωνικά καλώντας στο 1595, όπου υπάλληλοι καταχωρούν το ραντεβού

του Δήμου Αθηναίων

τικό μέχρι να πληρώσεις ένα πρόστιμο ή να υιοθετήσεις ένα δέντρο. Μικρός οδηγός για αρχάριους.

στο σύστημα. Το τελευταίο διάστημα με αυτό τον τρόπο έχουν πραγματοποιηθεί 28.000 ραντεβού.

●●● Μάθε τι συμβαίνει στη γειτονιά σου κάθε στιγμή

Εδώ μπορείς να ενημερωθείς σε real time για τα έργα που υλοποιούνται ή προγραμματίζονται να γίνουν στη γειτονιά που μένεις. Πληκτρολογείς την περιοχή που σε ενδιαφέρει και εμφανίζονται οι δράσεις, οι οποίες στην πλειοψηφία τους έχουν να κάνουν με την καθαριότητα, τη δειροφυτευση, έργα οδοποιίας και αντιγκράφιτι. Για παράδειγμα όταν πληκτρολογήσαμε την περιοχή Άγιος Ελευθέριος μας έβγαλε το εξής: «Την Τρίτη 5/1/21 πραγματοποιήθηκαν εργασίες κλάδευσης δέντρων στην οδό Θεοφιλά στην 5η Δημοτική Κοινότητα. Στην επέμβαση έλαβαν μέρος τα συνεργεία της Δ/νσης Πρασίνου». Στην εφαρμογή μάλιστα, που είναι διαθέσιμη στο draseis.cityofathens.gr, έχουν ενσωματωθεί οι πληροφορίες των δράσεων πάνω σε χάρτη.

●●● Φροντίδα για τα αδέσποτα της πόλης

Μέσα από το Animal City of Athens στο animals.cityofathens.gr μαθαίνεις για όλες τις δράσεις του τμήματος Αστικής Πανίδας του δήμου που αφορά τα αδέσποτα. Στην αρχική σελίδα και στην επιλογή «Βρες τον νέο τετράποδο φίλο σου εδώ» μπορείς να δεις όλα τα ζωάκια με τα στοιχεία και τις φωτογραφίες τους που αναζητούν μια φιλόξενη στέγη στην Αθήνα. Με την υπηρεσία αυτή όμως έχεις τη δυνατότητα ακόμα και να καταγγείλεις περιστατικά κακοποίησης, να δηλώσεις ένα αδέσποτο τετράποδο που βρήκες στον δρόμο ή αν χάθηκε το δικό σου και να παρακολουθήσεις βίντεο με χρήσιμες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις των «κηδεμόνων».

●●● Κάρτα στάθμευσης μόνιμων κατοίκων με λίγα κλικ

Αν είσαι μόνιμος κάτοικος του Δήμου Αθηναίων μπορείς με λίγα μόνο κλικ να αιτηθείς και να παραλάβεις ηλεκτρονική κάρτα στάθμευσης ή να ανανεώσεις αυτή που έχεις μέσα από το eservices.cityofathens.gr. Εκεί επιλέγεις την κατηγορία Πιστοποιητικά και αν κάνεις scroll down θα βρεις τις επιλογές Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας - Ανανέωση Κάρτας Στάθμευσης Κατοίκων, Αλλαγή Στοιχείων και Έκδοση Νέας Κάρτας Στάθμευσης Κατοίκων. Η διαδικασία είναι σύντομη και εύκολη, δεν θυμίζει σε τίποτα τις εποχές που χρειαζόταν να επισκεφτείς τη Διεύθυνση της Δημοτικής Αστυνομίας και να χάσεις όλη τη μέρα προκειμένου να εξυπηρετηθείς. Η σύνδεση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα γίνεται με χρήση των κωδικών του taxisnet και όλοι οι μόνιμοι Αθηναίοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν την αίτηση που επιθυμούν, να ενημερωθούν ηλεκτρονικά και να λάβουν την κάρτα μόνιμου κατοίκου στο ψηφιακό τους αποθετήριο από όπου και αν βρίσκονται.

●●● Η έξυπνη ελεγχόμενη στάθμευση

Το PARKinATHENS (parkinathens.gr) είναι το Σύστημα Ελεγχόμενης Στάθμευσης που στοχεύει να βελτιώσει την κυκλοφορία στις βασικές αρτηρίες του κέντρου, το εμπορικό τρίγωνο, το Ιστορικό Κέντρο κ.ά., και να διευκολύνει τους πολίτες να βρουν θέση στάθμευσης σε 12 περιοχές μέσα στα όρια του Δήμου Αθηναίων. Αφορά τις 4 βασικές κατηγορίες θέσεων στάθμευσης για τα οχήματα δηλαδή των επισκεπτών, των μόνιμων κατοίκων, των ειδικών θέσεων και των δίκυκλων. Η υπηρεσία αυτή προτείνει την αγορά χρόνου στάθμευσης από το κινητό επιλέγοντας myAthensPass ή με POS ώστε να καταργηθεί σιγά σιγά ο έντυπος τρόπος αγοράς (ξυστό).

●●● Τα κοιμητήρια της Αθήνας σε μια εφαρμογή

Η διαδικτυακή πύλη για τα Κοιμητήρια του Δήμου Αθηναίων, cem.cityofathens.gr, δημιουργήθηκε

προκειμένου να εξυπηρετείται αμεσότερα ο ενδιαφερόμενος χωρίς να εκτίθεται στη γραφειοκρατία σε μια ευαίσθητη στιγμή της ζωής όπως αυτή. Παρέχει πληροφορίες για τα κοιμητήρια του δήμου της Αθήνας με αναλυτικούς χάρτες, ταφολόγιο, ημερήσιο πλάνο κηδείων και μνημόσυνων με αναλυτικό ημερολογιακό αρχείο ώστε να κλείσεις ηλεκτρονικά ραντεβού και μητρώο όλων των δραστηριοποιούμενων επαγγελματιών ανά κατηγορία και ανά κοιμητήριο. Στην ίδια εφαρμογή μπορείς να βρεις οικογενειακούς τάφους προς διάθεση.

●●● Υιοθέτησε ένα δέντρο στην Αθήνα

Το πρόγραμμα Adopt-A-Tree είναι μια από τις δημοφιλείς υπηρεσίες επειδή σου δίνει τη δυνατότητα να αναζητήσεις ένα δέντρο κοντά στη διεύθυνση που θέλεις (το σπίτι, την επιχείρηση, το σχολείο κ.λπ.) και μέσω της εφαρμογής Nonoville δεσμεύσεις να το διατηρείς υγιές ποτίζοντάς το. Πατή να υιοθετήσεις ένα δέντρο; Έτσι βοηθάς τα νεοφυτεμένα δέντρα να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν. Κλικάρεις «Υιοθέτησε ένα δέντρο» στην αρχική οθόνη για να δεις τα διαθέσιμα δέντρα και εμφανίζονται με ζουμ στο χάρτη. Αν πατήσεις πάνω του σου βγάζει λεπτομέρειες για το δέντρο αυτό και το υιοθετείς με την επιλογή «Υιοθέτησέ με!». Κάθε φορά που το ποτίζεις, ενημερώνεις την εφαρμογή με κλικ στο «Πότισα το δέντρο μου!» και όταν είναι αναγκαίο να το ποτίσεις ξανά θα σου έρχονται ειδοποιήσεις.

●●● Σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης παραβάσεων

Πρόκειται για ένα πλήρες πληροφοριακό σύστημα μέσω του οποίου εκτελούνται οι απαραίτητες καθημερινές εργασίες που γίνονται μέχρι πρότινος στη Δημοτική Αστυνομία, όπως αυτές που έχουν να κάνουν με τις παραβάσεις, τις ενστάσεις, τη διαχείριση θέσεων στάθμευσης. Μέσω του συστήματος αυτού όλη η διαδικασία από τη βεβαίωση παράβασης μέχρι την υποβολή ένστασης και την πληρωμή γίνεται ηλεκτρονικά με πλήρη διαφάνεια σε όλα τα στάδια. Οι πολίτες μπορούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά την ένστασή τους μέσω του eenstasi.cityofathens.gr/eenstasi.

●●● Εφαρμογές δόμησης

Από τις 74 ψηφιακές υπηρεσίες του Δήμου οι 28 αφορούν την εξαιρετικά νευραλγική Διεύθυνση Δόμησης - Πολεοδομίας στην οποία συγκεντρώνεται καθημερινά σωρεία αιτημάτων. Η σύνδεση από τον υπολογιστή, το κινητό ή το τάμπλετ γίνεται με τους κωδικούς taxisnet και όλοι έχουν την δυνατότητα να ενημερωθούν στο cityofathens.gr/khe/oroidomisis, να υποβάλουν την αίτηση που επιθυμούν όπως «Χορήγηση βεβαίωσης χρήσης γης» ή «Χορήγηση βεβαίωσης διατηρητέου» και να λάβουν το πιστοποιητικό ή το έγγραφο που επιθυμούν από όπου και αν βρίσκονται.

●●● Τα παράπονά σου στον δήμαρχο μέσα από την εφαρμογή Nonoville

Μια ακόμα από τις Ε-υπηρεσίες είναι τα Αιτήματα Πολιτών. Η επιλογή αυτή σε οδηγεί κατευθείαν στην πλατφόρμα Nonoville,

μέ- οποίας εκφράσεις σου στον δήμο 24 σου παράδειγμα μπορεί να θες να αναφέρεις μια καμένη λάμπα, λακούβες στο οδόστρωμα ή ένα εγκαταλελειμμένο αυτοκίνητο. Για να στείλεις το αίτημά σου πρέπει να κατεβάσεις τη δωρεάν εφαρμογή Nonoville για smartphones είτε iOS είτε Android ή να συνδεθείς μέσω της Web εφαρμογής στην ιστοσελίδα του δήμου Αθηναίων. Μετά από αυτό ακολουθείς 4 απλά βήματα: Επιλογή τοποθεσίας, επιλογή κατηγορίας αιτήματος, προσθήκη φωτογραφίας και αποστολή του αιτήματος στο δήμο. Στη συνέχεια, το αίτημα παραλαμβάνεται από την αρμόδια υπηρεσία και εσύ λαμβάνεις ενημερώσεις για την πορεία και τη διευθέτησή του θέματος.

●●● Οι επόμενοι ψηφιακοί στόχοι του Δήμου Αθηναίων

Σύμφωνα με τον Δήμο Αθηναίων, η αναβάθμιση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών θα συνεχιστεί και κατά τη νέα χρονιά με σκοπό να καλύπτονται ολοένα και περισσότερες ανάγκες ώστε ο δημότης να μπορεί να εξυπηρετείται εξ ολοκλήρου ηλεκτρονικά στο μέλλον, κερδίζοντας χρόνο στην καθημερινότητά του. Συγκεκριμένα μέσα στο 2021 προγραμματίζονται από την ΔΑΕΜ Α.Ε. με τον συντονισμό του Διευθύνοντος Συμβούλου Δημήτρη Σταμάτη, έργα και δράσεις ύψους περίπου 15 εκατ. ευρώ για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δήμου Αθηναίων. Κάποιες από τις υπηρεσίες αυτές θα αφορούν την εγκατάσταση υποδομών έξυπνης άρδευσης σημείων πρασίνου του Δήμου, δηλαδή την τηλεδιαχείριση σε βάσεις, δεξαμενές, αντλιοστάσια, γεωτρήσεις και την εγκατάσταση αισθητήρων παρακολούθησης ενεργειακών καταναλώσεων σε επιλεγμένες κτιριακές υποδομές. Σταδιακά θα προστεθούν υπηρεσίες που σχετίζονται με την «Έξυπνη γειτονιά» και προβλέπουν την εγκατάσταση 129 σημείων πρόσβασης WiFi (ένα σε κάθε γειτονιά) σε επιλεγμένες τοποθεσίες. Αλλά και την εγκατάσταση 129 αισθητήρων για τη μέτρηση περιβαλλοντολογικών δεδομένων π.χ ποιότητα αέρα, θερμοκρασίας, υγρασίας, επίπεδα θορύβου. Ταυτόχρονα σχεδιάζεται να δημιουργηθεί εντός του 2021 ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης του «Αθηναϊκού» Περιβάλλοντος που αναμέσα στις λειτουργίες του θα καταγράφει και τους τοξικούς ρύπους σε συγκεκριμένες περιοχές κάνοντας έγκαιρη πρόγνωση της αφρικάνικης σκόνης και θα ενημερώνει το κοινό σε πραγματικό χρόνο. **A**

HELP

Μια ακόμη περιπέτεια που έχουμε την τύχη να ζούμε τις Τετάρτες με τον Νίκο Πορτοκάλογλου

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Από τα πρώτα new wave ακόρντα της κιθάρας του «Ασωτου υιού», από την πρώτη φράση («Στο καφενείο...») ήξερες ότι κάτι σημαντικό συμβαίνει εδώ. Ήξερες ότι αυτή η κιθάρα, αυτή η φωνή θα σε συνοδεύει για πολλά χρόνια. Δεν μπορούσες να φανταστείς τους τρόπους. Ήταν Δεκέμβρης του 1981 κι από τότε έχουν περάσει σχεδόν σαράντα χρόνια. Ευτυχώς, είχες δίκιο. Κι οι τρόποι ήταν τελικά περισσότεροι απ' όσους θα περιμένας...

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου μεγάλωσε στη Νέα Σμύρνη

Θυμάσαι να τον έχεις πετύχει μ' ένα κοντό δερμάτινο μπουφάν στην πλατεία την εποχή της απόλυτης αθωότητας (δικής σου και δικής του) πριν βγει ακόμη ο πρώτος δίσκος των Φατμέ. Ήταν ένας new wave δίσκος στο πνεύμα της εποχής, ένα από τα σπουδαία albums του καιρού του.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου δεν ήταν ποτέ στατικός. Οι δίσκοι των Φατμέ δείχνουν ανάγλυφα τις αναζητήσεις του. Από το new wave σε μια ευρύτερη αντίληψη για το ελληνικό rock ήδη από τα «Ψέματα» κι από κει στην επανένωση του rock εαυτού με το λαϊκό στοιχείο, που θέλουμε δε θέλουμε κυλάει μέσα στις φλέβες όλων μας. Το κάνει εξαιρετικά στο «Ρίσκο» («Δυο αγάπες μου γελάνε μέσα μου βαθιά, όλα ή τίποτα ζητάνε κι εγώ τις δυο τους ή καμιά»). Παραγωγή από τον Παπάζογλου, συνεργασία με την Αλεξίου και τη Μάνου, εμφάνιση στην ελληνική πλευρά του όποιου rock και προετοιμασία για το επόμενο βήμα.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου δεν μένει πια εδώ

Δηλαδή δεν μένει πια στους Φατμέ. Συνεχίζει μόνος και στον πρώτο-πρώτο προσωπικό του δίσκο γράφει ένα τραγούδι που θα τον ακολουθεί για καιρό. Είμαστε στο 1990, την εποχή που το ελληνικό τραγούδι έχει πάρει για τα καλά την ανηφόρα και το έντεχνο (όπως κι αν αποφασίσεις να το ορίσεις) είναι ένα ιδίωμα που συνδέεται τέλεια με τη γραφή του Πορτοκάλογλου. Πολλά τραγούδια, μεγάλα τραγούδια, πολλοί φίλοι, καλοί φίλοι, ο Μητροπάνος, η Βιτάλη, ο Ανδρέου, η Τσαλιγοπούλου, τρελό airplay, συναυλίες, καταξίωση.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου δεν ήταν ποτέ της μόδας

Γιατί οι μόδες βυθίζονται και παρασύρουν μαζί τους στον πάτο όλα τα δημιουργήματα της μάζας. Ύστερα από το σκάσιμο του κύματος που λέγαμε «έντεχνο», έμειναν λίγοι και καλοί. Αυτοί που έγραφαν εκείνο που ένιωθαν κι όχι αυτό που έπρεπε για να παιχτούν στα ραδιόφωνα, αυτοί που είχαν κάτι ουσιαστικό να τραγουδήσουν πέρα από φόρμες, αυτοί που είχαν ψάξει το θέμα από νωρίς και βαθιά, τι είναι το rock, τι είναι το λαϊκό τραγούδι, τι είναι το έντεχνο, ποιος είσαι εσύ και πού θα το πας το πράμα τώρα που καταρρέουν οι συμβάσεις; Όσοι δεν ήξεραν, πέσαν σε κατάθλιψη λόγω κρίσης ταυτότητας. Ο Πορτοκάλογλου ήταν μια χαρά.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου είχε πάει στον Σαββόπουλο

Κι έτσι ήξερε από πρώτο χέρι τι πάει να πει εναλλακτική μουσική τηλεόραση με όραμα. Όταν ο Σαββόπουλος έβγαζε το «Ζήτω Το Ελληνικό Τραγούδι» υπήρχαν πράγματα που έσκαιαν στην ελληνική μουσική κοινότητα αλλά δεν είχαν πάρει ακόμα το πάνω χέρι. Έτσι, εκείνο που φαινόταν να χρειάζεται ήταν μια σύνδεση μεταξύ των μουσικών, ένα όχημα που να πορεύεται προς μια ιδιάτυπη ένωση, τη δημιουργία μιας σκηνής. Ο Πορτοκάλογλου – στους Φατμέ ακόμα – βρέθηκε να συναντιέται και να τραγουδάει με τους Κατσιμιαχίους και τον Γιοκαρίνη. Ο Σαββόπουλος παρά το κράξιμο που έτρωγε εκείνη την εποχή, τα κατάφερε τόσο σ' αυτό το ζήτημα, όσο και στο ζήτημα της ποιότητας.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου είχε πάει στον Χατζιδάκι

Τραγούδησε με τους Φατμέ στον Σείριο και συμμετείχε με δύο τραγούδια («Πες το κι έγινε», «Υπάρχει λόγος») στον δίσκο που είχε τότε κυκλοφορήσει ο Χατζιδάκις. Στην ίδια σεζόν, 1987-1988, συμμετείχαν στις βραδιές του Σείριου (και στον τριπλό δίσκο), ο Νταλάρας, οι Χάνομαι Γιατί Ρεμβάζω, ο Ξυδάκης, η Πασπαλά, η Αρβανιτάκη, ο Παπάζογλου, η Μάνου, η Τανάγρη, οι Δυνάμεις του Αιγαίου, κι έτσι ξέρει καλά τι σημαίνει να επιλέγεις από το υπάρχον υλικό συνθετών και μουσικών το καλύτερο που υπάρχει.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου δεν βλέπει τηλεόραση.

Έτσι δεν ξέρει – ή μάλλον δεν θέλει να ξέρει – ότι στην τηλεόραση δεν μετράει ο δημιουργός αλλά ο τραγουδιστής, ότι υπάρχουν δεν-ξέρω-πόσα reality για τραγουδιστές με μοναδικό τους στόχο να φορέσουν στα παιδιά που συμμετέχουν τις νόρμες του τραγουδιού τρέχουσας διασκέδασης, χωρίς καμία αναφορά σε στιδήποτε ξεχωριστό, σε στιδήποτε βαθιά βιωμένο. Ο δημιουργός όχι μόνο δεν έχει καμία θέση αλλά – ακόμη χειρότερα – το τραγούδι απογυμνώνεται από κάθε εσωτερική του ουσία για να μετατραπεί σε πηγή είτε αγοραίου μερακλώματος είτε φτηνής συγκίνησης στην αξία μιας γαρδένιας.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου είναι εξαιρετικός κιθαρίστας.

Όχι πως δεν το ξέραμε αλλά είναι καταπληκτικό να τον βλέπεις στην οθόνη της τηλεόρασης να παίζει τόσο καλά κι επιπλέον να έχει το μέτρο εκείνο που κάνει τα τραγούδια να απογειώνονται. Ξέρει να φτιάχνει σπουδαίο ήχο και να διαλέγει μουσικούς που μπορούν να παίξουν στο ύφος που κάθε καλεσμένος θα νιώσει σπίτι του.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου δεν είναι παρουσιαστής

Γι' αυτό και τον βλέπεις μάλλον αμήχανο όταν δεν παίζει κιθάρα κι όταν δεν μοιράζεται ιστορίες. Γι' αυτό μοιάζει να στέκεται δίπλα σου, σαν να παρακολουθεί κι αυτός έναν κόσμο που γίνεται Τετάρτη με Τετάρτη όλο και πιο μαγικός.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου έχει ανοίξει το Μουσικό Κουτί στην ΕΡΤ1

Με πολύ καλή συμπαρουσιάστρια τη Ρένα Μόρφη, από τις 4 Νοεμβρίου μέχρι τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, έχει φιλοξενήσει τη Νατάσσα Μποφίλιου και τον Φοίβο Δεληβοριά, τον Φίλιππο Πλιάτσικα και τον Μπάμπη Στόκα, τον Λάκη Παπαδόπουλο και τη Μελίνα Ασλανίδου, τον Χρήστο Θηβαίο και την Τζωρτζία Κεφαλά, τον Μίλτο Πασχαλίδη και τη Γιώτα Νέγκα, τον Μανώλη Φάμελλο και την Πέννη Μπαλτατζή, τον Νίκο Ζιώγαλα και τον Θεωρή Μαραντίνη, τον Πάνο Μουζουράκη και την Παυλίνα Βουλγαράκη, τον Βασίλη Καζούλη, τον Στάθη Δρογώση και τη Μιρέλα Πάχου. Για όσα χάσατε, δεν έχετε παρά να μπείτε στην καλύτερη ιδέα που έχει κατεβάσει εδώ και πολλά χρόνια η ΕΡΤ, στο Ertflix, και να τα παρακολουθήσετε.

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου θέλει να ενώνει

Γιατί ξέρει καλά ότι οι κρίσεις αφήνουν πληγές. Από τη μια πλευρά, στις εποχές των μεγάλων φανατισμών υπήρξε ένα μεγάλο ρήγμα ανάμεσα στους Έλληνες μουσικούς με σκληρές δηλώσεις εκατέρωθεν, ένα ρήγμα που έχει έρθει ο καιρός να κλείσει. Από την άλλη, η οικονομική κρίση και στη συνέχεια η κρίση του Covid 19 έχουν φέρει τους καλλιτέχνες σε τόσο άσχημη θέση που μόνο μέσα από ενωτικές κινήσεις, μέσα από δημιουργία μιας νέας όσο το δυνατόν ευρύτερης σκηνής μπορεί να αντιμετωπιστεί. Στους καναπέδες της εκπομπής του υπάρχει η πιο ζεστή ατμόσφαιρα, παίζεται η πιο καλή μουσική στην πόλη και στήνονται οι πιο γερές παρέες του μέλλοντός του τραγουδιού μας. **A**

Μουσικό Κουτί

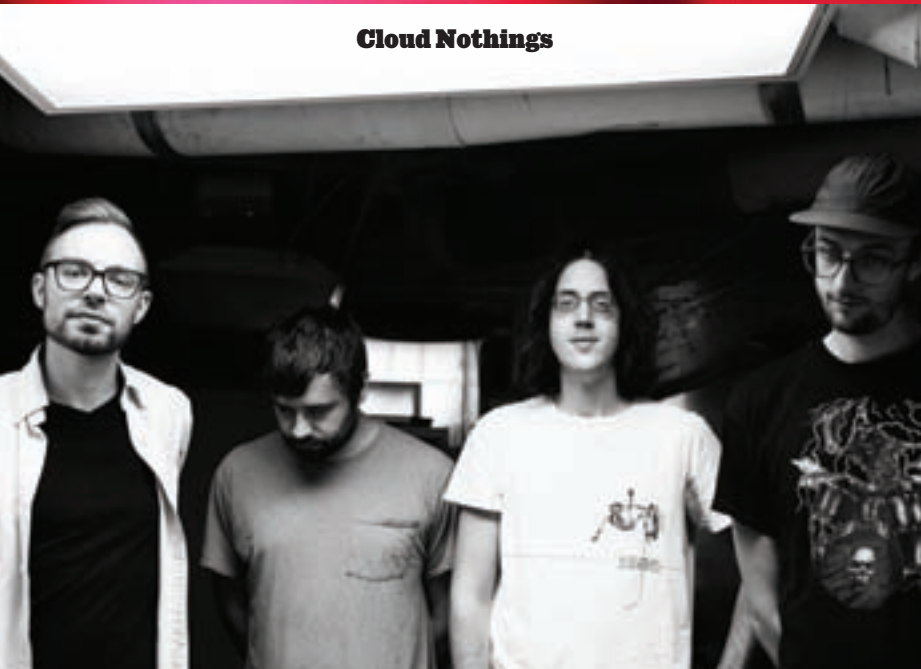

Kendrick Lamar

EPA - ALBERTO VALDES

Cloud Nothings

Travis Scott

EPA - NINA PROMMER

Cristian Vogel

Logic1000

Τι θα ακούσουμε το 2021;

Όσα γνωρίζουμε για τα άλμπουμ και τους καλλιτέχνες που θα μας απασχολήσουν τους επόμενους μήνες

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΙΑΗ

M

πορεί να είμαστε μόλις στις αρχές της νέας χρονιάς αλλά η ελπίδα για περισσότερη μουσική και για νέες συγκινήσεις, συναυλιακές και μη, είναι πιο έντονη από ποτέ. Ακόμα και αν ο ιός κρύβει επιπλέον δυσάρεστες εκπλήξεις, η αίσθηση ότι μάθαμε να κάνουμε καλύτερη την καθημερινότητα στο

σπίτι είναι ένα σημαντικό βήμα για να βελτιώσουμε το επίπεδο ζωής και να μελετήσουμε ουσιαστικά τον πολιτισμό που συμβαίνει γύρω μας. Ποντάροντας τις ελπίδες τους στην οποία αποτελεσματικότητα του εμβολίου, οι προηγμένες μουσικά αγορές κάνουν αργά αλλά σταθερά βήματα προς τη συναυλιακή επιστροφή στην κανονικότητα ακόμα και αν ξέρουν ότι οι ελπίδες δεν είναι με το μέρος τους. Τι σπουδαίο περιμένουμε να ακούσουμε φέτος; Τη λίστα με τα πολυαναμενόμενα άλμπουμ της νέας χρονιάς δίκαια οδηγεί ο **Kendrick Lamar**. Το Roskilde Festival, περήφανα ανακοίνωσε λίγο πριν το τέλος του 2020 τον ράπερ από το Compton ως το μεγάλο του headline όνομα και όλα δείχνουν ότι θα έχουμε νέα μουσική από τον K. Dot μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2021.

Ο **Drake** στις 15 Ιανουαρίου επιστρέφει στην ευαίσθητη –πλατινένια– πλευρά του με το «*Certified Lover Boy*».

Η **Rihanna** που συνεχίζει τα συναίσθηματικά on/off με τον –πάντα– υποψήφιο για νέο album A\$AP Rocky και από τα Μπαρμπέιντος βασανίζει (τους fans της) και βασανίζεται για το αν είναι έτοιμη ή όχι να μοιράσει νέα μουσική μετά από τέσσερα χρόνια. Το άλμπουμ πιθανόν να έχει τον τίτλο «*R9*» (αν βγει) θα είναι το ένατο προσωπικό της και ηχητικά θα φλερτάρει με reggae στοιχεία. Μην ξεχνάτε ότι η **RiRi** τρέχει παράλληλα τον κολοσσό Fendi και «μοιράζει» δείγματα αυτού του δίσκου από το 2018, αλλά δεν... Με λίγη τύχη, ίσως, φέτος.

Το 2018, ο **Travis Scott** «πετούσε» στις κορυφές των παγκόσμιων charts με το «*Astroworld*», το 2020, αφού απέκτησε το δικό του McDonald's γεύμα, ευχαρίστησε άπαντες για την υποστήριξη και μας βεβαίωσε ότι θα τα πούμε στην «*Υτορία*» που ετοιμάζει για το 2021.

Οι **Migos**, μετά το «*Culture II*» του 2018, θα κυκλοφορήσουν το 3ο κεφάλαιο της κουλτούρας των δρόμων της Άτλαντα. Αρχικά, το «*Culture III*» ήταν προγραμματισμένο για το 2020, αλλά λίγο που ο Quavo ξανά έσμιξε με την Cardi B και λίγο η πανδημία, φτάσαμε στο φέτος με την ελπίδα ότι θα γίνει σωστά η δουλειά.

Έχετε υπόψη ότι είμαστε μέρες πριν το «*Sound Ancestors*» του **Madlib**, με τον Four Tet στη συμπαραγωγή και με το πρώτο single «*Road Of The Lonely Ones*» να επαναφέρει την τέχνη του sampling.

Με τον ευφάνταστο τίτλο «*Melt My Eyes, See Your Future*» βάφτισε το νέο του άλμπουμ ο **Denzel Curry** και περιμένουμε επίσημη μέρα κυκλοφορίας, ενώ από ράπερ με όραμα και –σχεδόν– καλλιτεχνικό επίπεδο ανάλογο του Kendrick Lamar, αναμείνεται νέα μουσική μέσα στο 2021 από τους **Vince Staples**, **Danny Brown**, **Schoolboy Q** και ακολουθώντας την λογική των φεστιβαλικών ανακοινώσεων –γιατί όχι– από τον **Tyler, The Creator** ή τον **Frank Ocean**.

Ροκ παρακαλώ! Οι **Viagra Boys** έβγαλαν το νέο του άλμπουμ «*Welfare Jazz*» στις 8 Ιανουαρίου. Εξίσου ωμό, λιγότερο ροκ αλλά ιδιαίτερα αυθεντικό είναι το νέο άλμπουμ των Βρετανών **Sleaford Mods** που κυκλοφορεί από τη Rough Trade στις 15 Ιανουαρίου και έχει τον τίτλο «*Spare Ribs*». Αρχές του 2021 περιμένουμε επίσης το νέο άλμπουμ του αθυρόστομου Λονδρέζου **Slowthai** (θα έχει τον τίτλο «*Tyron*») ενώ λίγο πιο βόρεια πέραν από την αναμονή που δημιουργεί στο κοινό της χώρας μας κάθε νέο για καινούρια μουσική από τους Σκωτσέζους **Mogwai**, φέτος θα είναι η χρονιά που μετά από 16 ολόκληρα χρόνια θα επιστρέψουν οι συντοπίτες τους **Arab Strap** με τίτλο δίσκου που κάνει ξεκάθαρες τις προθέσεις τους. Το «*As Days Get Dark*» κυκλοφορεί 5 Μαρτίου. Κάπως πιο απόκοσμα και όπως πάντα στον δικό τους πλανήτη κινούνται ασφαλώς οι **Cure**, με τον κιθαρίστα τους Reeves Gabrels να χαρακτηρίζει το νέο

τους άλμπουμ «βαρύ και σκοτεινό» σε πρόσφατη συνέντευξή του. Η θρυλική goth μπάντα δουλεύει σε νέο υλικό από τις αρχές του 2019. Λέτε; Οι άλλες δύο μεγάλες ευρωπαϊκές μουσικές αγορές, Γαλλία και Γερμανία, έχουν να περιμένουν (πέραν των ηλεκτρονικής μουσικής που παράγουν) και τους indie pop δίσκους των **Phoenix** (που στο 2020 σκόραραν νέα μουσική για το φιλμ «*On The Rocks*» της Sofia Coppola) και των **Notwist** αντίστοιχα. Και αν θα έπρεπε να καταγράψουμε τα «μπλιμπλίκια» του 2021, σίγουρα θα ξεκινούσαμε από το άλμπουμ των **Bicep**. Ασταμάτητη ως οφείλει να είναι η ηλεκτρονική μουσική ακόμα και σε εποχές που δοκιμάζεται, με τον χορό και τα clubs να κλείνουν πρώτα και να ανοίγουν τελευταία, οι ήχοι της έχουν πάρει εγκεφαλική πλέον τροχιά. Πρώτα με το μυαλό και ύστερα με το σώμα σας θα προσπαθήσουν να παίξουν και φέτος οι κυκλοφορίες της PAN του **Bill Kouligas**, η κολεκτίβα **C.A.N.V.A.S.**, ο 25ος δίσκος του **Christian Vogel** («*The Rebirth Of Wonky*») και η νέα house-uber cool- παραγωγός **Logic 1000**.

Στην απέναντι –και ακόμα πιο ανεξάρτητη– πλευρά του Ατλαντικού, το ροκ παραμένει έρμαιο στα χέρια του **Dave Grohl** και της **Foo Fighters** παρέας του, με το «*Medicine At Midnight*» που κυκλοφορεί στις 5 Φεβρουαρίου.

Οι **Arcade Fire** θα πρέπει να θεωρούνται πλέον arena rock και έχουν αφήσει αρκετές υποσχέσεις για νέο άλμπουμ μέσα στο 2021, ενώ σε φιλικό προς το ράδιο κλίμα θα κινείται λογικά και το νέο άλμπουμ των **Bleachers**, βασικό σκήμα του σούπερ παραγωγού-συνθέτη Jack Antonoff που λίγο πριν το τέλος της περσινής χρονιάς μας χάρισε το εξαιρετικό «*Chinatown*», με τον Bruce Springsteen στα φωνητικά.

Κλείσιμο για τις ροκ προτάσεις με τους προσωπικούς αγαπημένους **Cloud Nothings**. Ο Steve Albini επιμελείται την παραγωγή στο «*The Shadow I Remember*» που κυκλοφορούν τέλη Φεβρουαρίου.

Και αν κάναμε τον ήχο λίγο πιο heavy, είναι γιατί από τις εν Αθήναις επιβεβαιωμένες συναυλίες είναι και αυτή των **Slipknot** στις 24 Ιουλίου. Ας μην ξεχνάμε ότι για τους σιδεροκέφαλους κάθε χρόνος είναι ένας ακόμη ερισ χρόνος, πόσο μάλλον αν φέτος βγούμε παγανιά και μάλιστα με νέα άλμπουμ ονόματα όπως οι **Ghost**, **Gojira**, **Eyehategod**, **Mastodon**, **Melvis 1983**, **Queens Of The Stone Age**, **Rob Zombie**, **Deafheaven**, **Daughters**, **Carcass**, **Cannibal Corpse**, **Anthrax** και **At The Gates** μεταξύ άλλων. Ελληνική κυκλοφορία με διεθνές ενδιαφέρον, το «*At Night We Prey*» των death metallers **Nightfall** που επιστρέφουν τον Μάρτιο με ένα άλμπουμ, με ένα ηχηρό μήνυμα εναντίον της κατάθλιψης.

Κάπου ανάμεσα στην jazz, την pop και την trip hop αναπνέει η νέα φωνή της **Arlo Parks**, ίσως το πιο πολυσυζητημένο νέο όνομα από το Λονδίνο. Η πρωτεύουσα της Αγγλίας έχει ασφαλώς να περιμένει νέα μουσική και από την **Adele** φέτος, αλλά όλοι ξέρουμε ότι ονόματα όπως η **FKA Twigg** και η προσέγγισή τους στον ήχο του μέλλοντος είναι που πραγματικά ασκούν επιρροή στους νέους δημιουργούς.

Ο κόσμος της παγκόσμιας jazz μουσικής περιμένει πλέον με ενδιαφέρον κάθε νέα κυκλοφορία της ετικέτας International Anthem από το Σικάγο και ξέρουμε σίγουρα πως το μεγάλο όνομα του label, η **Angel Bat Dawid**, δουλεύει νέο concept δίσκο ενώ παράλληλα περιμένουμε λεπτομέρειες για το «*Black Acid Soul*» της **Lady Blackbird**. Στη Νέα Υόρκη, η αναμονή για την επιστροφή των **Menahan Street Band** σχεδόν 10 χρόνια μετά το «*Crossing*» λαμβάνει τέλος. Στις 26 Φεβρουαρίου το «*The Exciting Sounds Of Menahan Street Band*» κυκλοφορεί από την Daptone και το παρεάκι που συνδέθηκε με τις δύο σπουδαίες φωνές της νέας Αμερικάνικης soul (**Charles Bradley** και **Sharon Jones**) επιστρέφει στις ορχηστρικές μελωδικές φόρμες.

Από τις φυλές νομάδων της Νιγηρίας, ο κιθαρίστας **Mdou Moctar** στα τέλη του 2020 υπέγραψε με τη Matador Records και περιμένουμε το νέο του άλμπουμ ενώ «μάστορες» στο ανατολίτικο με λίγο desert rock ήχο είναι και οι γείτονες **Altin Gun** από την Τουρκία που ήδη ξεπούλησαν στο bandcamp τις φυσικές κοπίες του «*Yol*» που κυκλοφορεί 26 Φεβρουαρίου. Γεμάτοι ορχηστρικό λυρισμό.

Με την ελπίδα ότι φέτος, επιτέλους ασφαλείς, θα συναντηθούμε κάποια στιγμή, κάπως, σε φεστιβάλ, clubs και συναυλιακούς χώρους, τα παραπάνω κρατείστε τα για μελέτη στο σπίτι και σαν κάτι διαφορετικό να ακούσουμε πριν παγώσουν όλα στην ανακοίνωση του νέου άλμπουμ της **Billie Eilish**. **A**

Notwist

JOHANNES MARIA HASLINGER

ν δεν ξέρεις τι σημαίνει sextortion, women empowerment ή mansplaining, ίσως ήρθε η ώρα να μάθεις μια καινούργια ξένη γλώσσα: αυτή των Millennials. Ξένη σίγουρα, καινούργια

όμως; Και ναι, και όχι, καθώς αρκετοί όροι που εμφανίστηκαν και διαδόθηκαν τον 21ο αιώνα στον παιχνιδότοπο της GenY, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, προέρχονται από ένα φρεσκάρισμα του φεμινιστικού λεξικού. Τέλος πάντων, το ζήτημα είναι ότι το ενδημικό λεξιλόγιο των σόσιαλ έχει δραπετεύσει από το «φυσικό» του περιβάλλον, έχει εμπλουτίσει την καθομιλουμένη και τα παραδοσιακά λεξικά με νεολογισμούς, έχει ονοματίσει κοινωνιολογικές παρατηρήσεις και αλλαγές. Ανατρέχουμε στην ιστορία και στα νοήματα των πιο διαδεδομένων Millennial λημμάτων, μπας και συνεννοηθούμε όλοι με όλους δηλαδή.

Της **ΒΑΓΙΑΣ ΜΑΤΖΑΡΟΓΛΟΥ**

Political correctness Η πολιτική ορθότητα, συντομογραφικά PC, προτάσσει πολιτικές, μέτρα, συμπεριφορές και κυρίως μια εξωραϊσμένη γλώσσα που δεν προσβάλλει, δεν αποκλείει, δεν περιθωριοποιεί άτομα ή ομάδες ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ή υφίστανται διακρίσεις. Παρά την αναγνώριση των καλών της προθέσεων, η φράση «πολιτική ορθότητα» εξαπολύεται στη δημόσια αρένα συνήθως ως ειρωνεία, σαρκασμός, επίκριση· η «κορεκτίλα» ακούγεται περίπου σαν βρισιά.

Μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα ο όρος χρησιμοποιούνταν στον διάλογο και την ιδεολογική διαπάλη μεταξύ κομμουνιστών και σοσιαλιστών των ΗΠΑ. «Ορθοί» χαρακτηρίζονταν υποτιμητικά από τους σοσιαλιστές οι άτεγκτοι υποστηρικτές της τήρησης του δόγματος, της σκληρής γραμμής του κόμματος.

Σε περιορισμένο βαθμό στα 70s και εκτεταμένα στα 80s και 90s είναι μια γλωσσική αναδιατύπωση και μια ιδεολογική μάχη των Αμερικανών προοδευτικών με τις πατριαρχικές, ρατσιστικές ή σεξιστικές καθεστηκίες απόψεις και πρακτικές. Την ίδια στιγμή η «υπερβολή» γίνεται καραμέλα στα στόματα των συντηρητικών, που εκφράζουν τις αγωνίες τους απέναντι στο «πού οδεύει ο κόσμος», τα αιτήματα του φεμινισμού, την πολυπολιτισμικότητα, τα κινήματα για τα δικαιώματα των ομοφιλοφύλων και των εθνοτικών μειονοτήτων. Η πολιτική ορθότητα κατηγορείται για αποστείρωση της γλώσσας, υστερικές αντιδράσεις, ηθικολογικές υπερβολές και επιβολή λογοκρισίας.

Στον 21ο αιώνα, επιστρέφει δυναμικά, συνδεδεμένη με το πνεύμα των καιρών, για να υπερασπίσει τα δικαιώματα όλων των καταπιεσμένων μειονοτήτων. Δεν προτίθεται να δείξει επιείκεια στους «εχθρούς» της και διαθέτει ένα πανίσχυρο σοσιαλιστικό όπλο: στρατευμένους Millennials ιδεολόγους που παίζουν την κουλτούρα της ακύρωσης στα δάκτυλα.

Από το άλλο στρατόπεδο, η ρετινιά της «υπερβολής» και της ελιτιστικής επίδειξης ηθικής ανωτερότητας επανεμφανίζεται εξίσου δυναμικά, εμπλουτισμένη με νέες, σοβαρότερες κατηγορίες. Οι σημερινοί επικριτές της εξαπολύουν κατηγορίες για ανελευθερία έκφρασης και πνευματικό εκφροβισμό της διανόησης και της κοινωνίας που οδηγεί τελικά σε αυτολογοκρισία και ακρωτηριασμό της σκέψης. Οι κορεκτάδες θεωρούνται άγρηνοι και αυταρχικοί φρουροί (μια οργουελική «αστυνομία σκέψης») ενός ορθού λεξιλογίου, μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ορθοδοξίας και ενός εγκεκριμένου ιδεολογικού πλαισίου διαλόγου από το οποίο απαγορεύεται διά ροπάλου να παρεκκλίνει κανείς. Αλλιώς караδοκεί σκληρή τιμωρία.

Με την επιβολή μανιχαϊστικών διαιρέσεων (καλοί και κακοί) και την αδυναμία διεξαγωγής ουσιαστικού διαλόγου, οι κατηγορίες που εκτοξεύονται εκατέρωθεν συχνά είναι υπερβολικές, σκληρές ή άδικες.

MeToo Κίνημα κατά της σεξουαλικής κακοποίησης και παρενόχλησης, όπου άτομα καταγγέλλουν δημοσίως με το hashtag #MeToo πως έπεσαν θύματα σεξουαλικών εγκλημάτων από ισχυρούς, προβεβλημένους άντρες, ειδικά στον χώρο εργασίας τους. Τον όρο πρωτοχρησιμοποίησε η ακτιβίστρια και θύμα παρενόχλησης Tarana Burke το 2006 στο MySpace, όμως έγινε ευρέως γνωστός το 2017 μέσω twitter με την αποκάλυψη του σκανδάλου Χάρβεϊ Γουάνστιν. Το MeToo είναι ένα χαρακτηριστικό κίνημα γυναικείας ενδυνάμωσης (βλέπε παρακάτω), που βασίζεται στην ενσυναίσθηση και την αλληλεγγύη και έχει στόχο να αναδείξει την έκταση του προβλήματος της σεξουαλικής παρενόχλησης σε χώρους εργασίας και να ενθαρρύνει

Μιλιάς τη γλώσσα των Millennials;

ΑΝ ΟΧΙ, ΜΑΘΕ ΤΗΝ ΜΠΑΣ ΚΑΙ ΜΠΟΡΕΣΕΙΣ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΕΙΣ ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ

νει τα θύματα να μιλήσουν για το τραύμα τους. Για όσους αντιμετωπίζουν κριτικά το #MeToo, αρ παρακολουθήσουν τη σειρά «The Morning Show» και το ξανασυζητάμε.

Rape culture Κουλτούρα του βιασμού. Η αντίληψη ότι ο βιασμός, το μη συναινετικό σεξ, είναι μια «κανονικότητα» υπό προϋποθέσεις. Κοινωνίες με κουλτούρα βιασμού ρίχνουν ευθύνες στο θύμα («τον προκάλεσε»), σχετικοποιούν το έγκλημα ή υποβαθμίζουν την έκταση του φαινομένου («ο μύθος του βιασμού»), αρνούνται τις ψυχοσωματικές συνέπειές του, εμφορούνται από μισογυνισμό και την άποψη «άντρας είναι και το κέφι του θα κάνει». Ο εκτεταμένος διαταγμός θυμάτων βιασμού να καταγγείλουν τη σεξουαλική τους κακοποίηση στις αρχές θεωρείται σύμπτωμα της κουλτούρας του βιασμού. Ο όρος χρησιμοποιήθηκε από τις φεμινίστριες της δεκαετίας του '70 και καθιερώθηκε με το #MeToo.

Victim blaming Η αντιστροφή ευθυνών στην περίπτωση ενός εγκλήματος. Αντί να κατηγορηθεί ο δράστης, οι ευθύνες πέφτουν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στο θύμα, που αντιμετωπίζεται με προκατάληψη. Το συχνότερο victim blaming καταγράφεται σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας και βιασμού, ειδικά στην περίπτωση που θύτης και θύματα γνωρίζονται μεταξύ τους.

Sextortion Διπλής σημασίας. Sextortion είναι ο εκβιασμός κάποιου με μέσο εξαναγκασμού την απειλή δημοσιοποίησης υλικού με σεξουαλικό περιεχόμενο. Αλλά είναι και η κατάχρηση εξουσίας από υψηλά ιστάμενα άτομα προς υφισταμένους τους με στόχο τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Revenge porn Ιδιωτικά βίντεο ή φωτογραφίες σεξουαλικού περιεχομένου που διοχετεύονται στο ίντερνετ με στόχο την εκδίκηση και τον εξευτελισμό. Συνήθως ανεβαίνουν σε κλειστά γκρουπ ή συγκεκριμένες πλατφόρμες και αλλάζουν χέρια, ή μάλλον οθόνες, παρανόμως. Σύμφωνα με έρευνες, ο ψυχολογικός βιασμός που ονομάζεται revenge porn γνωρίζει ιδιαίτερη έξαρση εν έτει 2020.

Women empowerment Γυναικεία ενδυνάμωση, περίπου συνώνυμο με το παλαιότερο girl power. Το αίτημα αναφέρεται στην ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων, στην οικονομική και πολιτική ζωή, στην ανατροπή των στερεοτύπων του φύλου. Η γυναικεία ενδυνάμωση είναι μετρήσιμη μέσω του δείκτη Gender Empowerment Measure (GEM), που συνοπολογίζει τον αριθμό των γυναικών βουλευτών στα κοινοβούλια, τις γυναίκες σε νομοθετικές και ανώτατες διευθυντικές θέσεις, τις εργαζόμενες και τις ανισότητες εισοδημάτων σε σχέση με το φύλο.

Girlboss Γυναίκα με ικανότητες και αυτοπεποίθηση που παίρνει στα χέρια της την επαγγελματική ζωή και το μέλλον της. Ο όρος πρωτοεμφανίστηκε ως τίτλος της ψυχολογικής της Sophia Amoruso, μιας αυτοδημιούργητης γυναίκας που ως έφηβη έκλεβε πράγματα από πολυκαταστήματα, στα 22 της διέθετε ένα μονοπρόσωπο eBay online καταστήματα vintage ρούχων και το 2011 η αξία της επιχείρησής της Nasty Gal, με περισσότερους από 2000 εργαζόμενους, υπολογιζόταν σε 23 εκατομμύρια δολάρια. Μαζί με την αυτοβιογραφία της η Sophia Amoruso ίδρυσε επίσης την GirlbossMedia, μια εταιρεία δημιουργίας περιεχομένου (βίντεο και podcasts) που απευθύνεται σε γυναίκες Millennials και στοχεύει στην ενθάρρυνσή τους και τη βελτίωση της προσωπικής και επαγγελματικής τους ζωής. Το βιβλίο της Amoruso μεταφέρθηκε στη μικρή οθόνη του Netflix, αλλά το πρότζεκτ σταμάτησε μετά τον πρώτο κύκλο, με τους θεατές να κατηγορούν τη σειρά «Girlboss» ως αποθέωση του Millennial ναρκισσισμού.

Mansplaining Μία από τις «Λέξεις του 2010» για τους New York Times, «η πιο δημιουργική λέξη» του 2012 για την American Dialect Society, λήμμα του ηλεκτρονικού λεξικού της Οξφόρδης το 2014. Σύνθετη λέξη, εκ των man και splaining, παραφθορά του explaining. Περιγράφει τον συγκαταβατικό, πατερναλιστι-

κό τρόπο με τον οποίο ένας άνδρας γεμάτος αυτοπεποίθηση «διδάσκει» ή εξηγεί κάτι σε μια γυναίκα, με την πεποίθηση ότι είναι αδαής ή κατώτερη του πνευματικά. «Εφευρέτρια» του όρου θεωρείται η συγγραφέας του δοκιμίου «Men Explain Things to Me: Facts Didn't Get in Their Way» Ρεμπέκα Σόλντ από το 2008. Mansplaining χαρακτηρίστηκαν ομιλίες του Ντόναλντ Τραμπ, χαρακτήρες της σειράς «The Newsroom», ο Ματ Ντέιμον.

Friendzone Η ατάκα «σε βλέπω σαν φίλο» πλέον δεν ονομάζεται σπαρακτικά «χυλόπιτα» αλλά «είσοδος στη friend zone». Τον όρο εισήγαγαν στην pop κουλτούρα τα «Φιλαράκια» το 1994. Με το φάντασμα του μισογυνισμού να πλανάται διαρκώς σε αυτό το it's a man's world οικοδόμημα που λέγεται ζωή, οι φεμινίστριες είδαν μια ακόμα έκφρασή του στη «ζώνη φίλου». Επικαλούμενες και το «σύνδρομο nice guy», κατηγορούν τους άνδρες πως όταν εκλύονται ερωτικά από μια γυναίκα και της φέρονται καλά, έχουν την προσδοκία και την ακλόνητη πεποίθηση πως εκείνη πρέπει να ανταποκριθεί στον έρωτά τους. Η τοποθέτησή τους στη friend zone τούς γεννά απορίες και δυσάρεσκη για την απόρριψη.

Gender activist Ακτιβιστής/ακτιβίστρια που διεκδικεί ίσα δικαιώματα ανεξαρτήτως φύλου. Παρεμβαίνει συχνά στον δημόσιο διάλογο, κυρίως μέσω των σόσιαλ μίντια και των ποικίλων challenges, αλλά και στην πραγματική ζωή πρωτοστατώντας σε διαμαρτυρίες και διεκδικήσεις των δικαιωμάτων των γυναικών και των LGBTQ+ ατόμων.

Inclusion Η συμπερίληψη, το αντίθετο του κοινωνικού αποκλεισμού. Μαζί με την ορατότητα, η συμπερίληψη αποτελεί πάγιο αίτημα του LGBTQ+ κινήματος που διεκδικεί το αυτόνομο: την ίση πρόσβαση στο κοινωνικό γίγνεσθαι ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

Cisgender, συντομογραφικά cis Περιγράφει τα άτομα που αποδέχονται το φύλο με το οποίο γεννήθηκαν, δηλαδή τα άτομα στα οποία το κοινωνικό φύλο συμφωνεί με το βιολογικό. Είναι το αντίθετο του όρου transgender.

Cancel culture Η κουλτούρα της ακύρωσης, μια σύγχρονη μορφή του εξοστρακισμού ή το μποϊκοτάζ στη γλώσσα του 21ου αιώνα. Πρόκειται για την κοινωνική και επαγγελματική αποδόμηση και απαξίωση δημοσίων προσώπων ή εταιρειών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και κατ'εφεκταση στην πραγματική ζωή, με αιτία ή αφορμή κάποια συμπεριφορά ή δήλωση που θεωρείται αμφιλεγόμενη ή προσβλητική ή απαράδεκτη.

Shaming Λέξη κλειδί του political correct λεξικού, λέξη συμπύκνωσης νοημάτων και αρνητικών στερεοτύπων. Μόνο του, αυτόνομο, το shaming σημαίνει την αυστηρότητα δημόσια κριτική (στα όρια λιντσαρισμάτων) στο διαδίκτυο. Συνώνυμο με τον όρο call out culture, ελάχιστη πιο light εκδοχή της cancel culture. Με τη συνοδεία μιας επιπλέον λέξης ως πρώτο μέρος του ονομαστικού συνόλου, είναι συνώνυμο με το κοινωνικό bullying και αναφέρεται στην υποτίμηση κάποιου ατόμου με βάση ένα σωματικό ή κοινωνικό του χαρακτηριστικό «κουσούρι». Τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα λεξιλογικά ντουέτα είναι τα: body, fat και bottom shaming (ενοχοποίηση των σωματικών ατελειών), slut shaming (επιτίληξη της σεξουαλικής δραστηριότητας που δεν έχει στόχο την αναπαραγωγή), femme shaming (κατακραυγή της θηλυπρέπειας), addiction shaming (μομφή κατά του εθισμού), age shaming (αποδοκιμασία με κριτήριο την ηλικία). Με τα ποικίλα shamings να μην είναι τελειωμό, προσφάτως ανέκυψε και ο όρος PC shaming, για να περιγραφεί τις επιθέσεις ενάντια στην πολιτική ορθότητα.

Trigger warning Προειδοποίηση ότι ένα έργο ενδέχεται να περιέχει λόγο, εικόνας ή έννοιες που θα προκαλέσουν σε συγκεκριμένα άτομα μετατραυματικό στρες. Με τον όρο να προέρχεται από το λεξικό του φεμινισμού, τα trigger warnings αφορούν κυρίως δυνητικά ενοχλητικό περιεχόμενο που σχετίζεται με τη σεξουαλική κακοποίηση και τις ψυχικές α-

σθένειες (απόπειρες αυτοκτονίες, διατροφική διαταραχή, αυτοτραυματισμό). Οι προειδοποιήσεις εξαπολύονται ώστε να αποτραπεί η συναισθηματική έκθεση, ενόχληση και επιβάρυνση των θυμάτων, όμως ψυχολόγοι και ψυχίατροι φαίνεται να διαφωνούν με την προληπτική πρακτική του triggering, ενώ κάποιοι την χαρακτηρίζουν απλώς «διαπιστευτήρια ευαισθησίας».

Safe space Είναι το «ασφαλές», «προστατευμένο» περιβάλλον όπου θεσμικά δεν είναι ανεκτή η λεκτική και φυσικά η σωματική βία, οι διακρίσεις, η περιθωριοποίηση, η ρητορική μίσους, η προσβολή ή ένας χώρος αλληλοσεβασμού και κατανόησης όπου κανένας δεν νιώθει ανεπιθύμητος λόγω φύλου, φυλής, εθνικότητας, σεξουαλικού προσανατολισμού, πολιτισμικού υπόβαθρου, ηλικίας, σωματικών ή διανοητικών δυνατοτήτων. Ο όρος αφορά από σχολικές αίθουσες και επαγγελματικούς χώρους μέχρι ολόκληρα πανεπιστημιακά campus. Οι «ασφαλείς χώροι» έχουν χαρακτηριστεί θάλαμοι μόνωσης και απομόνωσης ομοϊδεατών, περικλειστοί κόσμοι. Το 2015, η αυξανόμενη υιοθέτησή τους από τα πανεπιστήμια του Ηνωμένου Βασιλείου και η απαγόρευση διαλόγου και συζήτησεων επί συγκεκριμένων θεμάτων εντός τους, προκάλεσε αντιπαραθέσεις, με την πρωθυπουργό Τερέζα Μέι να εξαπολύει κατηγορίες για αυτολογοκρισία και καταστολή της ελευθερίας του λόγου. Και ο Μπαράκ Ομπάμα, ως πρόεδρος των ΗΠΑ το 2015 επέκρινε το κόνσεπτ των «ασφαλών χώρων»: «Όταν κάποιος έρχονται να σου μιλήσουν κι εσύ διαφωνείς μαζί τους, θα πρέπει να έχει επιχειρήματα. Δεν μπορείς να λες "είμαι πολύ ευαίσθητος για να ακούσω αυτό που έχεις να μου πεις"».

Woke Καμιά σχέση με το «ξυπνήστε, πρόβατα». Η «αφύπνιση» είναι πολιτικός όρος που άπτεται θεμάτων που αφορούν την κοινωνική και φυλετική δικαιοσύνη. Συνήθως απαντάται ως «stay woke» ή «woke culture» προτρέποντας σε διαρκή εγρήγορση αναφορικά με θέματα διακρίσεων – κάτι σαν το ελληνικό «τον νου σου». Υπάρχει από τα μέσα του 20ού αιώνα, το 2012 έγινε hashtag στο twitter, #StayWoke, και για τη στήριξη των Pussy Riot. Η χρήση του γιγαντώθηκε με το κίνημα Black Lives Matter και πλέον συμπεριλαμβάνεται στη σημασία του και την επαγρύπνηση απέναντι στην αστυνομική βία. Διμεία κριτική έχει ασκηθεί στις woke campaigns, δηλαδή στις καμπάνιες εταιρειών με κοινωνικό μήνυμα, που κατηγορούνται για υποκρισία και woke capitalism, όμως οι επικρίσεις δίνουν και παίρνουν και από δύο πλευρές. Η «woke culture» καταγγέλλεται για «πουριτανισμό της σκέψης», πρακτικές λογοκρισίας, άρνηση του διαλόγου, επαναδιατύπωση της ιστορίας, και γενικώς αμφισβητείται ευθέως ανάλογα με την πολιτική ορθότητα.

Disrespect Η ασέβεια, η αγένεια, η ανάρμοστη και εκτός κοινά αποδεκτών κανόνων συμπεριφορά που πλήττει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ή έλλειψη σεβασμού απέναντι σε πρόσωπα, κοινωνικές ομάδες ή μια ολόκληρη πολιτισμική κουλτούρα.

Internet sensation Φράσεις, πρόσωπα, βίντεο, εικόνες, αστεία, memes που διαδίδονται ταχύτατα και «σαρώνουν το διαδίκτυο» για πολύ καιρό. Internet sensation φαινόμενο είναι οι Γκανέζοι νεκροκομιστές που έγιναν παγκόσμιο viral, αλλά και τα «θα σας ειδοποιήσουμε» ή «γεμίζω» των δικών μας Ancient Memes.

Doomscrolling ή doomsurfing Το ατελείωτο σκρολάρισμα σε αρνητικές ειδήσεις. Φημολογείται πως ο όρος πρωτοεμφανίστηκε στο twitter τον Οκτώβριο του 2018, όμως βρήκε το απόλυτο νόημα του με την πανδημία και την αδηφάγο κατανάληψη ειδήσεων για την covid-19. Η λόξα αυτή είναι επικίνδυνη για την ψυχική υγεία προειδοποιούν οι ειδικοί.

Workout Οι ασκήσεις γυμναστικής, μόνο που κανείς πια από όσους γυμνάζονται πραγματικά, εκτός ίσως από τα παιδιά του δημοτικού, δεν λέει ούτε «ασκήσεις» (exercise) ούτε «γυμναστική». Ίσως σχετίζεται με την τάση να ωραιοποιούμε τις ζωές μας στο ίντερνετ. **Α**

Αντώνης Κανάκης κερδίζει συνεχώς

Το «τίποτα» έδαφος

Ο «πειρατής» που άλλαξε το ραδιόφωνο, την τηλεόραση και τα πάρτι, επέστρεψε με τους «Ράδιο Αρβύλα» και το «Vinyllo» στο OPEN και μιλάει στην ATHENS VOICE για τα μίντια, τους ανθρώπους και τη ζωή του

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Το «Ράδιο Αρβύλα» αλλά και το «Vinyllo» επιστρέφουν από τη συχνότητα του OPEN. Τι σας έμεινε από το διάστημα που ανεβάζατε επεισόδια στο YouTube; Την περσινή σεζόν την απολαύσαμε και εμείς και οι τηλεθεατές, θαρρώ. Είχε έναν ρομαντισμό, μια «πειρατίλα», και σε συνδυασμό με την πρώτη καραντίνα λειτούργησε σαν διέξοδος και για εμάς και για τους θεατές. Στο διαδίκτυο, με αιφνιδιασαν ευχάριστα τα πολύ μεγάλα νούμερα σε ό,τι αφορά τις θεάσεις και η έντονη αλληλεπίδραση με τους θεατές. Επίσης, με εντυπωσίασε η έμπρακτη πλέον διαπίστωση, πόσο πολλοί άνθρωποι έχουν γυρίσει την πλάτη τους στο μεγαλύτερο κομμάτι της τηλεόρασης. Στον αντίποδα, αυτό που έχω παρατηρήσει τελευταία, είναι ότι το YouTube έχει αρχίσει και χάνει την μπάλα με τη διαχείριση των διαφημίσεων, οι οποίες και αριθμητικά, αλλά και σε επίπεδο τοποθέτησης, έχουν αρχίσει να γίνονται πιο ενοχλητικές ακόμα και από την τηλεόραση.

Πώς το πήρατε απόφαση για καθημερινές εκπομπές; Θα έχει κάποια νέα δομή το «Ράδιο Αρβύλα»; Το καθημερινό, και ειδικά το ζωντανό, το αγαπάμε, το έχουμε στο αίμα μας και, όταν είναι εφικτό, το επιχειρούμε. Τι εννοώ; Εννοώ πως το Ράδιο Αρβύλα, τα τελευταία 13 χρόνια που βρίσκεται στον αέρα, έχει ανεβάσει τον εσωτερικό του πήχη σε τέτοιο βαθμό που η δημιουργία και παραγωγή ενός και μόνο επεισοδίου είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Για μένα έχει μεγάλη σημασία το υλικό της εκπομπής να είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό του, αν όχι στο 100%, δυνατό και ενδιαφέρον. Φέτος επιχειρούμε και πάλι το καθημερινό για δύο λόγους: Πρώτον, γιατί από τον περασμένο Σεπτέμβριο δουλεύουμε κανονικότερα και παράγουμε υλικό και, δεύτερον, γιατί στο Open, λόγω της μετάδοσης του δελτίου ειδήσεων στις 7, η δυνατότητα για τη ζώνη των 8, μου φάνηκε και μας φάνηκε ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και προκλητική. Είναι μια νέα ώρα για το Ράδιο Αρβύλα, ένα καινούργιο κανάλι, και σίγουρα θα θέλει «χτίσιμο», αλλά σε όλους μας άρεσε πολύ.

Τι σας έκανε να βρεθείτε πίσω από ένα μικρόφωνο, μπροστά από μια κάμερα, πίσω από μια κάμερα και αργότερα σε ΑΦΜ μιντιακών επιχειρήσεων; Τι σας γοήτευσε στον κόσμο των μέσων; Συγκρούεται ο δημιουργός με τον επιχειρηματία μέσα σας; Και ποιος κερδίζει στο τέλος; Ειλικρινά το θέμα ραδιόφωνο νιώθω ότι δεν το επέλεξα αλλά με επέλεξε. Δεν εξηγείται διαφορετικά το ότι 11 ετών ήμουν ήδη στον αέρα με πειρατικό σταθμό. Το λάτρεψα από πολύ μικρός ως ακροατής και ένιωσα πολύ έντονα και γρήγορα την ανάγκη για επικοινωνία μέσω αυτού και της μουσικής. Η τηλεόραση ήρθε το 1988 στη ζωή μου, ιδιαίτερα φυσικά και αβίαστα και πάλι με αντικείμενο τη μουσική. Παράλληλα με το μπροστά από την κάμερα, με μάγεψε και μου ταίριαξε σε δημιουργικό επίπεδο οτιδήποτε συμβαίνει πίσω από τις κάμερες, και έπεσα με τα μούτρα κατευθείαν σε όλα αυτά (σκηνοθεσία, μοντάζ, σκηνογραφία, μουσική επιμέλεια, συγγραφή, αρχισυνταξία κτλ), τα οποία μου έβγαναν ▶

◀ από την αρχή ιδιαίτερα αβίαστα και φυσικά. Οι εποχές ήταν ιδανικές για να τα κάνεις όλα μόνος σου και η συνθήκη αυτή ήταν τεράστιο σχολείο. Το βασικό συστατικό της γοητείας που άσκησαν τα μέσα επάνω μου είναι ο συνδυασμός δημιουργίας και επικοινωνίας. Σε ό,τι αφορά το επιχειρηματικό κομμάτι, αυτό το ανέλαβα για έναν και μοναδικό λόγο, γιατί ήθελα να εξασφαλίσω την απόλυτη ανεξαρτησία στις παραγωγές μας και την παραμονή μας στη Θεσσαλονίκη. Δεν το απολαμβάνω και τόσο πολύ και με κουράζει πολλές φορές ψυχολογικά, αλλά δεν του επιτρέπω, ειδικά πλέον, να λειτουργεί εις βάρος του δημιουργικού κομματιού, το οποίο φυσικά και υπερτερεί σε όλα τα επίπεδα.

Υπήρξατε διευθυντής και δημιουργός του FM 101, του πρώτου ραδιοφωνικού σταθμού στην Ελλάδα που εξέπεμπε 24 ώρες ξένη μουσική. Τι μέρες και νύχτες ήταν αυτές; Αν και το 1988 που συνέβησαν όλα αυτά, το ραδιόφωνο ήταν ήδη επαγγελματικό, παράλληλα ήταν ακόμα στο ξεκίνημα της ελεύθερης ραδιοφωνίας και κατά συνέπεια υπήρχε έντονος ενθουσιασμός - ρομαντισμός και θύμιζε κάπως τα πειρατικά χρόνια. Ήταν λοιπόν πολύ όμορφες ημέρες και νύχτες, απόλυτα αφοσιωμένες στο ραδιόφωνο και στη μουσική, τις οποίες αναπολώ με χαμόγελο και ζεστασιά, όπως και όλους τους φίλους και συνεργάτες από τότε.

Η πιο όμορφη στιγμή που σας έχει συμβεί στο ραδιόφωνο είναι... Να κάνω πειρατικό ραδιόφωνο, Χριστούγεννα, μαζί με τον μπαμπά μου.

Η πιο άβολη; Να έχω ξεχάσει ανοικτά τα μικρόφωνα στο δημοτικό ραδιόφωνο Θεσσαλονίκης το 1988, να βρίσκονται στο στούντιο δυο φίλοι μου τους οποίους δεν τους χαρακτηρίζεις και τους πιο κομπιούς στις εκφράσεις τους και τη συνέχεια την καταλαβαίνετε, φαντάζομαι...

Θυμάστε το πρώτο άλμπουμ που αγοράσατε; Φυσικά, το πρώτο άλμπουμ που κατάφερα να αγοράσω, κρατώντας το χαρτζιλίκι μου, ήταν το «Breakfast In America» των Supertramp.

Τα περισσότερα χρήματα που έχετε δώσει για ένα βινύλιο είναι... Ειλικρινά δεν θυμάμαι, αλλά ακόμα και όταν δεν είχα καθόλου χρήματα, ό,τι είχα, στα βινύλια πήγαιναν.

Τι πιστεύετε πως σας κάνει δημοφιλή; Το κατάξανθο και πλούσιο μαλλί μου σε συνδυασμό με το πράσινο των ματιών μου.

Υπήρξαν φωνές που άλλαξαν τον τρόπο σκέψης σας; Ποιες; Η πιο ισχυρή φωνή που αλλάζει συνεχώς τον τρόπο σκέψης μου, είναι η εσωτερική μου φωνή η οποία καθορίζεται από τις εμπειρίες μου και το πέρασμά μου μέσα στον χρόνο. Όπως δηλαδή θεωρώ πως συμβαίνει για όλους τους ανθρώπους.

Ποιον κωμικό θαυμάζετε περισσότερο και γιατί; Απολαμβάνω και αγαπώ πολλούς, αλλά ξεχωρίζω τον Bill Hicks. Ο τύπος συνδύαζε την κωμωδία, τη σάτιρα και τη φιλοσοφία με έναν τελείως rock τρόπο.

Ανήκετε στους ανθρώπους των μίντια που δεν επένδυσαν στην εύκολη λύση του δικασμού την ταρα-

μένη δεκαετία που έφυγε. Πώς βλέπετε τη δεκαετία που έχει ξεκινήσει; Ο δικασμός δυστυχώς καλλιεργείται εντέχνως από όλων των ειδών τους λαϊκιστές, κυρίως για λόγους χειραγώγησης αλλά και λόγω απουσίας οποιασδήποτε άλλης ικανότητας και προσφοράς. Αλλά και εμείς, βρε αδελφάκι μου, οι Έλληνες, στο πετσί μας τον έχουμε αυτόν τον άτιμο τον δικασμό. Είναι μεγάλη συζήτηση και ενώ είμαι φύση αισιόδοξος, παρ' όλα αυτά, σε ό,τι αφορά το ανθρώπινο είδος και τις κοινωνίες μας πιστεύω ότι πλέον το πράγμα πηγαίνει, και θα πηγαίνει, από το κακό στο χειρότερο.

Θα εμβολιαστείτε; Τι σκέφτεστε για τους light αρνητές και τους ψεκασμένους που διαδίδουν θεωρίες συνωμοσίας για την πανδημία του κορωνοϊού; Νόμιζα ότι η κρίση ήταν η ιδανική συνθήκη για να κοιταχτούμε στον καθρέφτη, έκανα λάθος. Η αμιγώς ιατρική, υγειονομική και επιστημονική κατάσταση που αντιμετωπίζουμε τώρα, αποδείχτηκε ακόμα πιο δυνατός καθρέφτης.

Αυτολογοκρίνεστε ποτέ; Προσπαθώ να μην το κάνω. Αυτό που νομίζω όμως ότι κάνω, είναι το τόσο εύστοχο που μας έλεγαν όταν ήμασταν μικροί (αναρωτιέμαι, το λένε ακόμα;) και δεν είναι άλλο από το: «βούτα λίγο τη γλώσσα στο μυαλό σου πριν μιλήσεις».

Πώς αντιμετωπίζετε το φαινόμενο της πολιτικής ορθότητας; Επί της ουσίας η πολιτική ορθότητα είναι απαραίτητο, θεμιτό και κανονικά θα έπρεπε να είναι και αυτόνομο συστατικό κάθε κοινωνίας και να πηγάει αβίαστα από τον πολιτισμό της.

Η πολιτική ορθότητα δεν είναι τίποτα άλλο από πολιτισμό, ενσυναίσθηση, σεβασμό και ωριμότητα. Το να σέβεται τον συμπολίτη σου, τις επιλογές του και τα δικαιώματά του, το να μην προάγει το στιδίο μπορεί να λειτουργήσει εις βάρος των άλλων, θα έπρεπε να είναι αυτόνομο. Όμως, όπως και περισσότερο αυτόνομα, μάλλον και δυστυχώς, είναι ακριβώς το αντίθετο. Το πρόβλημα αρχίζει, βέβαια, όταν η πολιτική ορθότητα χάνει την ουσία της, εφαρμόζεται υποκριτικά, ανάληπτα και υπερβολικά, γίνεται εργαλείο και άλλοθι στα χέρια των απανταχού «κουναωδαχτυλάκηδων» μόνο και μόνο για να το κουνάω, γιατί έτσι νιώθω σημαντικός. Τότε, αυτή η λανθασμένη κατάχρηση της πολιτικής ορθότητας γυρνάει μπουμέρανγκ στους ουσιαστικούς στόχους της.

Τι σας έσπρωξε στο Djing; Μετράτε πολλά ξενύχτια, χορεύοντας τους ανθρώπους από τα βράδια στο «Bullshit» και το «Limani» μέχρι τα πρωινά στο «Angels»... Πρώτη φορά που ανέβηκα στα decks ήταν σε ένα πάρτι που είχα κάνει στο καλοκαιρινό μας σπίτι στην Περαία. Ήμουν 10 ετών και από τότε δεν σταμάτησα. Ένα από τα πιο αγαπημένα μου είδη ενέργειας, είναι η ενέργεια που απελευθερώνεται όταν πολλοί άνθρωποι ενώνονται, μοιράζονται, επικοινωνούν και εκτονώνονται μέσω της ίδιας μουσικής. Αυτή η ενέργεια με κρατάει εθισμένο στο Djing, αν και τα τελευταία 5 χρόνια το έχω παραμελήσει. Όμως να είμαστε καλά, θα επιστρέψω σε αυτό με κάποια ωραία events που σκέφτομαι.

Το πιο δύσκολο πράγμα σε ένα remix είναι... Να μη σου βγαίνει και να το συνεχίζεις ψυχαναγκαστικά.

Τι σας αρέσει στην Αθήνα, τι στη Θεσσαλονίκη και τι στη Χαλκιδική; Την Αθήνα ειδικά τα τελευταία χρόνια την

επισκέπτομαι πολύ σπάνια και αυτό που μου αρέσει είναι ότι βλέπω τους λιγοστούς φίλους που έχω εκεί. Η Θεσσαλονίκη είναι το σπίτι μου, οι αναμνήσεις μου, ο τόπος μου και δεν χρειάζονται αιτιολογίες σχετικά με το τι μου αρέσει σε αυτήν. Η Χαλκιδική είναι το δεύτερο σπίτι μου και πρόκειται για έναν μαγικό τόπο που βέβαια έχουμε φροντίσει να τον αντιμετωπίσουμε κάθε άλλο παρά μαγικά.

Πώς είναι η «Θεσσαλονίκη του Μπουτάρη» σε σχέση με τη «Θεσσαλονίκη του Ζέρβα»; Η Θεσσαλονίκη δεν είναι του Μπουτάρη, ούτε του Ζέρβα, είναι των κατοίκων της και θεωρώ ότι θα μπορούσε να είναι μία από τις πιο όμορφες και ιδιαίτερες πόλεις στον κόσμο, τονίζοντας το «θα μπορούσε».

Ποιο είναι το πιο όμορφο μέρος που έχουν δει τα μάτια σας και γιατί; Δεν ξέρω το γιατί, αλλά το πιο όμορφο μέρος που έχω δει, ήταν ένας μικρός παρατημένος και περιφραγμένος κήπος στην παλιά μου γειτονιά. Εκεί όπου τα παιδικά μου μάτια, όταν σκαρφάλωσα στην περίφραξη και αντίκρισα την άναρχη ομορφιά των διάφορων εποχιακών λουλουδιών που μπλέχτηκαν μεταξύ τους, τον αποτύπωσαν στην ψυχή μου ως το πιο όμορφο και μαγικό μέρος.

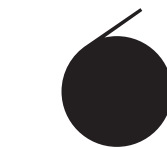
Το 2015, μετά τον θάνατο του πατέρα σας γράψατε το πρώτο σας βιβλίο «Μπαμπά... (μια κανονική ημέρα)». Πόσο και πώς έχει αλλάξει η ζωή σας τώρα που είστε πατέρας δύο παιδιών; Δεν έγραφα βιβλίο όταν έγραφα τα λόγια εκείνα. Έγραφα κάθε βράδυ για να τη βγάλω καθαρή. Δεν είχα σκοπό να βγάλω βιβλίο, αλλά το ταξίδι αυτού του μικρού βιβλίου με αιφνίδιασε, με εντυπωσίασε και νομίζω εντυπωσίασε και τον Μπαμπά μου. Τα παιδιά... αλήθεια δεν έχω λόγια για τα πλάσματα αυτά και για την ευτυχία που έχουν φέρει στη ζωή μου. Δεν νομίζω ότι έχουν εφευρεθεί οι λέξεις...

Ποιο βιβλίο διαβάσατε τελευταία και σας άρεσε; Το τελευταίο βιβλίο που διάβασα αυθόρμητα μέσα στη μαύρη νύχτα, είναι το βιβλίο-αφιέρωμα του φίλου μου Ντίνου Δηματάτη: «Πάυλος Σιδηρόπουλος, Το μοναχικό μπλουζ του πρίγκιπα».

Τον περασμένο Δεκέμβριο συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από τη δολοφονία του Τζον Λένον. Έχοντας ονομάσει ένα ραδιοφωνικό σταθμό «Imagine», θα ήθελα να σας ρωτήσω πώς θυμάστε εκείνη τη μέρα του 1980... Ήμουν 11 ετών και δεν είχα ακόμα αντιληφθεί πλήρως το μεγαλείο του ανθρώπου. Όμως η περιρρέουσα ατμόσφαιρα ήταν τόσο έντονη και διαπεραστική, όπου ένιωθες ότι κάτι τραγικά σημαντικό έχει συμβεί. Η δολοφονία του Τζον Λένον νομίζω ότι αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό το ανθρώπινο είδος, ειδικά σήμερα: Ένας μόνο διψασμένος για προσοχή και δημοσιότητα άνθρωπος αρκεί για να καταστρέψει οτιδήποτε όμορφο και σημαντικό. Από τότε έως και σήμερα, το «τίποτα» κερδίζει συνεχώς έδαφος και εκδικείται.

Πώς επαναφορτίζετε τις δημιουργικές σας μπαταρίες; Πλέον η οικογένειά μου και το καλοκαίρι είναι οι φορτιστές μου.

Πώς θα θέλατε να σας θυμούνται όταν δεν θα είστε εδώ; Ως τον κατάξανθο τύπο με την πλούσια κόμη και τα πράσινα μάτια που προανέφερα. **A**

Η πιο ισχυρή φωνή που αλλάζει συνεχώς τον τρόπο σκέψης μου, είναι η εσωτερική μου φωνή η οποία καθορίζεται από τις εμπειρίες μου και το πέρασμά μου μέσα στον χρόνο

Ε

πιτέλους! Το «ενδιαφέρον» 2020 μας έχει αφήσει πια και μπορούμε να κάνουμε μια αναδρομή στα όσα μας έφερε. Μια αξιολόγηση. Μια σπουδή στο τι σήμανε για όλους μας. Κάπως έτσι ξεκίνησα να γράφω, με πιθανό τίτλο του άρθρου «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΗΡΘΑΝ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΙΝΟΥΝ».

Πιο μετά, πίστεψα πως ο τίτλος του θα μπορούσε να είναι και «ΟΥΔΕΝ ΚΑΚΟΝ ΑΜΙΓΕΣ ΚΑΛΟΥ». Ή ακόμη και «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΕΥΤΥΧΩΣ ΗΤΑΝ ΕΔΩ ΤΟ 2020». Τελικά είναι όλα αυτά – και κάτι ακόμη που θα το πούμε στο τέλος. Ας τα πάρουμε με τη σειρά.

2020. Ήταν σίγουρα η χρονιά του «ΤΗΛΕ-»

Το 2020, κυριολεκτικά εν μία νυκτί, μάθαμε όλοι τον όρο «τηλε-». Τηλε-εργασία. Τηλε-εκπαίδευση. Τηλεδιάσκεψη. Τηλεπωλήσεις.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον ήταν πως, επίσης εν μία νυκτί, τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, και το internet, λόγω ακριβώς αυτού του «τηλε-», δέχθηκαν ένα αναπάντεχο φόρτο. Ξαφνικά χρειάστηκε να σηκώσουν όλη αυτή την επικοινωνία, τις νέες υπηρεσίες, για πολλαπλάσιο αριθμό χρηστών από όσους τα χρησιμοποιούσαμε μέχρι τότε.

Και μάλιστα με απαιτήσεις ανταλλαγής μεγάλου όγκου δεδομένων σε «πραγματικό χρόνο». Η διαδικτυακή επικοινωνία είναι λίγο διαφορετική από το «κτυπάω μια σελίδα, κατεβάζω κάτι, κι όταν έρθει...». Το καταλαβαίνουμε όλοι: Η φωνή και η εικόνα είναι πολύ βαριά –σε όγκο και δεδομένα– και δεν επιτρέπεται να έχουν καθυστέρηση. Κι έτσι το λεγόμενο Quality of Service (QoS) και οι απαιτήσεις που θέτει μία υπηρεσία Teams, Skype, Zoom, WebEx, ή ότι άλλο που μπορεί να ξεκινά, στο υποκείμενο δίκτυο, είναι πολύ σημαντικές: Τα (πάμπολλα) πακέτα δεδομένων φωνή-ήχου/εικόνας μιας τέτοιας υπηρεσίας πρέπει να παραλαμβάνονται με τη σειρά που στάλθηκαν και σε χρόνο μετρημένο σε milliseconds. Πάνω από το Internet.

Για όσους δεν γνωρίζουν: το Internet, εκ σχεδίασης, δεν έχει εγγυημένο QoS. Σχεδιάστηκε (από τις εποχές του ARPANET ακόμη και του Ψυχρού πολέμου) για αντοχή σε πυρηνικές επιθέσεις. Με πολλαπλές διαδρομές και δυναμική δρομολόγηση μεταξύ των κόμβων του, ώστε να εγγυάται την παράδοση των πακέτων δεδομένων ακόμη και με μεγάλο μέρος του κατεστραμμένου. Χωρίς όμως εγγύηση του χρόνου ή και της σειράς παράδοσής τους. Κι όμως.

Χωρίς κεντρικό προγραμματισμό ή σχεδίαση για μια τέτοια αύξηση της κίνησης, χωρίς κάποιος να περιμένει μια τέτοια έκτακτη κατάσταση, τα δίκτυα κι οι υποδομές εξελίσσονταν. Κι όταν απότομα αυξήθηκαν οι απαιτήσεις, και ενώ παράλληλα διατηρήθηκαν όλες οι άλλες μέχρι τότε παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως πλοήγηση στο διαδίκτυο, κατέβασμα αρχείων, κοινωνικά δίκτυα κ.λπ., οι υφιστάμενες υποδομές άντεξαν. Σήκωσαν το βάρος με (ομολογούμενη) επιτυχία.

Ήταν ένας θρίαμβος της τεχνολογίας. Κι έτσι όλοι εμείς μπορέσαμε να συνεχίσουμε να δουλεύουμε, να ενημερωνόμαστε, να συνεργαζόμαστε, να μαθαίνουμε, να μιλάμε, να βλέπουμε, να συζητάμε, να τσακωνόμαστε, να διασκεδάσουμε, να γιορτάζουμε. Ο καθένας από το σπίτι του.

2020. Η χρονιά των νέων συνηθειών

Ξαφνικά, τα παιδιά, μαθητές και φοιτητές, μπήκαν σε ψηφιακές τάξεις. Κι οι δάσκαλοι κάθισαν σε ψηφιακές έδρες. Και μόρρεσαν να δουλέψουν μαζί, και να μαθαίνουν, να ψάχνουν. Και δώσανε εξετάσεις από μακριά. Και εκμεταλλεύτηκαν το διαδίκτυο, προχωρώντας από την απλή διδασκαλία στην αναζήτηση και έρευνα πηγών, τη σύγκριση, τη συλλογική εργασία σε κοινό project.

Ξαφνικά, συνειδητοποιήσαμε ότι δεν χρειάζεται να μπορούμε σε ένα αεροπλάνο για να συναντήσουμε έναν

Η [Τεχνολογική] Κληρονομιά του 2020

πελάτη. Δεν χρειάζεται να πάμε (όλοι) στο γραφείο για να δουλέψουμε. Και κερδίσαμε τον χρόνο της μετακίνησης, χωρίς να χαθεί (πολύ) από την αμεσότητα και αλληλεπίδραση διά ζώσης.

Ξαφνικά, πολλά δικαιολογητικά αρχίσαμε να τα βρίσκουμε ή να τα υποβάλλουμε από το κινητό ή το λάπτοπ μας. Και ναι, πια μιλάμε με αρκετές δημόσιες υπηρεσίες χωρίς να χρειαστεί να πάμε εκεί. Και παίρνω φάρμακα με άυλες συνταγές. Και βλέπουμε σε πραγματικό χρόνο την πρόοδο του εμβολιασμού.

Ξαφνικά, ανακαλύψαμε ότι μπορούμε να δουλέψουμε από οπουδήποτε. Και μετά τις διακοπές μας επεκτείναμε τον χρόνο που μείναμε στα χωριά και τα εξοχικά μας κατά πολύ. Ξέρω πολλούς που «ξέμειναν» εκεί από το καλοκαίρι. Τους ζηλεύω, είναι η αλήθεια. Θα το κάνω, όταν μπορέσω.

Ξαφνικά, πηγαίνουμε θέατρο και σινεμά και ακούμε συναυλίες μόνο από το σπίτι μας. Τίποτε δεν συγκρίνεται με μία γεμάτη αίθουσα, θα μου πείτε. Αλλά, άραγε, θα μπορούσαν 1.132 άτομα να δουν stand-up comedy μαζί με τα παλιά δεδομένα; Κι όμως, τόσο ήμασταν σε πρόσφατη τέτοια παράσταση, όλοι on line, κι από όλη την Ελλάδα. Περισσότεροι, αν σκεφτείτε ότι στο σπίτι μου ήμασταν δύο μπροστά στο λάπτοπ. Να μην πω για την απίστευτη δυνατότητα να παρακολουθήσουμε τους «Πέρσες» στην Επίδαυρο διαδικτυακά αυτό το καλοκαίρι – δεκάδες χιλιάδες θεατές, από όλο τον κόσμο.

Ξαφνικά, παραγγέλνουμε σχεδόν τα πάντα, αποκλειστικά από το διαδίκτυο, και μας τα φέρνουν σπίτι ή απλά περνάμε και τα παραλαμβάνουμε εμείς. Και στο σουπερ μάρκετ μπαινουμε μόνο λίγοι κάθε φορά, για τα καθημερινά μας. Και η έλλειψη e-shop αντισταθμίστηκε με φωτό στο Facebook και στο Instagram και προσωπικά μηνύματα.

Ξαφνικά, περνάμε μέρες χωρίς να σηκώσουμε μετρητά – και πληρώνουμε με κάρτα. Τώρα τελευταία, με την κάρτα στο κινητό μας. Σίγουρα και ανέπαφα. Και με ασφάλεια. Το κινητό απαιτεί να δει το πρόσωπό μας για να εξουσιοδοτήσει τη συναλλαγή – ας είναι καλά το face recognition (τεχνητή νοημοσύνη για όλους).

Ξαφνικά, όλοι οι παππούδες και γιαγιάδες απέκτησαν λάπτοπ ή τάμπλετ. Ανακάλυψαν ότι στο κλασικό τηλεφώνο του σπιτιού ή σύνδεση του παρόχου τούς έδινε και «ιντερνέτ»! Όχι διαστημικής ταχύτητας βέβαια, αλλά φτάνει για αυτό που θέλουν: Μπορούν πια να βλέπουν και να μιλούν με τα εγγόνια. Είναι κι αυτό κάτι.

Ξαφνικά, η ανθρωπότητα ανέπτυξε όχι ένα, αλλά δεκάδες εμβόλια, σε χρόνο ρεκόρ. Γιατί τα δίκτυα, το υπολογιστικό «σύννεφο», η Τεχνητή Νοημοσύνη, και οι υπερυπολογιστές ήταν εκεί. Να στηρίξουν την επικοινωνία ειδικών από όλο τον κόσμο. Να «τρέξουν» τα μαθηματικά μοντέλα, τις προσομοιώσεις, τη γενετική μηχανική. Να συντονίσουν τις κλινικές δοκιμές και αναλύσεις (σε εξατομικευμένο επίπεδο κάθε συμμετέχοντα). Και τώρα να χειριστούν και τις απαιτήσεις παραγωγής και διανομής εμβολίων για όλο τον παγκόσμιο πληθυσμό. Σε χρόνο που φαντάζει εξωπραγματικός. Που θα ήταν εξωπραγματικός λίγα χρόνια πριν.

2020. Η χρονιά της επιτάχυνσης

Πόλεμος, πατήρ πάντων. Δώσαμε το 2020, και συνεχίζουμε το 2021 να δίνουμε, ένα πόλεμο. Με ένα αόρατο εχθρό. Κι ο πόλεμος αυτός μας άλλαξε. Ίσως ο σωστός όρος είναι «μας έδωσε μια κλωτσιά και αρχίσαμε να τρέχουμε». Κι όταν νικήσουμε τον εχθρό αυτό, θα είμαστε πολύ καλύτεροι.

Ναι. Περιμένω τα παιδιά κι οι φοιτητές να γυρίσουν στις τάξεις και τα εργαστήρια – πρέπει να γυρίσουν. Αλλά θα μπορούν να συμπληρώνουν με διαδικτυακό μάθημα – κι ίσως η διδασκαλία να αλλάξει με μεγαλύτερη χρήση του υπολογιστή. Και με νέες μορφές αλ-

ληλεπιδραστικής μάθησης, ίσως με εικονική πραγματικότητα... εδώ περιμένω φωτισμένους παιδαγωγούς και δασκάλους να δείξουν τον δρόμο.

Περιμένω να ξαναοιζούν τα γραφεία των εταιρειών και των υπηρεσιών. Μικρότερα σε χωρητικότητα, με ευκίνητες και απομονωμένες θέσεις εργασίας – για όταν χρειάζεται να πηγαίνουμε εκεί, με την τηλεεργασία συνειδητή επιλογή και δυνατότητα. Θα ξαναπάρουμε τα αεροπλάνα, αλλά για να ταξιδέψουμε και να ξεκουραστούμε, και θα πάμε ξανά στα καφέ, στα μπαρ και στα εστιατόρια να χαρούμε με τους φίλους μας πιο ελεύθεροι και χαλαροί. Ανυπομονώ να ξαναοιζούν τα θέατρα, τα μουσεία, τα σινεμά – αλλά με τη διαδικτυακή περιεργία και μετάδοση παράλληλα με τη φυσική. Περιμένω τη διαδικτυακή περιήγηση διαθέσιμη παντού, όλο και καλύτερη. Ξαν μια μεγάλη ώθηση τέχνης και πολιτισμού, έναν εκδημοκρατισμό της τέχνης και της κουλτούρας.

Όπως περιμένω με λαχτάρα να γίνω ένας digital nomad, ένας «ψηφιακός νομάδας» που το γραφείο μου θα είναι το laptop ίσως και το κινητό μου, θα δουλεύω (μόνος ή σαν μέρος μίας ομάδας) από ένα νησί ή ένα βουνό της Ελλάδας. Με το 5G κι ότι έρθει ακόμη (στα νησιά μας περνάνε οπτικές ίνες, μαθαίνω) για ακόμη καλύτερη συνδεσιμότητα και επικοινωνία. Κι ελπίζω αυτό σύντομα να γίνει τρόπος ζωής για πολλούς, ένας μόνιμος, υψηλών προδιαγραφών τουρισμός για τα πανέμορφα χωριά και νησιά μας.

Όπως πιστεύω ακράδαντα ότι με το block chain οι συναλλαγές μου θα είναι ακόμη πιο ασφαλείς και απαραβίαστες. Κι όπως πιστεύω ότι με το AI πολλά από όσα κάνω τώρα θα γίνονται από τη μηχανή, ιδίως τα βαρετά κι επαναλαμβανόμενα – κι εγώ θα μπορώ να απελευθερώσω τη φαντασία μου σε νέες ιδέες και κατευθύνσεις.

Όπως περιμένω ειδικά για την Ελλάδα, ένα πλήρως ψηφιακό Ελληνικό Κράτος, φιλικό και αποτελεσματικό – που την αρχή του έχουμε δει ήδη. Που μπορεί να συνεχίσει στο δρόμο που χάραξαν οι υποδομές της Πύλης του GOV.GR, του emvolio.gov.gr, του 13033, και τόσων άλλων.

Οπότε, ποιος είναι ο τίτλος για το 2021;

Αν το 2020 ήταν η χρονιά της συνειδητοποίησης, τι περιμένουμε από εδώ και πέρα; Συνειδητοποιούμε ότι, στην κρίση αυτή, είμαστε έτοιμοι. Έ-

τοιμοι να υποστηρίξουμε όλη αυτή την αλλαγή στη ζωή μας με το μικρότερο δυνατό κόπο και κόστος. Να συνεχίσουμε να ζούμε, να πολεμήσουμε για την επόμενη μέρα, και να πάμε παρακάτω. Να βρούμε από την κρίση σε χρόνο ρεκόρ.

Και αγκαλιάζουμε την τεχνολογία, σαν ανθρωπότητα. Τον υπολογιστή, ως κινητό, τάμπλετ ή λάπτοπ, σαν προέκτασή μας, σαν εργαλείο επιτάχυνσης και επαύξησης των δυνατοτήτων μας. Την τεχνολογία σαν απελευθερωτή της δημιουργικότητάς μας. Ξαν καταλύτη επικοινωνίας, συνεργασίας, διασκέδασης, μάθησης και δημιουργίας. Το διαδίκτυο σαν το νέο νευρικό σύστημα της οντότητας που λέγεται ανθρωπότητα. Το cloud και την Τεχνητή Νοημοσύνη σαν βασικές υποδομές, ίδιας και μεγαλύτερης σημασίας από το ρεύμα και το νερό.

Και είμαστε πια, κατά το γνωστό αξίωμα της τοπολογίας, «κάτι μεγαλύτερο από το απλό άθροισμα των επιμέρους». Κι έτσι το 2021 θα είναι η χρονιά των μεγάλων στόχων και των μεγάλων επιτευγμάτων. **A**

*Ο Δρ Νίκος Δ. Δενδρής είναι Software Unit Manager, Cloud Solutions, στο International Τμήμα, Technical Dept., της unisystems

SOS από το Ελληνικό

Το ιστορικό κτίριο Prokesch-Osten, στο νούμερο 3 της οδού Φειδίου, σε πλήρη εγκατάλειψη

Το Μέγαρο Prokesch von Osten, από τα ελάχιστα δείγματα αρχιτεκτονικής της πρώτης οθωνικής περιόδου, είναι σημείο αναφοράς για την ιστορία της πόλης

Ένα από τα σπουδαιότερα νεοκλασικά μνημεία της Ευρώπης εξακολουθεί να βουλιάζει στον μαρασμό και την εγκατάλειψη.

Πώς θα μπορούσε, αλήθεια, να αναγεννηθεί; Μιλήσαμε με τον δρ. Θεμιστοκλή Μπιλή.

Της **ΙΣΜΑΣ Μ. ΤΟΥΛΑΤΟΥ**

Ωδειό

Η ΕΠΙΣΚΕΙΜΕΝΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 προσφέρει αναμφίβολα πολλαπλές ευκαιρίες αναστοχασμού σε διαφορετικές κατευθύνσεις. Η αρχιτεκτονική κληρονομιά είναι, ίσως, μία από τις πιο προφανείς και σίγουρα ενδεικτικές. Μια βόλτα στην οδό Φειδίου, στο κέντρο της Αθήνας, θα μπορούσε να αποδείξει του λόγου το αληθές. Στο νούμερο 3 του δρόμου το Μέγαρο Prokesch-Osten, ή αλλιώς το «Ελληνικό Ωδειό» όπως είναι, ίσως, περισσότερο γνωστό, καθώς επί δεκαετίες στέγαζε ένα από τα πιο ιστορικά μουσικά-εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας, παραμένει επί μισό αιώνα «βουβό» αποτελώντας φάντασμα του λαμπρού παρελθόντος του.

Από τα ελάχιστα δείγματα αρχιτεκτονικής της πρώτης οθωνικής περιόδου αποτελεί ταυτόχρονα ένα από τα σπουδαιότερα νεοκλασικά μνημεία που βρίσκονται στην Ευρώπη, ενώ πέρα από την αρχιτεκτονική του αξία η ιστορική του πορεία είναι εντυπωσιακή. Σημερινή ιδιοκτησία του ΕΦΚΑ, κηρυγμένο διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού, παρά τις κατά καιρούς επερωτήσεις στη Βουλή και τα δημοσιεύματα στον Τύπο, η κατάσταση εγκατάλειψης που παρουσιάζει βαίνει διαρκώς επιδεινούμενη.

Η ευαισθησία της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως εκφράζεται μέσα από την με ημερομηνία 24/11/2020 επιστολή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας **Monumenta** για την προστασία της φυσικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς Ελλάδας και Κύπρου στην υπουργό Πολιτισμού κυρία **Λίνα Μενδώνη**, όπου επισημαίνεται, για μία ακόμη φορά, η εγκατάλειψη και η τραγική κατάσταση του μνημείου και ζητείται η άμεση παρέμβασή της για τη διάσωσή του, φέρνει για μια ακόμη φορά το θέμα στο προσκήνιο. Θα υπάρξει, άραγε, κάποια θετική εξέλιξη;

Η Αθήνα συναντά τη Βιέννη

Το αρχικό κτίριο χρονολογείται στα 1836 και οικοδομήθηκε σε ένα οικόπεδο εμβαδού 10.000 τ.μ. περίπου, προκειμένου να αποτελέσει την οικία του **Anton Prokesch von Osten**, πρώτου πρέσβη της Αυστρίας στο νεοσύστατο, τότε, ελληνικό κράτος. Έργο του αυστριακού αρχιτέκτονα K. Roesner υπό την επίβλεψη του γερμανού Gustav Adolph Lueders, έμελλε να παίξει κομβικό ρόλο στην ανάγνωση της ιστορίας της πόλης. Μια σύντομη ματιά στην πολυδιάστατη προσωπικότητα του νεοικού του –συνταγματάρχη, διπλωμάτη και συγγραφέα οδοιπορικών έργων– είναι αποκαλυπτική.

Ο Prokesch von Osten διορίστηκε πρέσβης της Αυστρίας στο Βασίλειο της Ελλάδας από τον Αυτοκράτορα Φραγκίσκο Ιωσήφ Α΄ στις 29 Ιουλίου 1834 κι έφτασε στη χώρα τον Δεκέμβριο της ίδιας χρονιάς. Θερμός φιλέλληνας και υποστηρικτής της ανεξαρτησίας, γνώρισε προσωπικά τους ηγέτες της Επανάστασης του 1821, τους πολιτικούς της εποχής του αλλά και τον βασιλιά Όθωνα. Αρχικά έμνε σ' ένα μικρό σπίτι, αλλά σύντομα αποφάσισε να χτίσει μια επιβλητική κατοικία για την ανέγερση της οποίας ορισμένες πηγές υποστηρίζουν ότι έλαβε δάνειο από τον Έλληνα τραπεζίτη Σίμωνα Σίνα στη Βιέννη, καθώς και από μία τράπεζα στην Τεργέστη.

Το σπίτι κτίστηκε εκτός των ορίων της πόλης –μιας Αθήνας σχεδόν αδιαμόρφωτης, τότε– και σιγά-σιγά αποτέλεσε τμήμα της. Αναφέρεται ότι ο κήπος του περιελάμβανε τον χώρο από την οδό Πανεπιστημίου, τη Χαριλάου Τρικούπη, την Εμμανουήλ Μπενάκη και την εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής. Στην αρχική του μορφή, το οίκημα διέθετε έναν μεγάλο ισόγειο χώρο κι επάνω σ' αυτόν έναν όροφο μικρότερων διαστάσεων αλλά αργότερα έγιναν προσθήκες στον όροφο.

Το Μέγαρο Prokesch von Osten εξελίχθηκε σε δυναμική πνευματική εστία της πόλης συγκεντρώνοντας την αφρόκρεμα της κοινωνικής, πολιτικής και καλλιτεχνικής ζωής με «πρωταγωνίστρια» τη σύζυγο του πρέσβη, Ιρένε, και τις λαμπρές μουσικές βραδιές που οργάνωνε κάθε Τρίτη. Χαρακτηριστική, μεταξύ άλλων, η περιγραφή του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν: «Ένα από τα κτίρια στην άκρη της Αθήνας προς την Πάρνηθα είναι μια απλή, γεμάτη αρχοντιά βίλα... νομίζεις, βλέποντας την καλογουλισμένη σκάλα με το χαλί από πάνω ως κάτω, πως βρίσκεσαι σ' έναν εξοχικό πύργο κοντά στην αυτοκρατορική πόλη του Δούναβη. Όταν μπεις μέσα στα καλόγουστα δωμάτια, θα δεις σύγχρονες τοσοκο κουνιστικές καρέκλες, θαυμάσιους καθρέπτες και ζωγραφιές... Βρισκόμαστε στο σπίτι του Πρόκες-Όστεν και της καλλιεργημένης και πανέξυπνης γυναίκας του. Τίποτε δεν θυμίζει εδώ πως η Αθήνα γεννιέται τώρα. Εδώ μέσα η Αθήνα είναι στο ίδιο επίπεδο με τη Νεάπολη, τη Βιέννη και την Κοπεγχάγη».

Ο Prokesch von Osten έφυγε από την Αθήνα στα 1849 έχοντας λάβει μετάθεση για το Βερολίνο. Εκείνη την περίοδο, στο Μέγαρο έμεινε ο **Νικόλαος Δούμπας** και ο αδελφός του **Μιχαήλ**, σταλμένοι από τον πατέρα τους Στέργιο Δούμπα με σκοπό να βελτιώσουν τα ελληνικά τους αλλά κυρίως να κρατηθούν μακριά από την επαναστατική κίνηση της περιόδου στη Βιέννη.

Αργότερα, στα 1854, το οίκημα αγοράστηκε από την **Ελένη Τσοίτσα**, σύζυγο του εθνικού ευεργέτη Μιχαήλ Τσοίτσα, και στη συνέχεια, το 1887, πέρασε στην ιδιοκτησία της **Ανδρομάχης Σλήμαν-Μελά**, κόρης του Ερρίκου Σλήμαν και μέτεπειτα συζύγου του πολιτικού Λέοντα Μελά. Στέγαζε το **Υποθηκοφυλακείο Αθηνών**, το **Ωδειό Λότνερ** (από τη βαυαρή πιανίστρια Λίνα Λότνερ) και το 1919, το νεοϊδρυθέν από τον **Μανόλη Καλομοίρη** ωδειό του οποίου αποτέλεσε έδρα ως το 1971.

Χθες και σήμερα

Ο δρ. **Θεμιστοκλής Μπιλής**, αρχιτέκτων-μηχανικός και συνεργάτης του γειτονικού Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου, έχει ασχοληθεί με το Μέγαρο Πρόκες-Όστεν στο πλαίσιο της γενικότερης μελέτης της ευρύτερης περιοχής. Υπογραμμίζει τόσο την ιστορική όσο και την πολεοδομική αξία του κτιρίου: «Η θέση του σε κοντινή απόσταση από το μοναδικό συγκρότημα της τριλογίας των Αθηνών και σε άμεση γειτνίαση με το κτίριο του Γερμανι-

κού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου, αφού το τελευταίο ανοικοδομήθηκε στον αρχικό κήπο του, καθιστούν το κτίριο Prokesch von Osten ένα κεντροβαρικό σημείο αναφοράς για την ιστορία της πόλης» λέει συγκεκριμένα.

Χαρακτηρίζει τη σημερινή κατάσταση του οικοδομήματος λυπηρή κι εξηγεί πως το γεγονός ότι ένα κτίριο έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο δεν εγγυάται, δυστυχώς, την αναγκαία συντήρηση μια που αυτό απαιτεί φροντίδα και κόστος. «Ο νόμος περί διατηρητέων δεν περιλαμβάνει πολλά ευεργετήματα για τους ιδιοκτήτες. Έτσι επωμίζονται οι ιδιώτες τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, κάτι το οποίο είναι ασύμμετρο σε σχέση με τις δυνατότητες του πολίτη» λέει συγκεκριμένα.

Ωστόσο, ο ίδιος έχει έρθει σε επαφή με τον ΕΦΚΑ και δηλώνει πως οι αρμόδιοι «είναι πολύ πρόθυμοι και ανοιχτοί σε οποιαδήποτε πρόταση μπορεί να υπάρξει για τη συντήρηση και την αξιοποίηση του οικοδομήματος».

Προ διετίας, μάλιστα, κατόπιν συνεννοήσεως με την υπηρεσία ακινήτων ΕΦΚΑ, κατέστη δυνατή από μέρους του η επίσκεψη του εσωτερικού χώρου του κτιρίου και η φωτογραφική αποτύπωση της εικόνας η οποία πιστοποιεί την κακή κατάσταση διατήρησης. Όπως εξηγεί ο κ. Μπιλής, το κτίριο έχει τμηματικά καταστραφεί από φωτιά και από τη διαδικασία κατάσβεσης εν τω μεταξύ του διαφέρει σε μεγάλο βαθμό κατά τμήματα. Το υπόγειο βρίσκεται σε καλή κατάσταση, το υπερυψωμένο ισόγειο σε μέτρια ενώ ο όροφος σε κακή. «Οι μεγάλες φθορές εντοπίζονται κυρίως στην κεντρική ζώνη του κτιρίου τόσο νότια όσο και βόρεια» σημειώνει θεωρώντας ως βασική αιτία της καταστροφής την ελλιπέστατη συντήρηση του κτιρίου και την οριστική του εγκατάλειψη από τις αρχές της δεκαετίας του '70. «Κάποια στιγμή, μετά την επανένωση της Γερμανίας, υπήρξε η σκέψη να επεκταθεί το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο στο Μέγαρο Πρόκες καθώς η ιστορία του ενός κτιρίου είναι άμεσα συνυφασμένη με του άλλου. Ωστόσο, η προοπτική αυτή δεν τελεσφόρησε...»

Παρόλη την εγκατάλειψη, όμως, ο κ. Μπιλής εξηγεί ότι η υψηλή κατασκευαστική ποιότητα του κτιρίου –μεικτής επιφάνειας 1.500 τ.μ.– στα λιθόκτιστα τμήματα, η μορφή του με τους τοίχους να υπερτερούν των ανοιγμάτων και κυρίως η προσεγγισμένη του θεμελίωση με θολοσκεπείς, κυρίως χώρους σε σταθερό έδαφος του χάρισαν αξιοσημείωτη αντοχή τόσο στους σεισμούς όσο και στη φωτιά.

Το όραμα της αναγέννησης

Ποια είναι, ωστόσο, τα βασικά προβλήματα της αποκατάστασης και πώς θα μπορούσε το οίκημα να «αναγεννηθεί»; Απαντώντας στο πρώτο ερώτημα, ο κ. Μπιλής σημειώνει ότι το κτίριο θα πρέπει να αποκτήσει την κατασκευαστική του συνοχή, κυρίως στον όροφο, ενώ είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ελλιπέστατης, όπως τη χαρακτηρίζει, λόγω των πολεοδομικών μεταβολών, σχέσης του με την ύπαιθρο και κυρίως τον φυσικό φωτισμό.

«Το κόστος της αποκατάστασης προσεγγίζει τα 3 εκατομμύρια ευρώ» εκτιμά ο ίδιος. Πρωταρχικής σημασίας βήμα θεωρεί την ίδρυση ενός νομικού προσώπου, μιας Επιτροπής, σκοπός της οποίας θα είναι η αποκατάσταση και η λειτουργία του κτιρίου. Στη συνέχεια, θα πρέπει να αναζητηθούν πόροι τόσο για την αποκατάσταση όσο και για τη λειτουργία του μετά τις εργασίες. «Θεωρώ πως μια τέτοια πρωτοβουλία θα μπορούσε να αναληφθεί είτε από κάποιο ίδρυμα, ή να γίνει μια σύμπραξη, ή να παίξει κάποιον ρόλο και ο Δήμος Αθηναίων. Μέσα από αυτό το πρίσμα θεωρώ πως τα χρήματα θα μπορούσαν να βρεθούν και να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τη μακροχρόνια μίσθωση από το Ελληνικό Δημόσιο».

Σύμφωνα με τον κ. Μπιλή, το μεγάλο μέγεθος του κτιρίου υπαγορεύει έναν πολυλειτουργικό χαρακτήρα με ευελιξία χρήσεων οι οποίες θα μπορούσαν, μάλιστα, να αποδώσουν οικονομικά έτσι ώστε μέσω των εσόδων να είναι δυνατή η μέριμνα για τη συνεχή και μόνιμη φροντίδα, όπως επιτάσσει η Χάρτα της Βενετίας. «Θα είναι ευχής έργο να μπορέσει να υλοποιηθεί μια πρότυπη αποκατάσταση και να αποδοθεί στο ταλαιπωρημένο κέντρο της πρωτεύουσας ένα πρότυπο πολιτιστικό κύτταρο, ανάλογο της λαμπρής ιστορίας του κτιρίου» καταλήγει. **Α**

Το 2021 θα είναι η πιο συναρπαστική χρονιά για την τηλεόραση και τη μυθοπλασία. Επιλέγουμε 21 σειρές που θα μας κρατήσουν τηλεοπτική συντροφιά.

Του ΜΑΝΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ

Δεν θα είναι ψέμα να πούμε πως μέσα στο 2021 θα κάνουν πρεμιέρα εκατοντάδες νέες τηλεοπτικές σειρές και κάποιες από τις πιο δημοφιλείς που επιστρέφουν με νέες σεζόν. Μέσα σε αυτό το τηλεοπτικό τοπίο, στην πιο γόνιμη περίοδο που έχει γνωρίσει η μυθοπλασία, επιλέγουμε 21 σειρές που αναμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον, νέους τίτλους και αγαπημένες σειρές που επιστρέφουν με νέες σεζόν. Πάρτε χαρτί και σημειώστε.

σεζόν. Μέσα σε αυτό το τηλεοπτικό τοπίο, στην πιο γόνιμη περίοδο που έχει γνωρίσει η μυθοπλασία, επιλέγουμε 21 σειρές που αναμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον, νέους τίτλους και αγαπημένες σειρές που επιστρέφουν με νέες σεζόν. Πάρτε χαρτί και σημειώστε.

La Casa De Papel

Η αγαπημένη σειρά του ελληνικού κοινού επιστρέφει με την 5η και τελευταία σεζόν και έτσι μπαίνει ένα φινάλε στις περιπέτειες του καθηγητή και της παρέας-συμμορίας του. *Netflix*

Peaky Blinders

Η βίαιη και δραματική βρετανική σειρά εποχής γύρω από την εγκληματική οικογένεια των Σέλμπι επιστρέφει με την 6η σεζόν. Δεν επιβεβαιώνονται οι φήμες που θέλουν τον Ρόουαν Άτκινσον στο ρόλο του... Χίτλερ. *BBC One - Netflix*

Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών

Ίσως η πιο πολυαναμενόμενη σειρά της χρονιάς ή και της πενταετίας ακόμα, η τηλεοπτική μεταφορά των βιβλίων φαντασίας του Τζ. Ρ. Ρ. Τόλκιν ολοκλήρωσε τα γυρίσματά της και όλοι αναμένουμε την επίσημη ημερομηνία κυκλοφορίας. *Amazon Prime Video*

Clarice

Βασισμένη στο βιβλίο και ταινία «*Η σιωπή των αμνών*», αυτό από μόνο του μας τραβάει την προσοχή. Έχουμε καιρό να δούμε καλή αστυνομική crime σειρά από την Αμερική. *CBS*

Stranger Things

Το πιο επιτυχημένο show επιστημονικής φαντασίας-teen τρόμου όλων των εποχών για το Netflix επιστρέφει μέσα στο 2021 με την (προτελευταία) τέταρτη σεζόν. Για να δούμε τι μας επιφυλάσσει αυτή τη φορά η παρέα του «*Stranger Things*». *Netflix*

Ted Lasso

Από τις μεγάλες επιτυχίες της περσινής χρονιάς που ήρθε σχεδόν από το πουθενά, το αθλητικό κωμικό sitcom με πρωταγωνι-

«**Peaky Blinders**»

«Stranger Things»

«Gossip Girl»

«Call Me Kat»

για το 2021

21 τηλεοπτικές σειρές

21

στην Τζέισον Σουντέικς σαν προπονητής ομάδας Premiere League, έρχεται με τη δεύτερη σεζόν. *Apple TV+*

Call Me Kat

Μία 39χρονη γυναίκα (Μαγίμ Μπιάλικ) αποφασίζει να χρησιμοποιήσει τα λεφτά που της έδωσαν οι γονείς της για τον γάμο της για να ανοίξει θεματικό καφέ με γάτες. Πόσο πιο cool; *FOX*

Wanda Vision

Μία superhero μίνι σειρά που η δράση λαμβάνει χώρα στο κινηματογραφικό σύμπαν της Marvel και τα γεγονότα μετά την ταινία «Avengers: Endgame». Η Ελιζαμπεθ Όλσεν και Πολ Μπέτανι στους ρόλους της Wanda Maximoff και Vision αντίστοιχα. *Disney Plus*

The Falcon and the Winter Soldier

Η επίσημη κυκλοφορία πήγε πίσω σχεδόν ένα χρόνο, λόγω της πανδημίας, αλλά έφτασε η ώρα. Μια πανάκριβη superhero μίνι σειρά της Marvel που περιμένουμε με ανυπομονησία τον Μάρτιο. *Disney+*

Batwoman

Δεύτερη σεζόν της superhero σειράς βασισμένης στον χαρακτήρα της DC Comics και του «σύμπαντος» του «Arrow». Με νέα πρωταγωνίστρια την Τζαβίσια Λέσλι στον ρόλο της Batwoman και στη θέση της κερκτικής Ρούμπι Ρόουζ της πρώτης σεζόν. *The CW*

Walker

Ποιος ο λόγος για μια σύγχρονη μεταφορά της αστυνομικής σειράς «Walker, Texas Ranger» με τον Τσακ Νόρις; Κάτι παραπάνω θα ξέρουν οι παραγωγοί. Τζάρντ Πανταλέκι στο ρόλο του Τσακ Νόρις. *The CW*

Kung Fu

Η σύγχρονη μεταφορά της κλασικής σειράς δράσης «Kung Fu» με τον Ντέιβιντ Καραντάν, με πρωταγωνίστρια αυτή τη φορά τη νεαρή Ολίβια Λιάνγκ. Τώρα που «γυρίζει», με το «Cobra Kai». *The CW*

Shadow and Bone

Όσο είσατε φίλοι των βιβλίων και σειρών φαντασίας μάλλον έχετε ήδη σημειώσει την τηλεοπτική μεταφορά των βιβλίων «Shadow and Bone» και «Six of Crows». Ένα κορίτσι εναντίον των σκοτεινών δυνάμεων. *Netflix*

Firefly Lane

Μία δραματική σειρά που αναμένεται να σπάσει ρεκόρ τηλεθέας και στριμαρισμάτων. Βασισμένη στο ομώνυμο best seller,

ακολουθούμε δύο γυναίκες τη δεκαετία του '70, με τη μακρόχρονη φιλία τους να δοκιμάζεται. *Netflix*

Halo

Τόσες και τόσες σειρές υπάρχουν βασισμένες σε video games, να μη βγει μία και για το «Halo»; Live-action μεταφορά του sci-fi παιχνιδιού με διαστημάνθρωπους να πολεμούν εξωγήινους. *Λες; Showtime*

The Son

Σε σκηνοθεσία Ντενί Βιλνέβ, με πρωταγωνιστή τον Τζέικ Τζιλνχαλ, βασισμένη σε βιβλίο του Νορβηγού συγγραφέα Γιου Νέσμπε, πόσο πιο «εκρηκτική» τριάδα; Όταν η εκδίκηση συναντά την απόδραση από φυλακές υψίστης ασφαλείας. *HBO*

The Gilded Age

Από τα δράματα εποχής που πάντα έχουν το δικό τους μεγάλο κοινό στην Ελλάδα. Από τον δημιουργό του «Downton Abbey», αυτή τη φορά γύρω από την αριστοκρατία της Νέας Υόρκης του 1880. *HBO*

Gossip Girl

Μία πιο ελεύθερη και diverse εκδοχή του ομώνυμου teen δράματος που γνώρισε μεγάλη επιτυχία πριν αρκετά χρόνια, η Κρίστιν Μπελ Ξανά σαν η φωνή της ανώνυμης blogger με το όνομα «Gossip Girl». Πλέον το «παιχνίδι» παίζεται στα social media. *HBO Max*

Slow Horses

Βρετανικό θρίλερ με έναν κορυφαίο κατάσκοπο της MI5 να αναγκάζεται να μετατεθεί στο άχαρο κτίριο «Slough House», εκεί που καταλήγουν όσοι έχουν αποτύχει. Με εντυπωσιακό καστ πρωταγωνιστών, Γκάρντ Όλντμαν, Ολίβια Κουκ, Τζοναθαν Πράις. *Apple TV+*

The North Water

Δράμα επιβίωσης με τον Κόλιν Φάρελ σαν τον αμοραλιστή ναυτικό που ξεκινάει ένα ταξίδι για κυνήγι φαλαίνων στον Αρκτικό Κύκλο και έρχεται αντιμέτωπος με τα πιστεύω του και δύσκολες καταστάσεις. Στο πλάι του Φάρελ, ο μοναδικός Στίβεν Γκράχαμ. *BBC Two*

The Underground Railroad

Ο σκηνοθέτης του αριστουργήματος «Moonlight» που σάρωσε τα βραβεία Όσκαρ το 2016, Μπάρνι Τζένκινς, σε μια δραματική-ιστορική σειρά για τον μυστικό υπόγειο σιδηροδρομικό σταθμό που οδήγησε πολλούς σκλάβους προς την ελευθερία. Με παραγωγή τον Μπραντ Πιτ. *Amazon Prime Video*

Η ιστορία συνεχίζεται

Η Θρυλική σειρά επιστρέφει μέσα στο 2021. Με ένα τρέιλερ στο Instagram της Sarah Jessica Parker ανακοινώθηκε η συνέχειά της κι έγινε viral μέσα σε λίγα λεπτά.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ 1998 ΟΛΟΙ ΚΑΠΝΙΖΑΜΕ. Παντού. Στο σινεμά, στα εστιατόρια, στα αεροπλάνα – μετρό δεν υπήρχε. Πιθανότατα η ομάδα που διαχειριζόταν την καμπάνια του τότε ολοκαίνουριου «Sex and the City» να κάπνιζε πακέτα ολόκληρα για να καταστρώσει το σχέδιο δημοσιότητας. Αφίσες, αποκλειστικότητες, συνεντεύξεις, junkets και παρασκηνία σε glossy περιοδικά. Σήμερα, γυρίζοντας ένα generic τρέιλερ και ριχοντάς το στο Instagram της πρωταγωνίστριας Sarah Jessica Parker, εγένετο viral. Η συνέχεια του «Sex and the City» έρχεται στη συνδρομητική streaming πλατφόρμα της Warner, HBO Max, που μαζί με τον νέο κύκλο του «Gossip Girl», του «True Blood» και των «Friends», φιλοδοξεί να ανέβει στο πάνθεον των επιδραστικών παραγωγών.

Η πρωταγωνίστρια Carrie κάπνιζε στον δρόμο ή άνοιγε το παράθυρο στο μικρό διαμέρισμα που ζούσε. Σταμάτησε να καπνίζει, κάπνιζε για λίγο στα κρυφά, μέχρι που το έκοψε. Στον τελευταίο κύκλο είδε μια φίλης της να σκοτώνεται πέφτοντας από το παράθυρο του διαμερίσματος της διευθύντριας της Vogue σε ουρανοξύστη, το οποίο άνοιξε για να καπνίσει. Το γκλίτερ θάμπωσε, η ζωή δεν ήταν μόνο πάρτι. Ήταν πια 2004, πολύ μακριά από την κατάρρευση της Leeman Brothers αλλά η πτώση των Δίδυμων Πύργων είχε κάνει την πόλη πιο σκοτεινή.

Σύζυγοι, μπτέρες, ερωμένες και γυναίκες
Το μόνο που γνωρίζουμε για τον νέο κύκλο είναι ότι η Samantha, η γυναίκα-σύμβολο της πρώτης εποχής δεν θα συμμετέχει, το είχε διαμηνύσει σε κάθε τόνο σε κάθε συνέντευξη τα τελευταία χρόνια. Στο Twitter ήδη απαιτούν από την παραγωγή να μην ξεπαστρέψουν τον ρόλο της. «Την αγαπήσαμε πολύ», απάντησε στο Instagram η SJP

sex and the city

σε κάποια follower που έγραψε ότι θα της λείψει η Samantha. «Δεν είπα ποτέ ότι δεν μου άρεσε, δεν θα μπορούσα ποτέ να το πω. Η Samantha δεν θα είναι μέρος της ιστορίας αλλά θα είναι πάντα κομμάτι μας, όπου κι αν είμαστε, ό,τι κι αν κάνουμε», έγραψε σε κάποια άλλη follower της, απαντώντας σε 100άδες από τα χιλιάδες σχόλια του post με το τρέιλερ.

Έτσι, μένει να δούμε τις ιστορίες που αφορούν τις ζωές της Sarah Jessica Parker, της Cynthia Nixon και της Kristin Davis, δηλαδή της Carrie Bradshaw, της Miranda Hobbes και της Charlotte York σε δέκα ημίωρα επεισόδια. Μετά το τέλος των τηλεοπτικών επεισοδίων, παρακολουθήσαμε στις ταινίες την Carrie να παντρεύεται τον Mr. Big, τη Miranda να μένει με τον Steve και το παιδί τους και τη Charlotte να ζει με τον Harry και τα δυο τους παιδιά, Lilly και Rose.

Όλα άλλαξαν με αυτό το σέριαλ: ακούστηκαν δυνατά τα θέλω μιας γυναίκας, το δικαίωμά της στον έρωτα, στη φιλία, στον οργανισμό, στην απιστία, στην αμφιβολία. Το στιλ των πρωταγωνιστριών ξεπέρασε κάθε δεδομένο, με την πρωτοποριακή δουλειά της Patricia Field. Άλλαξε όμως και την αγορά: η μόδα έγινε ακόμη περισσότερο της μόδας, το dressing up και τα mix and match απελευθέρωσαν το στιλ των γυναικών σε όλον τον κόσμο και άνοιξαν ντουλάπες για να γίνει το vintage δομικό κομμάτι της γκαρνταρόμπας, τα γεύματα κοριτσιών και τα cocktails με φίλες έγιναν καθημερινότητα. Άλλαξε τον κώδικα επικοινωνίας των γυναικών: ανεξάρτητες, σίγουρες γυναίκες που αρθρώνουν λόγο και ανάστημα στις ανδρικές δουλειές, στην ανδρική πίεση, στην ανδροκρατούμενη κοινωνία που επιβράβευε τον άνδρα και κοιτούσε πάντα δύσπιστα τη

γυναίκα. Κατάφερε να συνδυάσει την αλητεία με το Upper East Side, τη γυαλάδα με τη βρωμιά μιας μητρόπολης που αναπνέει και γίνεται κωνευτήρι τάσεων, πολιτισμών και φιλοδοξιών, τα Manolo Blahnik με τζιν.

Το «Sex and the City» σε όλο τον κόσμο
Το σέριαλ ολοκληρώθηκε το 2004, η Ελλάδα ζούσε μια ανέφελη εποχής ευμάρειας και αίσθησης ότι όλα είναι πιθανά. Προβαλλόταν τότε στο Alter. Η Μία Κόλλια, lifestyle δημοσιογράφος της καλής εποχής των περιοδικών, θυμάται: «Η σειρά αυτή ήταν η ζωή μου. Δεν μπορώ καν να ορίσω αν προηγήθηκε ή προηγήθηκα. Πάντως με τη Σόφη και τη Λιάνα – και κάποιες ακόμη που μπαινόβγαιναν – τα κάναμε ήδη όλα αυτά προτού τα δούμε στην οθόνη. Νομίζω πως περισσότερο τους άνδρες βοήθησε να χωνέψουν τις γυναικείες παρέες.

Μετά το Rock 'n Roll ήρθε το Guru. Δίπλα στην Πάρο και τη Μύκονο, προστέθηκαν η Μήλος, η Σέριφος, η Σίφνος (πάντα Κυκλάδες). Μαζί με το Free Shop, μπαινοβγαίναμε στο Μοηνblutchen και τη Μαγεία. Τα μεσημέρια, θα ταμπουράσαμε κάτι στο Κολωνάκι – Ciao (ποτέ DaCaro), στο Καφενείο ή στο Πρωτανείο μέχρι να αρχίσουμε να κατεβαίνουμε πιο χαμηλά στο κέντρο. Προφανώς, όλα όσα έκανε η Carrie και η παρέα της – και έκανε και η δική μου η παρέα – αφορούσαν κατ' αρχάς μια ομάδα γυναικών που είχε τη μεγάλη τύχη να έχει μεγαλώσει σε συγκεκριμένο περιβάλλον, με συγκεκριμένες προσλαμβάνουσες και να έχει ταξιδέψει πολύ. Ήμασταν εκείνη η παρέα της κάπως χειραφέτησης, με την ευρύτερη έννοια του όρου. Ας πούμε, όλα τα γκομενικά θέματα ήταν στο τραπέζι, χωρίς ντροπές και επιφυλάξεις, χωρίς ταμπού. Ακόμη και αν υπήρχαν, η Samantha τα πέταξε όλα σαν μурμυγκάκια στον ώμο. Έτσι, είχα υλικό για

να γράφω στην καθημερινή μου στήλη στην εφημερίδα και τα περιοδικά. Πραγματικά ζούσαμε και έπειτα γράφαμε.

Η Αθήνα των 90s και των αρχών των 00s τα είχε όλα ανοιχτά και σε υπερπροσφορά. Η δική μου παρέα ήταν πάντα πιο κυριλέ από άλλες που είχα δίπλα μου στα περιοδικά, όπως της Μαργαρίτας Μιχελάκου, για παράδειγμα, που είχε άποψη και για την πιο underground σκηνή της πόλης, τα οποία και κατέγραφε στη στήλη της στην Athens Voice. Έχω ακούσει και διαβάσει τόσα κατά του Sex & The City, για τη βιτρίνα του πράγματος και τα κλισέ. Και πολλά ισχύουν. Όμως καμία σημασία δεν έχουν μπροστά στα όσα έδωσε σαν εικόνα στη μόδα και σαν ουσία στα τόσα κοινωνικά θέματα που δεν τολμούσε κανείς να θίξει σε ένα τόσο μαζικό μέσο όπως η τηλεόραση: υιοθεσία, εκτρώσεις, ομοφυλοφιλία, παρτούζες, αντανισμός – όλα όσα πολλές οικογένειες έκρυβαν και κρύβουν, οι τέσσερις φίλες τα μοιράστηκαν μεταξύ τους και με εμάς. Χωρίς διδασκισμό, αλλά και πάλι επειδή ταίριαζαν πολύ, μπορεί να το έβλεπα αλλιώς». Ούτε η Μία καπνίζει πια.

Η τηλεόραση της νέας εποχής
Το 2018, μέσα στη θελκτική ραστώνη του Αυγούστου, κυκλοφόρησε το πρώτο καλογυρισμένο τρέιλερ του νέου κύκλου του «Λόγω Τιμής» της Μιρέλλας Παπαοικονόμου, γεγονός που κατέκλυσε το ίντερνετ και δημιούργησε αδιανόητη αδημονία για τα νέα επεισόδια. Όταν προβλήθηκε στον ΣΚΑΙ, τα νούμερα τηλεθέσης ήταν χαμηλότερα των προσδοκιών, όμως στα social media η απήχηση ήταν τεράστια. Το νέο κοινό παρακολουθεί από το tablet ενώ τουιτάρει, on demand, ετεροχρονισμένα, από torrent ή από το YouTube. Ο τρόπος θέσης έχει αλλάξει για τα καλά.

Δεν γνωρίζω πότε θα ξεκινήσει το «Sex and the City», τα γυρίσματα δεν γίνεται να περάσουν απαρατήρητα (όλοι πια είμαστε ρεπόρτερ μ' ένα smartphone). Μια πανδημία, έναν επικίνδυνο Trump, ένα κίνημα MeToo και Black lives matters, για να κάνω σούμα της τελευταίας μόνο χρονιάς, θα περιμένουμε να δούμε πώς θα βρει τις ηρωίδες η νέα εποχή. Πειράματα όπως το «Beverly Hills», το «Melrose Place» ή η «Δυναστεία» που χρησιμοποίησαν τα τεράστια αυτά brand names της pop κουλτούρας αλλά με άλλους πρωταγωνιστές, χάθηκαν. Φοβάμαι ότι 10 ημίωρα επεισόδια, δηλαδή 300 λεπτά «Sex and the City», θα χαθούν απλώς στη θάλασσα του ατέλειωτου content από Netflix, Apple, Hulu, Prime – ελπίζω όχι και του politically correct.

INFO Ο τίτλος της σειράς θα είναι «And Just Like That...» και προς το παρόν έχουν προγραμματιστεί να γυριστούν 10 ημίωρα επεισόδια προς το τέλος της άνοιξης στη Νέα Υόρκη. ●

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

James Bond-
No Time to Die 007

Μια πρώτη ματιά στο σινεμά του 2021

Η πανδημία θα συνεχίσει να ορίζει τους κανόνες και ρυθμούς της ζωής τουλάχιστον για τους πρώτους μήνες του νέου έτους και στο σινεμά.

Ο νέος χρόνος μπήκε όπως ακριβώς αφήσαμε τον παλιό. Με κλειστές αίθουσες, αβεβαιότητα για το τι μέλλει γενέσθαι και αδυναμία να γίνει μια πλήρη αποτίμηση των συνεπειών της πανδημίας στον κόσμο του κινηματογράφου. Η αισιοδοξία για την αποτελεσματική καταπολέμηση του Covid-19 μέσω της έναρξης των εμβολιασμών δεν σηματοδοτεί αυτόματα και θετική αλλαγή του σημερινού γκριζου σκηνικού. Τα σινεμά θα παραμείνουν κλειστά για αρκετό καιρό ακόμη καθώς είναι ολοφάνερο ότι αργά ακόμη η μέρα εκείνη που η ζωή θα ξαναβρεί τους κανονικούς ρυθμούς της.

Αυτό σημαίνει ότι το περσινό αρνητικό ρεκόρ των 3,16 εκατομμυρίων εισιτηρίων που κόπηκαν την περσινή χρονιά στους 5,5 μήνες που οι αίθουσες ήταν ανοιχτές, ίσως να μην επαναληφθεί και φέτος αλλά το τελικό νούμερο δεν θα είναι τόσο καλύτερο ώστε διανομείς και αιθουσάρχες να ανοίξουν σαμπάνιες.

Πάντως προσωπικά είμαστε αισιόδοξοι και περιμένουμε... άγριες εισβολές των σινεφίλ όχι μόνο στα θερινά σινεμά αλλά κυρίως στις χειμερινές κλειστές αίθουσες κατά τη διάρκεια του προσεχούς φθινοπώρου. Θυμίζουμε ότι στη χώρα μας η κινηματογραφική αγορά κινείται συνήθως μεταξύ 9 και 10 εκατομμυρίων εισιτηρίων ετησίως: το 2019, μια σχετικά καλή χρονιά, είχαν κοπεί σχεδόν 9,6 εκατομμύρια εισιτήρια, κάτι που σημαίνει ότι η πτώση για το 2020 ήταν της τάξης του 67%.

Το αν αυτά τα 3,16 εκατομμύρια είναι το ιστορικό ναδίρ για το εγχώριο box office θα εξαρτηθεί από τρεις παράγοντες. Ο πρώτος αφορά στο πόσο και με ποιους όρους θα ανοίξουν οι αίθουσες, ο δεύτερος σχετίζεται με τη συμπεριφορά του θεατή κι αν ο φόβος της πανδημίας θα του επιτρέψει να μπει ή όχι και πάλι στη σκοτεινή αίθουσα κι ο τρίτος είναι αλληλένδετος με τη πολιτική που θα ακολουθήσει το Χόλι-

γουντ ως προς τη διανομή των μεγάλων μπλοκμπάστερ σε παγκόσμια κλίμακα.

Ανάλογες αρνητικές επιδόσεις συναντάμε και στον υπόλοιπο πλανήτη. Η Μεγάλη Βρετανία, που είχε τις πιο βαριές απώλειες, έκλεισε τη χρονιά με ένα μεγαλοπρεπές 76%, ενώ στην Ιταλία και την Ισπανία η πτώση ήταν 72%, στη Γαλλία και τη Γερμανία 69%, ενώ στη Ρωσία το 60% το λιες μέχρι και καλό ποσοστό. Στη μεγάλη αγορά της Κίνας, που φέτος πήρε για πρώτη φορά τα σκήπτρα του κορυφαίου box office από τα χέρια των ΗΠΑ, η πτώση άγγιξε το 70%.

Ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας. Με τέτοια καταστροφικά νούμερα, κινηματογράφους να βάζουν (προσωρινά;) λουκέτο οδηγώντας χιλιάδες ανθρώπους στην ανεργία –η περίπτωση Cineworld, της δεύτερης μεγαλύτερης αλυσίδας κινηματογράφων σε Βρετανία και ΗΠΑ που ανέστειλε από τον Οκτώβριο τη λειτουργία της στις 700 αίθουσές της με συνέπεια να χαθούν 45.000 θέσεις εργασίας– και αδυναμία να χαρακτηί μια αποτελεσματική στρατηγική, το φιλί της ζωής μπορεί να δοθεί μόνο μέσω του Χόλιγουντ. Η απόφαση των μεγάλων στούντιο να βγάλουν σε τηλεοπτικές πλατφόρμες κάποια από τα φιλμ κράχτες της περσινής (η «Wonder Woman 1984» της Warner παίχτηκε τα Χριστούγεννα στο HBO Max) αλλά και της φετινής σεζόν δίχασε τον κόσμο του κινηματογράφου. Κάποιοι μίλησαν για αναγκαίο κακό αλλά οι περισσότεροι μάλλον τάχθηκαν στο πλευρό γνωστών σκηνοθετών όπως ο Νόλαν και ο Βιλνέβ, που αρνήθηκαν να προβληθούν οι ταινίες τους μακριά από τον φυσικό τους χώρο.

Μάλιστα ο καναδός σκηνοθέτης του πολυαναμενόμενου «Dune» που θα βγει λογικά τον Οκτώβριο (1/10) στις αίθουσες ταυτόχρονα με το HBO, δεν δίστασε να κατακρίνει τις επιλογές του στούντιο μιλώντας ξεκάθαρα για οικονομικές αποφάσεις που ελάχιστη σχέση έχουν με την αγάπη για τον κινηματογράφο «και αφορούν μόνο στην προσπάθεια διάσωσης ενός κολοσσού των τηλεοπτικών σαν την AT&T που έχει χρέη 150 δις δολαρίων και για τη σωτηρία του αποφάσισαν να θυσιαστούν οι ταινίες της Warner». Σε μια προσπάθεια να εκτονωθεί η κρίση η Warner ανακοίνωσε ότι τελικά οι προγραμματισμένες για το κανάλι της HBO

Max ταινίες της («Matrix 4» στις 22/12, «The Little Things», «Godzilla vs. Kong» στις 21/5, «The Conjuring: The Devil Made Me Do It» στις 4/6, «Space Jam: A New Legacy», «Mortal Kombat» στις 16/4, «Cry Macho» - η νέα ταινία του Κλιντ Ιστυουντ) θα προβληθούν ταυτόχρονα και στις αίθουσες.

Το πρώτο σημαντικό crash test πάντως θα δοθεί στις 2 Απριλίου. Τότε θα βγει λογικά στις αίθουσες όλου του κόσμου η 25η ταινία του Τζέιμς Μποντ και τελευταία με πρωταγωνιστή τον Ντάνιελ Κρεγκ. Το «No time to die» σε σκηνοθεσία Κάρι Φουκουνάγκα και πλούσιο καστ (δίπλα στον Κρεγκ εμφανίζονται εκ νέου οι Λέα Σεϊντού, Μπεν Γουίσοου, Ρέιφ Φάινς και Ναόμι Χάρις, ενώ οι φρέσκοι χαρακτήρες ανήκουν στους Λασάνα Λιντς, Άνα ντε Άρμας, Μπίλι Μάγκνουσεν, Ράμι Μάλεκ) δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι αποτελεί την πιο κρίσιμη και ριψοκίνδυνη αποστολή του 007 καθώς η σωτηρία ενός ολόκληρου κόσμου –του κινηματογραφικού– βρίσκεται στα χέρια του.

Από τα υπόλοιπα μεγάλα φιλμ ξεχωρίζει φυσικά η παρουσία του νέου «Top Gun» με τον Τομ Κρουζ να επιστρέφει στον ρόλο του πιλότου πολεμικού αεροσκάφους που τον έκανε διάσημο στα 80s (στις 21 Ιουλίου), η δυναμική πρεμιέρα της «Black Widow» με τη Σκάρλετ Τζοχάνσον στον ρόλο της ηρωίδας της Marvel δίνεται στις 7 Μαΐου, ενώ το τελευταίο «Fast and Furious» που έφτασε αισίως το νούμερο 9 ακολουθεί λίγες μέρες μετά (28 Μαΐου). Επίσης θα δούμε τη συνέχεια του «Ghostbusters» (11 Ιουνίου), το δεύτερο «Venom» (25 Ιουνίου), τις νέες περιπέτειες της σαλεμένης συμμορίας του «Suicide Squad 2» (6 Αυγούστου), το «Mission Impossible 7» φυσικά ξανά με τον Κρουζ να μην αφήνει τους κασκαντέρ να κάνουν τη δουλειά τους (19 Νοεμβρίου), το πολλά υποσχόμενο «Spider Man 3» (17 Δεκεμβρίου), το υπερφιλόδοξο μιούζικαλ του Σπίλμπεργκ «West Side Story» που συζητιέται ήδη για τα όσκαρ του 2022 και τέλος το «Husho μέρος 2» με την Έμιλι Μπλαντ, που έπεσε θύμα του πρώτου λοκντάουν, τελικά θα το δούμε στη χώρα μας στις 23 Απριλίου.

Στα φεστιβάλ το τοπίο είναι ακόμη θολό και μάλλον τα μεγάλα γεγονότα του πρώτου εξαμήνου θα πραγματοποιηθούν με την εγγυημένη και δοκιμασμένη λύση της online παρακολούθησης. Μια καινοτομία που εισάγει πάντως το φετινό φεστιβάλ Βερολίνου που ήταν προγραμματισμένο για τις 11-21 Φεβρουαρίου (τελικά θα απλωθεί και σε ημερομηνίες του Μαρτίου με τις προβολές του διαγωνιστικού προγράμματος, ενώ υπάρχουν σκέψεις για εκδηλώσεις που θα γίνουν σε ανοιχτούς χώρους τους επόμενους μήνες) είναι η κατάργηση του διαχωρισμού φύλων στις βραβεύσεις για τις ερμηνείες. Οι Κάννες είναι επίσης είναι προγραμματισμένες για τις 11 Μαΐου, αλλά αν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε πιθανότατα θα μεταφερθεί σε άλλη ημερομηνία, όπως είπε ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Τιερί Φρεμό. Το δικό μας φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης κανονικά θα ξεκινήσει στις 4 Μαρτίου, αλλά αν οι συνθήκες δεν το επιτρέπουν, το πιθανότερο είναι να μετακινηθεί προς το τέλος της άνοιξης. Τέλος τα όσκαρ έχουν ανακοινώσει εδώ και καιρό ότι η καταληκτική τους ημερομηνία είναι η 25η Απριλίου. Τη φετινή τελετή θα σκηνοθετήσει ο πολύς Στίβεν Σόντερμπεργκ που είχε υπογράψει προ δεκαετίας το προφητικό «Contagion». Φαντάζεστε τι έχουμε να δούμε...

Ωμές κουβέντες από το Νότιγχαμ

Ο **Jason Williamson**, η φωνή του ανήσυχου σχήματος της εποχής μας, μοιράζεται τις σκέψεις του στην ATHENS VOICE, σε μια αποκλειστική συνέντευξη για την Ελλάδα με αφορμή την κυκλοφορία του νέου άλμπουμ «**Spare Ribs**»

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ - Φωτό: ALASDAIR MCLELLAN

Λύο άνθρωποι που με sprechgesang τεχνική και μιμητιστικές λούπες μπορούν να βήξουν, να ουρλιάξουν, να καγχάσουν, να τραγουδήσουν, να χορέψουν, να βρίσουν, να κάνουν γκαγκ, να κάνουν αμέτρτες σκέψεις, όσες και οι μελωδίες που βρίσκουν για να τις αντηχήσουν, για τον άνθρωπο της εποχής μας. Αυτόν που αναζητά μια δουλειά και κάθε έναν που δουλεύει όλους τους άλλους. Εκείνον που ονειρεύεται μια ζωή με αμέτρτητα ψώνια και τα αμέτρτητα ψώνια που ονειρεύονται μια ζωή σαν εκείνον. Οι Sleaford Mods, ο Jason Williamson και ο Andrew Fearn γνωρίστηκαν σε ένα club του Νότιγχαμ, το «Chameleon», και μόλις βγήκαν θα μπορούσες να σκεφτείς πως αποφάσισαν να τα βάλουν με τους χαμαιλέοντες γύρω τους. Ασυμβίβαστοι, εξεγερσιακοί, αποξেসτικοί, παρεξηγημένοι, ζόρικοι, επιλεκτικοί. Το «Spare Ribs», το νέο τους άλμπουμ, κυκλοφορεί στις 15 Ιανουαρίου από τη Rough Trade με 13 κομμάτια ωμής έκφρασης, στον πρώτο σπουδαίο δίσκο του 2021. Κάπου ανάμεσα στο deal για το Brexit και τη νέα χρονιά η φωνή τους, ο Jason Williamson απαντά στην ATHENS VOICE για τον τρόπο που αντιλαμβάνεται τα πράγματα σε μια αποκλειστική συνέντευξη για την Ελλάδα, και αποκαλύπτει για πρώτη φορά τι τον συνδέει με την Αθήνα.

Υπάρχουν καθόλου σημαντικές διαφορές μεταξύ του «Spare Ribs» και των προηγούμενων σας άλμπουμ; Οι συνεργασίες με τις Billy Nomates και Amy Taylor. Επίσης, όπως και σε όλα τα προηγούμενα άλμπουμ, ο ήχος είναι ελάχιστα πιο σύγχρονος, πιο ακραίος. Αλλά όχι και τόσο πολύ.

Ποια ήταν η πηγή έμπνευσης; Το lockdown. Η παιδική ηλικία και το ότι γέμισε ο τόπος με σκατένιες μπάντες.

Ανάμεσα στους «covidiot» και τους «brexiters» υπάρχει καθόλου χώρος σήμερα, για λογικά επιχειρήματα στην αγγλική κοινωνία; Όχι.

Ποιο είναι το πιο μιστό πρόσωπο, κατά τη γνώμη σου, στο Ηνωμένο Βασίλειο τώρα; Η Πρίτι Πάτελ; Ο Ματ Χάνκοκ; Ίσως κάποιος άλλος, από τις υπόλοιπες καρικατούρες των Τόρνδων, που εικονογραφούνται τόσο καλά στα νέα επεισόδια του «Spitting Image»; Σύσσωμη η εμποροσφυλακή του Συντηρητικού Κόμματος. Για την ακρίβεια και όλοι οι ψηφοφόροι τους.

Ποια είναι η άποψή σου, αυτή τη στιγμή, για τον Μπόρις Τζόνσον; Είναι cunt.

Όσον αφορά στον Κιρ Στάρμερ και το Εργατικό Κόμμα; Χλιαρός.

Πώς σχολιάζεις τα παραληρήματα του Ian Brown στο Twitter, σχετικά με την πανδημία; Έχει νόημα να ακούμε τους επώνυμους, όταν γίνονται αποκάλυπτα συνωμοσιολόγοι; Όχι.

Το δίλημμα «ο τραγουδιστής ή το τραγούδι» επανακάμπτει σε τέτοιες περιπτώσεις. Θα έπρεπε όντως να κριτικάρουμε μια πολιτισμική φιγούρα βασιζόμενοι στις απόψεις της; Όχι. Όχι, ακριβώς. Θα πρέπει σίγουρα να αμφισβητηθεί αλλά δεν μπορούμε να καταδικάσουμε κάποιον για πάντα, για αυτόν τον λόγο.

Την αγαπήσαμε, και εξακολουθούμε να την

αγαπάμε, τη μουσική. Για ποιον λόγο να τσακωθούμε με κάποιον άνθρωπο; Είναι δύσκολο όσο ζωές βρίσκονται σε κίνδυνο. Οι άνθρωποι πρέπει να προσπαθήσουν να αντιμετωπίσουν την αγανάκτηση με πιο λογικό τρόπο και να αντιλαμβάνονται το επίπεδο της νοημοσύνης των παρανοϊκών αυτών φιλοσόφων.

Η μουσική –είτε είναι δημοφιλής είτε είναι underground– έχει κάποιο ρόλο να παίξει μέσα σε αυτό το κοινωνικοπολιτικό κλίμα; Φυσικά.

Εξακολουθεί να αποτελεί δύναμη γνώσης και αλλαγής; Της γνώσης, ναι. Αλλαγής; Δεν είμαι σίγουρος.

Τι πρέπει να γίνει με το πλήθος των ανθρώπων που εργάζονται στη μουσική βιομηχανία, κατά τη διάρκεια της κρίσης της πανδημίας; Από τους τεχνικούς ηχογράφησης μέχρι τους roadies, ένα μέρος έμεινε στο ταμείο ανεργίας ή τους ζητήθηκε να κάνουν επανεκπαίδευση. Σε θυμώνει αυτή η κατάσταση; Είναι πολύ σοβαρό. Αλλά μια δεξιά κυβέρνηση δεν θα ενδιφερόταν να προστατεύσει την ελεύθερη σκέψη στη δημιουργικότητα, που η μουσική κατά κύριο λόγο είναι αυτό το πράγμα. Είναι πολύ θλιβερό.

Τι έκανες κατά τη διάρκεια του lockdown; Ξεκίνησες κάποιο χόμπι; Ξεκίνησα να ζωγραφίζω λίγο. Επίσης, άρχισα να ξαναπαίζω κιθάρα.

Τι χαρακτηριστικά πιστεύεις ότι θα έχει η post-covid εποχή; Μία εκ νέου επιθεση κατά των φτωχών. Πέρα από αυτό είναι πολύ δύσκολο να προβλέψω. Πραγματικά είναι δύσκολο να προβλέψω.

Θυμάσαι ποιος ήταν ο πρώτος δίσκος που αγόρασες; Το «Something Else» του Sid Vicious.

Από τα εφηβικά σου χρόνια, τότε που αγόραζες δίσκους, μέχρι σήμερα στην ψηφιακή εποχή, έχεις παρατηρήσει αλλαγές στη μουσική βιομηχανία; Όχι ιδιαίτερα. Εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τα ίδια κόλπα. Ενδεχομένως να είναι πιο εύκολο πλέον να κυκλοφορήσεις αυτόνομα έναν δίσκο, αλλά μέχρι εκεί.

Πήγες σε δραματική σχολή; Θα μας μιλήσεις για αυτό; Στην πραγματικότητα δεν πήγα σε δραματική σχολή. Προσπάθησα. Δεν τα κατάφερα.

Τι κάνεις για να φορτίσουν οι δημιουργικές σου μπαταρίες; Αφήνω τον χρόνο να περάσει.

Έχεις μιλήσει συχνά σε συνεντεύξεις σου για το γεγονός ότι είσαι νηφάλιος εδώ και μερικά χρόνια. Πώς σε επηρεάζει η νηφαλιότητα ως καλλιτέχνης; Με έκανε πιο παραγωγικό.

Ποιο είναι το μορφότερο μέρος που έχουν δει τα μάτια σου; Η Αυστραλία. Και η νυχτερινή Αθήνα. Η γιαγιά μου είναι Ελληνίδα.

Θυμάσαι το πρώτο σου ταξίδι στην Ελλάδα; Πώς ήταν; Ναι. Περίπου το 1980. Επισκέφτηκα την οικογένεια της γιαγιάς μου στην Αθήνα για πρώτη φορά. Ήταν μαγικά.

Ποια είναι η τέλεια «συνταγή» για ένα τέλειο πάρτι; Χαχά. Έλα, τώρα. Πολλά ναρκωτικά.

Πώς ορίζεις την επιτυχία; Σεβασμός.

Ποια θεωρείς ότι είναι η μεγαλύτερη προκατάληψη που έχει ο κόσμος κατά των Sleaford Mods; Η ηλικία. **Λ**

1

RE
VIE
W 20
21

τάσεις για τ

Ντελίβερι, καινούργια στέκια, νέες συνήθειες στο φαγητό και το ποτό.
Αυτή κι αν ήταν χρονιά που έφερε τα πάνω κάτω...

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ - Εικονογράφηση: ΗΥΡΟΚΟΝΔΡΙΑΚ

H

εστίαση ήταν από τους μεγάλους χαμένους τη χρονιά που πέρασε. Επιχειρηματίες και σεφ όμως στάθηκαν από την αρχή της πανδημίας όρθιοι δείχνοντας και στην πράξη τα γρήγορα αντανάκλαστικά τους αλλά και τις δυναμικές, πρωτοποριακές λύσεις που μπορούν να σκαρφιστούν όταν οι περιστάσεις το ζητούν. Από την άλλη το κοινό, αν και δύσκολα, γρήγορα προσαρμόστηκε στα νέα δεδομένα και κοίταξε να επωφεληθεί από ό,τι καινούργιο, νόστιμο και λαμπερό του προσφερόταν. Μια σειρά από νέα τρεντζ γεννήθηκαν δημιουργώντας «νέα τάξη πραγμάτων», αυτή με την οποία θα κινηθούμε κατά πώς φαίνεται για αρκετό καιρό ακόμη. Ας δούμε τις κυριότερες τάσεις, όπως διαμορφώθηκαν τη χρονιά που πέρασε και ετοιμάζονται να πρωταγωνιστήσουν μέσα στο 2021.

Το ντελίβερι που έγινε γκουρμέ

Με τα εστιατόρια κλειστά και όλο τον κόσμο στα σπίτια του ήταν επόμενο το γνωστό και αγαπημένο σε όλους ντελίβερι να απογειωθεί. Όμως όχι μόνο στα νούμερα αλλά και στην παρεχόμενη ποικιλία και ποιότητα. Διάσημοι σεφ, μενού γαστρονομικά και πολλών αστέρων, έξυπνες προτάσεις όπου και ο πελάτης συμμετέχει στη διαδικασία βάζοντας τη δική του τελική πινελιά – τα περίφημα meal kits –, ακόμη και λιμουζίνες (*Matsushita*) μπήκαν στον χορό προσφέροντάς μας μια καινούργια εμπειρία και μεταφέροντας κάτι από την αγαπημένη ατμόσφαιρα των εστιατορίων στη τραπέζια του σπιτιού μας.

«Παιδιά» με διάσημους γονείς

Καλά οι πίτσες, τα σουβλάκια, τα ελληνικά μαγειρευτά. Τι ντελίβερι όμως μπορεί να κάνει ένας σεφ που είναι γνωστός για την πρωτοποριακή του κουζίνα ή ένα εστιατόριο που προσφέρει fine dining πιάτα; Τα καλύτερα... είπαν δυναμικά οι πάντα ευρηματικοί σεφ και πρόσθεσαν μικρά «αδερφάκια» των ήδη γνωστών εστιατορίων τους με μενού που δεν «προδίδει» την ακατάμαχη κουζίνα τους, αποτελεί όμως μια πιο «εύκολη» και κυρίως μεταφερόμενη μέσω του ντελίβερι πρόταση. Κάποια τέτοια παραδείγματα είναι το «*Ekiben box*» του δημοφιλούς **Birdman**, το «*Different box*» του **Χριστόφορου Πέσκια**, το *PS Luncheon* με φαγητό αποκλειστικά για το σπίτι που ήρθε σαν «υστερόγραφο» κάτω από τα **Nolan** και **Proveleggios** του Σωτήρη Κοντιζά και της ομάδας του, το «*Casa*» που είναι το «παιδάκι»-μενού για το σπίτι του κολωνιακώτικου **Simul**, το μενού «*cooko*» της **Cookoovaya**, οι *Μπαχάμες* που είναι το καινούργιο μικρό με αποκλειστική ενασχόλησή του το φαγητό σε ντελίβερι της γνωστής γαστροναβέρνας **Σεϋχέλλες**, το *Jail Birds* των **T.G.I. Fridays**.

Κρασί και μάλιστα ελληνικό

Πολύ σκληρή στάθηκε η πανδημία και με τους οινοπαραγωγούς. Με τα εστιατόρια κλειστά είδαν ένα μεγάλο κομμάτι της περσινής τους παραγωγής να μένει αδιάθετο δημιουργώντας τους όχι μόνο οικονομικά προβλήματα αλλά και θέμα χώρου – πού θα μπει η φετινή χρονιά; Την παρτίδα εδώ ανέλαβε να σώσει το κοινό που έχει αναβαθμίσει τη σχέση του με το κρασί, το χύμα πια δεν το γνωρίζει, αντίθετα του αρέσει να παίζει με τις καινούργιες ετικέτες, παρακολουθεί από κοντά και μαθαίνει ό,τι καινούργιο συμβαίνει στον ομολογούμενως αναβαθμισμένο και πολύ γοητευτικό ελληνικό αμπελώνα. Και παραγγέλνει πια τα ωραία του κρασιά για το σπίτι, μάλιστα σε τιμές πολύ πολύ καλύτερες από αυτές που θα πλήρωνε στο εστιατόριο. Οι κάβες πρόσθεσαν κι αυτές το ντελίβερι στις δραστηριότητές τους και βλέπουν, όπως μαθαίνω, τις πωλήσεις τους στα ύψη!

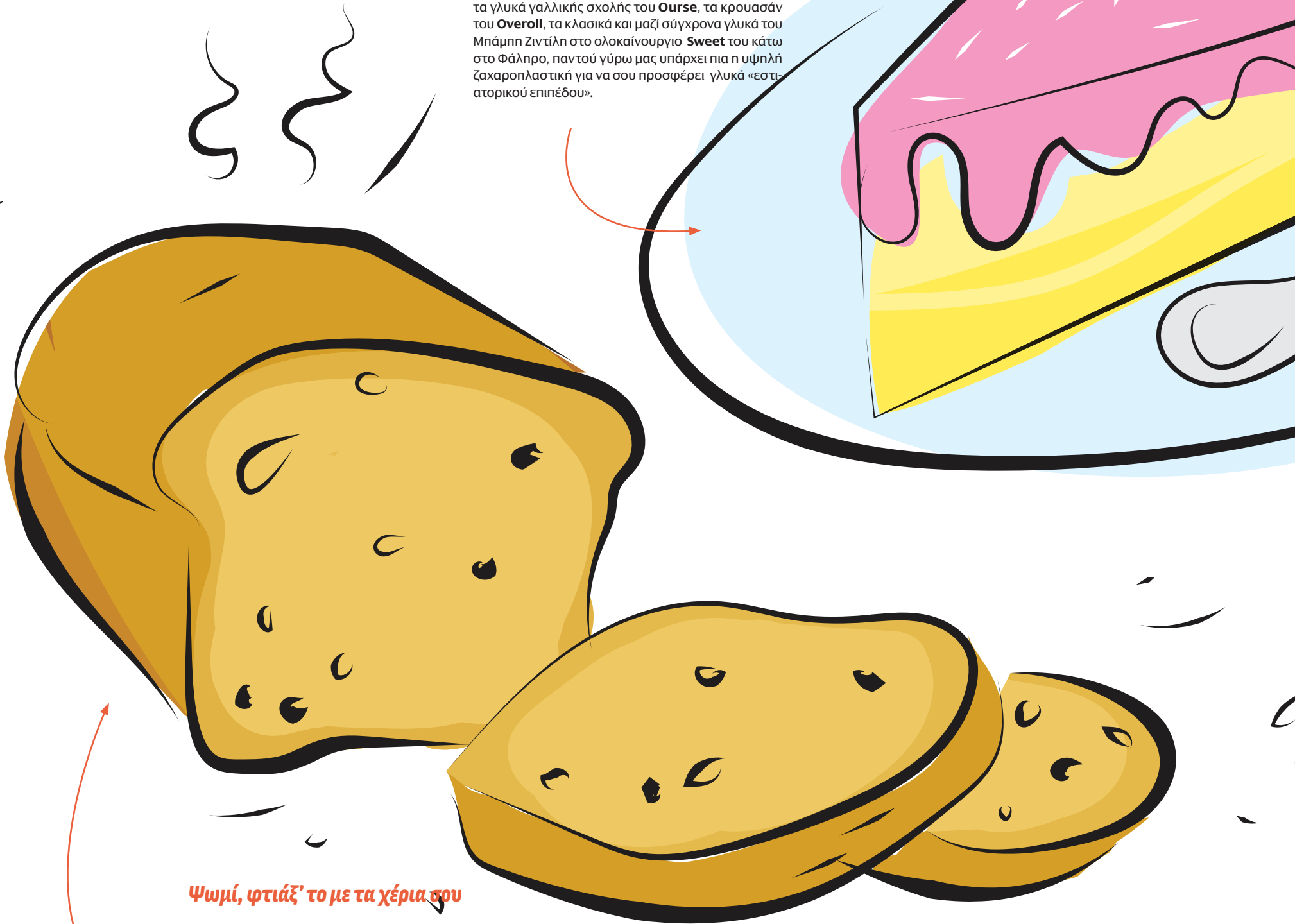
Τα μανάβικα που έγιναν ντέλι

Ποτέ ένα συνοικιακό μανάβικο δεν γνώρισε τέτοιες δόξες! Αλλά κι εμείς, θες η ανάγκη να βάλουμε το φρέσκο και υγιεινό στο καθημερινό μας τραπέζι, θες η κλεισούρα που μας κάνει να μαγειρεύουμε πιο «σύνθετα» και πιο απαιτητικά πιάτα, και να που οι πρασινάδες πήραν πρωταγωνιστικό ρόλο. Όμως και τα ίδια τα μανάβικα δεν είναι πια αυτά που ξέραμε. Καταρχάς θεωρούν υποχρέωσή τους να σου φέρουν ακόμη και ένα κιλό πατάτες στο σπίτι. Αλλά κι εσύ δεν θα μείνεις εκεί... θα ψωνίσεις είδη αναβαθμισμένης μαναβικής φερμένης κι από τα πιο μακρινά μέρη – ντομάτες-τίγρης και ντοματάκια Νάπολης, λίτσι, παστινάκες, αβοκάντο, αλλά και ωραία τυριά από όλη την Ελλάδα, όσπρια, ζυμαρικά, αλλαντικά, ψωμιά από πέτρινους φούρνους στη Μάνη, γλυκά κουταλιού από κυκλαδίτισσα προκομμένη γιαγιά. Όλα τα έχει ανακαλύψει ο μανάβης σου και στα έχει έξω από την πόρτα σου. Μια άλλη τάση που κι αυτή ισχυροποιείται στις μέρες μας είναι και η μαναβική κατευθειαν στα χέρια σου, από τον παραγωγό, χωρίς μεσάζοντες. Είναι πολλοί αυτοί που δίνουν ραντεβού με τον παραγωγό που έρχεται από τα Μεσόγεια και σε προμηθεύει με καφάσι το οποίο περιλαμβάνει όλα τα εποχικά, σε τιμές πολύ πιο χαμηλές από το συνοικιακό μανάβικο.

Λίγο ζάχαρη ακόμη

Όχι σαν βάλσαμο στην νοσημένη από την κλεισούρα μας ψυχή, όχι κάτι τυχαίο και αμφιβόλου δεξιτεχνίας και υλικών, αλλά σαν αυτό το ξεχωριστό, εξελιγμένο, ιδιαίτερο έδεσμα που θες να σου προσφέρει γιατί έχεις πια μάθει να μετράς τις χαρές των μικρών πραγμάτων και, ναι, το γλυκό είναι μία από αυτές. Τα καινούργια ζαχαροπλαστεία που, χωρίς καθόλου να τα πτοεί η καραντίνα, ανοίγουν το ένα πίσω από το άλλο στην Αθήνα, δεν θυμίζουν σε τίποτα τα ζαχαροπλαστεία της παλιάς εποχής. Από ντεκόρ σκίζουν, οι ιδιοκτήτες-ζαχαροπλάστες τους διαθέτουν περγαμνές και θητεία σε πανδιάσημα αντίστοιχα του εξωτερικού, ενώ συνήθως έχουν και εξειδίκευση, δεν φτιάχνουν δηλαδή «απ' όλα» αλλά λίγα είδη και τέλεια. Από το **Bon Bon** του Κρίτωνα Πουλή, τα γλυκά γαλλικής σχολής του **Ourse**, τα κρουασάν του **Overoll**, τα κλασικά και μαζί σύγχρονα γλυκά του Μπάμπη Ζιντίλν στο ολοκαίνουργιο **Sweet** του κάτω στο Φάληρο, παντού γύρω μας υπάρχει πια η υψηλή ζαχαροπλαστική για να σου προσφέρει γλυκά «εστιατορικού επιπέδου».

Ψωμί, φτιάξ' το με τα χέρια σου

Άλλη μια δυνατή τάση της πανδημίας: το δικό μου, φτιαγμένο από τα χεράκια μου ψωμί. Στην πρώτη καραντίνα εξαφανίστηκαν τα αλεύρια κι έβαζες μέσο για να βρεις μαγιά, στη δεύτερη είμαστε όλοι με τις σωστές προμήθειες ώστε να πλάσουμε το δικό μας ψωμί, να του φερθούμε με τη δέουσα προσοχή και περιποίηση (τώρα πια που έχουμε τον χρόνο να το κάνουμε), να κάνουμε το σπίτι μας να μυρίσει αληθινή «εστία». Το ψωμί έχει έναν ισχυρό συμβολισμό, είναι η πρωταρχική τροφή και σαν τέτοια οφείλει να είναι της καλύτερης ποιότητας. Οι περισσότεροι από εμάς και τα ψωμιά μας τα ψήνουμε, και στα *banana breads* εξπέρ γίναμε, ενώ και γύρω μας στην πόλη ανοίγουν συνέχεια εξαιρετικοί φούρνοι – κάποιιοι με ειδικευση στο προζύμι– και βλέπουν ουρές να σχηματίζονται έξω από τα μαγαζιά τους.

Διαδικτυακά μαθήματα μαγειρικής

Τι κι αν είναι κλειστά τα αγαπημένα μου εστιατόρια, είναι οι αγαπημένοι μου σεφ στο διαδίκτυο και μου δίνουν καθημερινά ραντεβού για να μη χάσουν κι αυτοί τη φόρμα τους, για να «γευτώ» κι εγώ έστω και οπτικά τη μαγειρική τους, για να κλέψω μικρές ουσιαστικές λεπτομέρειες και κόλπα της τέχνης τους και μετά να τα εφαρμόσω στις δικές μου κατ' οίκον μαγειρικές, για να διατηρήσουμε, βρε αδερφέ, την επαφή μας και να μην ξεχάσουμε ο ένας τον άλλον... Από τον **Λευτέρη Λαζάρου** και τον **Γιάννη Μπαξεβάνη** μέχρι τον **Αλέξανδρο Τσιοτινή**, τον **Χριστόφορο Πέσκια**, τον **Γιάννη Λουκάκο**, τον **Πάνο Ιωαννίδη** και τόσους άλλους, όλα τα μεγαλύτερα και πιο αγαπητά ονόματα της ελληνικής γαστρονομίας είναι καθημερινά πιστοί στο διαδικτυακό ραντεβού τους μαζί μας

Ίνσταγκραμ, το νέο εστιατόριο

Όχι ότι το μέσο δεν γνωρίζει τεράστιο σουξέ τα τελευταία χρόνια. Όμως, τώρα με την πανδημία, έγινε το απόλυτο πεδίο όπου καθημερινά, μικροί μεγάλοι, παινεμένες νοικοκυρές, φοιτητές στις πρώτες τους προσπάθειες, σπιτικοί «μάγειρες» σε περίτεχνες δημιουργίες, όλοι θέλουν να ανεβάσουν τα επιτεύγματά τους στο ίνσταγκραμ. Ορεξη να έχεις και μπορείς να περάσεις ώρες, μη σου πω και μέρες, χορταίνοντας το μάτι σου, μαθαίνοντας τι γίνεται στις κατσαρόλες των διασήμων ή των φίλων σου, παίρνοντας ιδέες για δικές σου κατ' οίκον μαγειρικές, τώρα που ο χρόνος σου το επιτρέπει...

Η ηθική στο τραπέζι

Το «zero waste», η μηδενική χασούρα δηλαδή, είναι έντονο ζητούμενο όλα αυτά τα χρόνια. Με την πανδημία και τους δυσοίωτους καιρούς που αυτή επιβάλλει, γίνεται μια πεποίθηση όλων μας πως η σπατάλη και το πέταμα τροφών είναι κάτι που πρέπει να αφήσουμε πίσω μας οριστικά. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, όλοι μας ποντάrouμε στο ποιοτικό, υγιεινό και λίγο, πάνε μια οι θηριώδεις ποσότητες. Και όσα αγοράσαμε, όχι και τόσο φτηνά από το αναβαθμισμένο μανάβικο, κοιτάμε μια να τα εκμεταλλευτούμε στο έπακρο, δεν λέμε «τι θέλω να φάω σήμερα» αλλά «ποια λαχανικά είναι τώρα στην εποχή τους, τι περιέχει το ψυγείο μου και πρέπει να αξιοποιήσω πριν χαλάσει».

Κοκτέιλ ντελίβερι

Το νέο τρεντ ξεπετάχτηκε κι αυτό μέσα στην καραντίνα και μετέφερε κάτι από τη γοητευτική ατμόσφαιρα των αγαπημένων μας μπαρ στα σπίτια μας. Δεν είναι μόνο τα kits που περιέχουν όλα όσα θες για να παραστήσεις τον bartender ένα βράδυ στην παρέα σου, είναι και τα προχωρημένα κοκτεϊλάδικα της πόλης που εμφανίζονται σε μικρά μπουκαλάκια τα πιο ξακουστά κοκτεϊλ τους αλλά και τα καινούργια πρωτοποριακά εστιατόρια που μαζί με το μενού τους σου στέλνουν και ιδανικά σεταρισμένα με τα πιάτα κοκτεϊλ τους. Γράφει το ίνσταγκραμ του **PS Luncheon** κάτω από την φωτό με τα ομολογουμένως ιδιαίτερα κοκτεϊλ τους: «Οι πάγοι δικόι μας. Κρυστάλλινοι. Αργής κατάψυξης. Έξτρα ψαρωτικοί. Η εμπειρία; Πλήρης. Η μπάρα, δική σου...». Μπορείς να μην το ζήσεις; **A**

e
y
t
s

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

MOUSE
MARINIÈRE
€95

MICKEY
BLANC SUR
NOIR €120

Swatch: Ο Mickey Mouse συναντά τον Keith Haring στα πιο pop σχέδια

▶ Ξεκίνησαν από τα γκράφιτι στους τοίχους της Νέας Υόρκης και τα στούντιο της Disney για να συναντηθούν σε μια limited edition συλλογή ρολογιών. Ο **Keith Haring** και ο **Mickey Mouse**, ή μάλλον ο Mickey όπως τον φαντάστηκε ο Keith, με την εμβληματική του αισθητική, πρωταγωνιστεί στα νέα σχέδια της **Swatch** – όπως ακριβώς είχε κάνει και το 1986 με τα ρολόγια εκείνα να παρα-

μένουν από τα πλέον συλλεκτικά. Διάλεξε ανάμεσα στο **MOUSE MARINIÈRE** με το ριγέ κόκκινο λουράκι του, εμπνευσμένο από το θρυλικό σορτσάκι του Mickey, και το **MICKEY BLANC SUR NOIR** με το πρόσωπο του πιο συμπαθητικού ποντικού στο καντράν και τους κίτρινους pop δείκτες. Η συλλογή **Disney Mickey Mouse X Keith Haring** by Swatch είναι διαθέσιμη online στο shop.swatch.com

GLAMAZON

Η Κάμαλα είναι της μόδας

Μια χαρά φωτογράφιση έκανε η αντιπρόεδρος των ΗΠΑ. Αν υποψιαστώ ότι την αδυνάτισαν...

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Αυτό που κατάφερε το εξώφυλλο της αμερικανικής Vogue, τεύχος Φεβρουαρίου, είναι να ακουστεί και να συζητηθεί για ακόμα μια φορά η Κάμαλα Χάρις. Είναι μια διαφορετική coverstar, και δεν καταλαβαίνω τον χαμό που προκάλεσαν οι ήρεμα δυναμικές της πόζες. Δίχασε κόσμο και κοσμάκη στα χαράκωμα των social media (κυρίως).

Πώς δηλαδή πρέπει να ντεμπούταρει στη Vogue η νέα αντιπρόεδρος των ΗΠΑ; Με βραδινό και εντεκάποντα λουμπουτέν; Να είναι αποστειρωμένη, με μαλλί λάχανο και ταγέρ με χαμηλό παπούτσι; Με κλασικό καφέ και πέρλες; Μπορεί να αρκούσε μια φωτογράφιση στο εξώφυλλο της Vogue, όπως αυτές της Μισέλ Ομπάμα και της Χίλαρι Κλίντον (δεν έμοιαζε και πολύ στη Χίλαρι, είναι αλήθεια) ή ακόμα και το αφιέρωμα στην Κοντολίζα Ράις. Η μήπως η Χάρις δεν έπρεπε να ποζάρει στο εμβληματικό περιοδικό μόδας; Όχι βέβαια. Επιβάλλεται να επικοινωνήσει τον νέο της ρόλο και τα μέσα υπάρχουν.

Με τη Χάρις ανοίγει η αυλαία μιας νέας εποχής, θέλω να πιστεύω. Για τη γυναίκα ενδυνάμωση και τον επαναπροσδιορισμό των προτύπων. Τα δεδομένα μεταβάλλονται με τη μέρα, ώρα με την ώρα. Έχοντας συνθλιβεί υπό το βάρος πρωτόγνωρων καταστάσεων, η ουσία βρίσκεται στην απλότητα, όπως την ορίζει η αισθητική του καθενός. Στην κανονικότητα της απλότητας. Κάτσο αλ σικ και το καφέ Donald Deal κοστούμε της και τα Converse της. Ντύνεται κομψά και δεν υποκύπτει στα στιλιστικά πρότυπα που υποτίθεται ότι πρέπει να ακολουθούν οι γυναίκες άνω των 55 ετών.

Freedom. Η Κάμαλα δεν θα γίνει της μόδας, η Κάμαλα είναι της μόδας. Δεν ξετρελάθηκα με το σατέν ύφασμα στο λαχανί φόντο, αλλά βρήκα ότι ακριβώς αυτά τα χρώματα, το ροζ και το πράσινο είναι τα χρώματα τα φοιτητικής αδελφότητας Alpha Kappa Alpha, της οποίας ήταν μέλος, στο Πανεπιστήμιο Χάουαρντ, όπου φοίτησε. Τα σχόλια πήραν φωτιά. Βροχή επικρίσεων δέχθηκε και ο 26χρονος αфроαμερικανός φωτογράφος, Τάιλερ Μίτσελ, υπεύθυνος για τα «κλικ». Το τι ειπώθηκε, δεν λέγεται. Κάποιοι έκαναν λόγο για ασέβεια, για προχειρότητα, για έλλειψη σεβασμού, είπαν ακόμα ότι η φωτογραφία είναι «πειραγμένη» με την επιδερμίδα της να δείχνει πιο ανοιχτόχρωμη. Μπορεί να είναι θέμα φωτισμού. Αλλά όπως και να 'χει η Χάρις δείχνει προσιτή, εκπέμπει απλότητα και η δεύτερη φωτογραφία που ανέβηκε στο Instagram, όπου ποζάρει με ένα γαλάζιο κοστούμε Μάικλ Κορς, επιβεβαιώνει τον δυναμισμό της κυρίας που χαμογελά.

Άλλο είναι αυτό που με ενόχλησε. Οι ειδικό στο Twitter προχώρησαν και σε μια αποκάλυψη: «Εκεί στη Vogue, την αδυνάτισαν». Η Madam Vice President δείχνει πιο λεπτή στο εξώφυλλο από ό,τι είναι πραγματικά. Δεν θέλω να το πιστέψω. Αλλά, αν είναι αλήθεια, γιατί, ρε παιδιά; Αφήστε και καμιά στα πραγματικά της κιλά...

GARMIN

Smartwatch Vivoactive 4 με GPS €299,99

PEPE JEANS

Καρό φόρεμα

MAH JONG BOUTIQUE

Ημερολόγιο 2021
Moleskine €24,90

SOPHIA ENJOY THINKING

Μαύρη γάτα, USB φορτιστής
3 σε 1, €13,50

BENETTON

Μπλουζα με αφαιρούμενο γιακά €89,95

KARL LAGERFELD

Γυναικεία τσάντα €365

THE BODY SHOP

Απολεπιστικό σώματος Festive Berry €12,60

CONVERSE

Unisex μπουτάκια €120

SAMSUNG

Smartphone Samsung
Galaxy S20 FE

TEZENIS

Σορτσάκι με βολάν €5,49

ZOUMBOULAKIS GALLERIES

Διακοσμητικό «Dancing Dog» του Keith Haring €20

G STAR RAW

Ανδρικό skinny τζιν €129,90

MAYBELLINE

Μάσκαρα μαύρη Marvel

KIEHL'S

Κρέμα σώματος

YAMAMAY

Παιδικά καλτσάκια με τη Minnie €6,97

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΦΩΤΟ: ΣΤΕΛΟΣ ΣΙΓΟΥΡΑΚΗΣ

Αλέξης Πανσέληνος

«Με τις εμμονές μας γράφουμε»

Της ΓΙΟΥΛΗΣ ΤΣΑΚΑΛΟΥ

Ο Αλέξης Πανσέληνος, συγγραφέας, δικηγόρος, μεταφραστής, γιος δύο επιφανών λογοτεχνών και διανοούμενων. Γεννήθηκε το 1943 στην Αθήνα. Πατέρας του ο κορυφαίος διανοητής της γενιάς του '30 Ασημάκης Πανσέληνος και μητέρα του η ποιήτρια και πεζογράφος Έφη Πανσελήνου. Τα μυθιστορήματά του πλάθουν με σιγουριά το σημερινό πρόσωπο της αφηγηματικής λογοτεχνίας. Ρεαλιστής ψυχολόγος, κατεξοχινή παρατηρητής της σύγχρονης κοινωνίας, δίνει στα βιβλία του ιδιαίτερη προσοχή και έμφαση στη γλώσσα και το ύφος.

Στις 21 Μαρτίου 2019 τιμηθήκατε από την Ακαδημία Αθηνών με το Βραβείο Μυθιστορήματος του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη για τα «Ελαφρά ελληνικά τραγούδια» (εκδ. Μεταίχιμο), ένα θραυσματικό και υβριδικό μυθιστόρημα για την αστική μνήμη και τον αυτοπροσδιορισμό έναντι του χρόνου. Ποια ευθύνη γεννά μια τέτοια καταξίωση; Δεν αισθάνθηκα η βράβευση αυτή (και καμία άλλη) να με φορτώνει με ευθύνη. Ένας συγγραφέας είναι εξαρχής φορτωμένος με την ευθύνη απέναντι στην τέχνη του κατ' αρχήν και απέναντι στον εαυτό του κατ' δεύτερο λόγο. Αυτό σημαίνει απέναντι στις αρχές που έχει για την τέχνη και απέναντι στην αντιστοίχιση των ικανοτήτων που διαθέτει με αυτές. Το κοινό πάλι είναι εν πολλοίς ένας μεγάλος άγνωστος. Και απέναντι σε έναν τέτοιο άγνωστο δύσκολο να αποδώσει ρόλο ρυθμιστή για τη δουλειά σου. Ελπίζεις πως υπάρχει ένα κοινό που είναι σε θέση να καταλάβει τι προσπαθείς να κάνεις και να πεις, πως είναι σε θέση να μαγευτεί από την παραμυθία των αφηγήσεών σου και να παρακολουθήσει την πορεία της σκέψης σου. Μια βράβευση από έναν θεσμό, όποιος και να είναι αυτός, είναι περισσότερο μια αναγνώριση όσων έχεις πετύχει ως τότε. Και είναι σε κάθε περίπτωση και ευπρόσδεκτη και τιμητική. Αρκετή σημασία έχει και

ποιος είναι αυτός που σε βραβεύει – αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία.

Οι αναγνώστες συχνά ρωτούν τι προδιαγραφές πρέπει να έχει ένα βιβλίο ή ένας συγγραφέας για να κερδίσει ένα βραβείο αντίστοιχο με το βραβείο Κώστα και Ελένης Ουράνη.

Όσοι έχουν τέτοιες απορίες δεν έχουν παρά να ανατρέξουν στα ονόματα που έχει βραβεύσει ένας συγκεκριμένος θεσμός. Οι προδιαγραφές δεν είναι σε καμία περίπτωση προκαθορισμένες και αυτό προκύπτει πολύ εύκολα από μια τέτοια έρευνα. Έχουν βραβευτεί κατά καιρούς πολλοί και διάφοροι λογοτέχνες, τόσο διαφορετικοί – από πάσης απόψεως – ώστε βγαίνει το συμπέρασμα ότι μια βράβευση έχει πολλούς και διάφορους «γονείς» και ποικίλες αιτιολογήσεις.

Έπαιξε ρόλο στη συγγραφική σας συνείδηση το ότι μεγαλώσατε σ' ένα οικογενειακό περιβάλλον εγγράμματων ανθρώπων με πνευματικές ανησυχίες, με γονείς συγγραφείς, πατέρα σας τον Ασημάκη Πανσέληνο και μητέρα σας την Έφη Πανσελήνου; Ένα παιδί που γεννιέται σε ένα τέτοιο περιβάλλον έχει το προνόμιο της πρώιμης εξοικείωσης με την τέχνη και τους καλλιτέχνες. Αν τύχει να διαθέτει κάποια κλίση προς την τέχνη, έχει κάθε ευκαιρία να την αναπτύξει. Δεν σημαίνει πως όποιος γεννηθεί από γονείς συγγραφείς θα γίνει και αυτός συγγραφέας.

Διαβάζοντας τα βιβλία σας έχω την αίσθηση ότι ο έρωτας έχει παίξει ιδιαίτερο ρόλο στη ζωή σας... Νομίζω ότι στη βάση κάθε καλλιτεχνικής δημιουργίας πρωταρχικό ρόλο παίζουν ο έρωτας και ο θάνατος.

Η σύζυγος σας Λουκία Δέρβη είναι ομότεχνη, πώς είναι η συνύπαρξή σας; Τις εμπιστεύεστε την πρώτη ανάγνωση των γραπτών σας; Η συνύπαρξή μας είναι πολύ αρμονική, δεδομένου ότι υπάρχει κατανόηση των αναγκών του καθενός μας.

Και εκείνη αισθάνεται τυχερή και εγώ αισθάνομαι το ίδιο τυχερός που έχω στο σπίτι έναν άνθρωπο στον οποίο μπορώ να εμπιστευτώ τα κείμενά μου και να έχω μια συμβουλή ή μια παρατήρηση που μου είναι απαραίτητη γι' αυτά.

Η ασφυκτική κατάσταση των τελευταίων ετών και τώρα η πανδημία σας έχει επηρεάσει;

Η ανθρωπότητα περνά μια ασυνήθιστη περίοδο με την πανδημία και δεν είναι εύκολο να βρεθούν λύσεις και απαντήσεις σε όλα τα προβλήματα που ανακύπτουν. Οι τέχνες που απαιτούν την ύπαρξη κοινού, θέατρο, μουσική, χορός, σίγουρα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, αντίθετα από τη λογοτεχνία που είναι μια μοναχική απόλαυση. Χρειάζεται υπομονή. Διαμορφώνονται ήδη νέοι τρόποι μετάδοσης των εφαρμοσμένων τεχνών όπως το θέατρο και η μουσική, μέσω διαδικτύου, ώστε αυτές να φτάνουν στο κοινό τους. Είναι πολύ πιθανό ακόμα και όταν επιστρέψουμε στις παραστάσεις με την παρουσία κοινού, να εξακολουθήσουν κάποιες από αυτές να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες, για διάφορους λόγους. Η κατάσταση είναι σήμερα αδιαμόρφωτη, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μέσα από τις κρίσεις προβάλλουν νέες καταστάσεις τις οποίες κανείς δεν μπορούσε να έχει προβλέψει νωρίτερα. Καλό είναι να είμαστε αισιόδοξοι.

Μπορούμε να πούμε ότι οι δύσκολες καταστάσεις ευνοούν την τέχνη;

Είμαι βέβαιος. Οι κρίσεις συνταράσσουν την κοινωνία και οι «ενδιαφέροντες καιροί», όσο κι αν μας ξεβολεύουν σε πολλά επίπεδα, έχουν το καλό να αφυπνίζουν τη συνείδηση των ανθρώπων και να τροφοδοτούν την έμπνευση των καλλιτεχνών. Ακόμα και η λογοκρισία συχνά εντείνει την ευρηματικότητα της τέχνης στο να εφευρίσκει τρόπους για να την υπονομεύει και να την ξεγελά.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

τωρινούς και τα προβλήματα των ανθρώπων παραμένουν ουσιαστικά αναλλοίωτα στους αιώνες.

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα «υπονομεύει» τη λογοτεχνία; Πώς βλέπετε την έντονη βιβλιοπαροχή όσο αφορά την ελληνική λογοτεχνία; Αυτό είναι ένα μεγάλο ζήτημα. Το βασικό πρόβλημα είναι η εκπαίδευση. Η συγγραφή, δηλαδή το βιβλίο, απαιτεί ένα κοινό. Λογοτεχνία υπάρχει πραγματικά όταν υπάρχει κοινό που την έχει ανάγκη. Το σημερινό κοινό έχει συρρικνωθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες και ο λόγος είναι πως έχουν ήδη βγει πολλές γενιές άγλωσσες, ανθρώπων που δεν είναι πλέον σε θέση να κατανοήσουν ακόμα και ένα απλό κείμενο – πόσο μάλλον τη λογοτεχνία. Στην Ελλάδα η διδασκαλία της γλώσσας έχει υπονομευθεί από αλληπάλληλα εκπαιδευτικά συστήματα, κανένα από τα οποία δεν δίνει προτεραιότητα σε αυτήν, είτε αυτό συμβαίνει εξαιτίας μιας κακομελετημένης προσπάθειας να εκσυγχρονιστεί η εκπαίδευση για να προετοιμάσει την πρόσληψη της νέας τεχνολογίας, είτε ίσως εξαιτίας μιας καλομελετημένης υπονόμησης της εκμάθησης της γλώσσας ως εργαλείου σκέψης και κριτικής. Λαός άγλωσσος σημαίνει λαός χωρίς σκέψη και χωρίς κρίση. Λαός χωρίς σκέψη και κρίση σημαίνει λαός πειθήνιος. Η λογοτεχνία ασφαλώς έπεται ως προτεραιότητα, αλλά αν ποτέ στο μέλλον η δημόσια εκπαίδευση ξανατοποθετήσει τη γλώσσα στη θέση που της πρέπει, θα βρει και αυτή το κοινό της.

Ως έχει το πράγμα σήμερα, αυτό που μπορώ να πω είναι πως η εκδοτική δραστηριότητα, της οποίας η στόχευση δεν είναι βέβαια παιδευτική, όσο αφορά την ελληνική λογοτεχνία έχει χάσει τα γράδα της. Εκδίδονται ασφαλώς κάποια πολύ καλά βιβλία. Υπάρχουν όμως χρονιές που δεν εκδίδεται κανένα, ενώ εκδίδονται πολλά που παλιότερα δεν θα περνούσαν το κριτήριο για δημοσίευση. Βγαίνουν τόσα τέτοια βιβλία σήμερα που απορεί κανείς πώς γίνεται να μη σκέφτονται οι εκδότες ότι δεν τους συμφέρει να τα περιλαμβάνουν στον κατάλόγο τους. Αν δούμε πόσο καλύτερη τύχη έχει η μεταφρασμένη ξένη λογοτεχνία, στους ίδιους εκδότες, γίνεται φανερό ότι ο κόσμος θέλει να διαβάσει κάτι που δεν θα τον κάνει να αισθανθεί «κάποιος εδω μας κοροϊδεύει». Δεν είναι τόσο σπουδαία όλη η ξένη λογοτεχνία που μεταφράζεται και κυκλοφορεί, αλλά τουλάχιστον ο αναγνώστης βλέπει να τηρούνται κάποιοι στοιχειώδεις κανόνες, πως υπάρχει ένας επαγγελματισμός στους ξένους συγγραφείς και κανείς από αυτούς που φτάνουν να μεταφραστούν και να κυκλοφορήσουν στα ελληνικά δεν έχει ξεπετάξει ένα κείμενο όπως-όπως, αδιαφορώντας και για την τέχνη του και για το κοινό. Τέτοιου είδους βιβλιοπαροχή δεν προάγει την ελληνική λογοτεχνία και δεν κάνει άλλο παρά να την δυσφημεί στα μάτια του ευρύτερου κοινού. Ακούς από παντού ανθρώπους που διαβάζουν να δηλώνουν κατηγορηματικά πως δεν διαβάζουν Έλληνες. Έχουν δίκιο.

Είναι τοξικός ο κόσμος του βιβλίου;

Είναι. Αλλά νομίζω το φαινόμενο είναι διεθνές. Εδώ σ' εμάς το κοινό είναι τόσο περιορισμένο και οι συγγραφείς, ποιητές και πεζογράφοι τόσο πολλοί, ώστε η πίτα αναγκαστικά πρέπει να κοπεί σε πολύ μικρά κομμάτια και αυτό δημιουργεί ένα κλίμα ανταγωνιστικής εχθρότητας ανάμεσα στους δημιουργούς. Σχεδόν αναπόφευκτο.

Μεταξύ μιας αρνητικής κριτικής από επαγγελματία κριτικό και μιας καλής από καταρτισμένο αναγνώστη ποια θα σας αγγίξει περισσότερο;

Τα έντυπα που φιλοξενούν λογοτεχνικές κριτικές έχουν ελαττωθεί πάρα πολύ τελευταία. Παράλληλα το σπορ έχει περάσει στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στα μπλογκ. Καθένας γράφει τις εντυπώσεις του από τα βιβλία που διάβασε, αλλά αυτό δεν αποτελεί λογοτεχνική κριτική. Από την επίσημη κριτική μας, ίσως επειδή είναι ελάχιστα τα βήματα που της παραχωρούνται, αρνητικά πράγματα γράφονται μόνο για όσους δεν παροικούν με τον ένα ή τον άλλον τρόπο την Ιερουσαλήμ. Άλλωστε για όποιον δεν κινείται στους κύκλους του σιναφιού σπάνια

θα γραφτεί κριτική. Υπάρχουν βέβαια εξαιρέσεις. Από την άλλη είναι πολύ εύκολο να καταλάβεις τα κίνητρα (συχνά και εξωλογοτεχνικά) και το εύρος της καλλιτεχνικής ευαισθησίας του κριτικού, από όσα αρνητικά γράφει για το βιβλίο σου. Και στην περίπτωση ενός επαγγελματία και σ' εκείνην ενός καλού αναγνώστη το κριτήριο είναι το ίδιο.

Έχετε συγγραφικές εμμονές, κύριε Πανσέληνε;

Βεβαίως έχω. Με τις εμμονές μας γράφουμε. Αλλά δεν θα σας πω ποιες είναι, μιας και είσαστε καταρτισμένη αναγνώστρια και τις έχετε διαπιστώσει.

Ποια στοιχεία σας έλκουν σε ένα χαρακτήρα ώστε να τον καταστήσετε λογοτεχνικό και ποια θέματα σας ενδιαφέρουν περισσότερο;

Με ελκύει η τόσο αντιφατική φύση των ανθρώπων, που τους καθιστά τοπιο αβέβαιο και ασταθές. Τα θέματα λίγο πολύ αφορούν τις προσωπικές εμμονές μου.

Ποιο θεωρείτε το πιο ώριμο βιβλίο σας, το πιο «δικό» σας;

Όλα είναι δικά μου, είναι οι εποχές της ζωής μου όταν γράφτηκαν, είναι αδύνατο να ξεχωρίσω το πιο «δικό μου». Όσο για το πιο ώριμο, θέλω να ελπίζω πως κάθε βιβλίο προχωράει κάπως μαζί μου, ωριμάζοντας – εγώ σαν άνθρωπος και συγγραφέας, το βιβλίο σαν προϊόν αυτής της ωριμότητας.

Ποιον αναγνώστη έχετε στο μυαλό σας, όταν γράφετε;

Δεν ξέρω τι θα πει «απλός» αναγνώστης. Ο άπειρος λογοτεχνικά δεν με πολυενδιαφέρει, δεν είναι ο αναγνώστης που έχω στο μυαλό μου όταν γράφω. Ο επαρκής είναι σε θέση να συνοδοιπορήσει με τον συγγραφέα. Αυτό άλλωστε σημαίνει «επαρκής».

Λένε ότι οι μισοί Έλληνες γράφουν. Τι ξεχωρίζει τον συγγραφέα από τον γραφομανή;

Το αν έχει κάποιο κοινό επαρκών αναγνωστών.

Αναρωτιέμαι αν οφείλουν οι στοχαστές και οι διανοούμενοι να είναι δρώσες μονάδες στο κοινωνικό σύνολο. Στην Ελλάδα πού βρίσκονται οι στοχαστές και οι πνευματικοί άνθρωποι;

Υπάρχουν αυτοί που σιωπούν στα ΜΜΕ διότι πιστεύουν πως ό,τι έχουν να πουν το λένε με το έργο τους και υπάρχουν και εκείνοι που δεν σιωπούν και χρησιμοποιούν τα ΜΜΕ επειδή το έργο τους δεν ήταν παρά ένα όχημα για να γίνουν κάποτε γνωστοί. Το ότι είναι γνωστοί, αναγνωρισμένοι, τους φτάνει. Αν οι στοχαστές και οι διανοούμενοι ήταν και δρώσες μονάδες στο κοινωνικό σύνολο κατ' αυτή την έννοια που είπαμε, δεν θα παρέμεναν για πολύ ούτε στοχαστές ούτε διανοούμενοι. Ας αφήσουμε το πεδίο ελεύθερο για τους πολιτικούς και τους δημοσιογράφους.

Υπάρχει κάτι που ζηλεύετε στους νεότερους, διακρίνετε κάτι που δεν έχετε εσείς οι παλιότεροι;

Ζηλεύω τη νεότητά τους. Αυτό δεν έχουμε. Από την άλλη βλέπω να στερούνται πολλά που για μας ήταν λίγο πολύ δεδομένα. Και λυπάμαι γι' αυτό.

Το βιβλίο σας «Ελαφρά ελληνικά τραγούδια» αναφέρεται στην εποχή 1950-1953, μια εποχή που στιγματίστηκε από την εκτέλεση του Μπελογιάννη, που οι πληγές του εμφυλίου παρέμεναν ανοιχτές αλλά παράλληλα υπήρχε η ελπίδα της ανοικοδόμησης της χώρας, η ανάγκη για ασφάλεια και ανεμελιά. Τι σας ώθησε να περιγράψετε, με ιδιαίτερη μάλιστα επιτυχία, την εποχή αυτή;

Τα «Ελαφρά ελληνικά τραγούδια» προσπάθησαν να ικνυλατήσουν μέσα από το αστικό κυρίως τοπίο της μετεμφυλιακής Ελλάδας τις σύγχρονες επιβιώσεις μιας σειράς από εξαιρετικά τραυματικές ιστορικές εμπειρίες του τόπου. Τα τραύματα δηλαδή που κληροδότησαν ως εμάς σήμερα η δυσμενής αλληλουχία της 4ης Αυγούστου, του Πολέμου, της Κατοχής, του Εμφύλιου και της κάκιστης διαχείρισης της νίκης από την παράταξη που νίκησε το 1949 και κυβέρνησε ως και τη Μεταπολίτευση του 1974.

Υπάρχει αυτό που συμβατικά ονομάζουμε «πααραλογοτεχνία». Σας ενοχλεί η δημοφιλία της; Παραλογοτεχνία υπήρχε πάντα και πάντα θα υπάρχει. Το κοινό της είναι πολύ ευρύτερο από το κοινό της λογοτεχνίας και εδώ τελικά μιλάμε για μια τελείως διαφορετική κατηγορία δημιουργίας που ελάχιστη σχέση έχει με την καθαρή –ας την πούμε– τέχνη. Είναι και το κοινό της διαφορετικό. Άλλο το κοινό που απολαμβάνει την κόκα-κόλα και άλλο το κοινό που απολαμβάνει ένα καλό κρασί, που κοστίζει και κάτι.

Ο Αλμπέρ Καμύ σημειώνει κάπου πως «Αυτοί που γράφουν ξεκάθαρα, έχουν αναγνώστες. Αυτοί που γράφουν δυσνόητα, έχουν σχολιαστές». Τελικά αυτοί που γράφουν πιο βατά είναι οι ευπώλητοι και αυτοί που γράφουν κάπως πιο δυσνόητα [δεν] είναι;

Ξεκάθαρο γράψιμο σημαίνει ξεκάθαρο μυαλό του συγγραφέα ως προς το τι θέλει να πει. Δεν είναι σε όλους τους συγγραφείς ξεκάθαρο το τι θέλουν να πουν. Από την άλλη δεν είμαι σίγουρος πως το «ξεκάθαρο» είναι το αντίθετο του «δυσνόητου». Η ανάγνωση είναι και μια άσκηση του νου. Ο αναγνώστης διαβάζοντας ερμηνεύει το κείμενο και η ερμηνεία μπορεί να μην είναι πάντα απλή υπόθεση. Υπάρχουν βιβλία που καλούν τον αναγνώστη να τα ερμηνεύσει και αυτό και ενδιαφέρον έχει και μεγάλη γοητεία διαθέτει σαν άσκηση. Το ευπώλητο, όπως συνήθως το λέμε, από την άλλη, δεν σημαίνει απαραίτητα και εύπεπτο. Ο Καμύ, που αναφέρατε, δεν είναι εύπεπτος συγγραφέας, χρειάζεται διερμίνευση των νοημάτων και των στοχεύσεών του, αλλά παραμένει ευπώλητος, δηλαδή δημοφιλής και αγαπητός – ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο.

Εσείς με όλες αυτές τις ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν γύρω μας γράφετε κάτι σήμερα;

Δεν γράφω κάτι σήμερα, αλλά αυτό δεν οφείλεται στις ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν γύρω μας. Η επικαιρότητα δεν με απασχολεί όταν θέλω να γράψω, παρά σε δεύτερο βαθμό. Μπορείς να γράψεις για την πραγματικότητα μιας άλλης, περασμένης εποχής και να αναφέρεσαι στο σήμερα. Λίγα πράγματα αλλάζουν εντελώς, ριζικά. Οι κρίσεις του χθες μοιάζουν με τις σημερινές, οι πόλεμοι του παρελθόντος μοιάζουν με τους

Η ανθρωπότητα περνά μια ασυνήθιστη περίοδο με την πανδημία και δεν είναι εύκολο να βρεθούν λύσεις και απαντήσεις σε όλα τα προβλήματα που ανακύπτουν. Οι τέχνες που απαιτούν την ύπαρξη κοινού, θέατρο, μουσική, χορός, σίγουρα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, αντίθετα από τη λογοτεχνία που είναι μια μοναχική απόλαυση. Χρειάζεται υπομονή.

Ken Follett

«Εξακολουθώ να γράφω για τους ερωτευμένους»

Ο δημοφιλής συγγραφέας μιλάει στην Athens Voice

Της ΚΕΛΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Κώστας Φ. Καλφόπουλος
«Multiball»,
εκδ. Αλεξάνδρεια

Ο Ken Follett είναι ένας συγγραφέας που απολαμβάνει τον θαυμασμό αναγνωστών και κριτικών, και όχι τυχαία. Στην πολύχρονη καριέρα του έχει προσφέρει συναρπαστικά θρίλερ και ιστορικά μυθιστορήματα, με ορόσημο τους «Στυλοβάτες της γης». Οι πωλήσεις του συγκεκριμένου βιβλίου μάλιστα ξεπέρασαν τα είκοσι έξι εκατομμύρια αντίτυπα, ενώ σε online ψηφοφορία που διεξήγαγαν οι Τάιμς του Λονδίνου τον Οκτώβριο του 2009 για τα 60 πιο δημοφιλή μυθιστορήματα των 60 τελευταίων ετών, οι «Στυλοβάτες της Γης» κατέκτησαν τη 2η θέση, μετά το «Όταν σκοτώνουν τα κοτσύφια». Με αφορμή την κυκλοφορία του νέου του βιβλίου «Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί», ο Ken Follett μίλησε μαζί μας αποκαλύπτοντας μικρές στιγμές της καθημερινότητάς του αλλά και μεγάλα μυστικά που τον καθιέρωσαν στο λογοτεχνικό στερέωμα.

Πώς βιώνετε αυτό το δεύτερο κύμα της πανδημίας;
Πριν από τριάντα χρόνια, αυτό το κλείδωμα θα ήταν σχεδόν μοιραίο για μένα γιατί δεν θα μπορούσα να πάω στη δημόσια βιβλιοθήκη. Έχω μια τεράστια συλλογή βιβλίων που χρησιμοποιώ ως πηγές τώρα πια, αλλά πριν χρόνια δεν θα μπορούσα να το αντέξω όλο αυτό. Είναι επίσης μια ευκαιρία να συγκεντρωθούμε σε ό,τι κάνουμε επειδή δεν υπάρχουν πολλά να κάνουμε εκτός από δουλειά. Δεν υπάρχουν περισπασμοί. Δεν πάω σε συναντήσεις, δεν γευματίζω με φίλους. Οπότε, δουλεύω πολύ. Κάτι θετικό σε μια πολύ τραγική περίοδο στη ζωή μας.

Τι σας λείπει περισσότερο αυτή την περίοδο;

Αυτό που μου λείπει περισσότερο είναι το να μπορώ να επισκεφτώ την οικογένειά μου.

Θεωρείτε πως τα βιβλία είναι ένα όπλο απέναντι στην ψυχολογική πίεση που αισθανόμαστε αυτό το διάστημα; Ποιο βιβλίο διαβάζετε τώρα;

Φυσικά. Κλεισμένοι στα σπίτια μας, μπορούμε να ταξιδέψουμε στον κόσμο και ακόμη και να επιστρέψουμε στο παρελθόν. Αν και απομονωμένοι, μπορούμε να συναντήσουμε ανθρώπους άλλων εθνών, άλλων θρησκειών, ίσως και άλλων πλανητών. Η λογοτεχνία, όπως πάντα, σώζει ζωές.

Υπήρξε κάποιος στην οικογένειά σας που καλλιέργησε την αγάπη σας για τις ιστορίες;

Η μητέρα μου μου διάβαζε, μου τραγουδούσε, μου απήγγειλε ποιήματα και απολάμβανε να λέει ανέκδοτα. Νομίζω ότι κληρονόμησα τη φαντασία της. Με έμαθε να διαβάζω πριν πάω στο σχολείο και με πήγε στη δημόσια βιβλιοθήκη όταν ήμουν επτά χρονών. Από τότε είμαι άπληστος αναγνώστης μυθιστορημάτων.

Είναι αλήθεια πως αφορμή για να γράψετε το πρώτο σας βιβλίο ήταν το αυτοκίνητό σας;

Ναι, είναι αλήθεια. Είχα μόλις πιάσει δουλειά στη London Evening News ως ρεπόρτερ. Είχαμε επίσης αγοράσει με τη γυναίκα μου ένα καινούριο σπίτι και είχε έρθει στη ζωή η κόρη μας, η Μαρία Κλερ, οπότε υπήρχαν πολλά έξοδα. Ξαφνικά, το αυτοκίνητό μου χάλασε και η επισκευή του θα κόστιζε 200 λίρες και δεν είχα τα χρήματα για να πληρώσω. Υπήρχε όμως ένας δημοσιογράφος στην εφημερίδα, που δουλεύαμε μαζί, ο οποίος μόλις είχε γράψει ένα θρίλερ και το είχε δημοσιεύσει και μου είπε πως είχε πληρωθεί 200 λίρες. Αυτό μου φάνηκε σαν σημάδι από τον Θεό. Οπότε, πήγα σπίτι και είπα στον εαυτό μου: «Ξέρω πώς θα επισκευάσω το αυτοκίνητό μου. Θα γράψω ένα θρίλερ». Τα υπόλοιπα, όπως λένε, είναι ιστορία.

Ήταν δύσκολη απόφαση η στρόφη σας από τα θρίλερ στα ιστορικά μυθιστορήματα;

Στην αρχή της καριέρας μου έγραφα ιστορίες τις οποίες διάβαζα και μου άρεσαν, τις οποίες ακόμα διαβάζω και αγαπώ, αλλά κάποια στιγμή άρχισα να ενδιαφέρομαι για κάτι λίγο πιο περίπλοκο από αυτό. Επιθυμώ να πω μια ευρύτερη ιστορία. Εξακολουθώ να γράφω για τους ανθρώπους που βρίσκονται σε κίνδυνο και τους ερωτευμένους. Προσπαθώ ακόμα να δημιουργήσω ένα αυθεντικό, καλά στημένο και στοιχειοθετημένο υπόβαθρο. Εξακολουθώ να κάνω ό, τι μπορώ για να γράψω το είδος της ιστορίας που δεν θα θέλετε να αφήσετε από τα χέρια σας.

Είναι πιο δύσκολη η έρευνα και η προσπάθεια αυθεντικότητας, όταν γράφετε ιστορικά μυθιστορήματα;

Όταν ξεκίνησα την έρευνα για το «Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί», διαπίστωσα ότι δεν είχαν γραφτεί πολλά από τους Αγγλοσάξονες και ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια για εικασίες. Ωστόσο, με βοήθησαν δύο πράγματα. Το «Bayeux Tapestry», ένα κεντημένο πανί που απεικονίζει τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν τον Μεσαίωνα και προσφέρει πολλές μικρές λεπτομέρειες για την καθημερινή ζωή. Και το Μουσείο Πλοίων Βίκινγκ

στο Όσλο, το οποίο διαθέτει δύο πραγματικά πλοία Βίκινγκ κανονικού μεγέθους, μεγάλα και χαριτωμένα και πολύ, πολύ απειλητικά.

Τι σας ώθησε να γράψετε το «Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί»;

Το «Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί» μας φέρνει πίσω στα τέλη της πρώτης χιλιετίας, το 1000 μ.Χ. Αυτή η περίοδος είναι η αρχή του Πρώιμου Μεσαίωνα. Η αγγλοσαξονική περίοδος ήταν μια περίοδος αναταραχών και αποτελεί το ιδανικό σκηνικό για ένα μυθιστόρημα. Η ιδέα για ένα μυθιστόρημα πηγάζει συχνά από μια ερωτήση. Γιατί χτίστηκαν οι καθεδρικοί ναοί; Γιατί είχαμε τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο; Στην περίπτωση του νέου μου βιβλίου, «Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί», ξεκίνησε με να αναρωτιέμαι πώς ήταν το Κίνγκομπριτζ πριν γίνει πόλη; Τι υπήρχε και πώς αναπτύχθηκε; Ίσως υπήρχε ένα μοναστήρι. Ίσως υπήρχε ένα πορθμείο. Μόλις άρχισα να σκέφτομαι προς αυτή την κατεύθυνση, είχα πια πλάσει την ιστορία στο μυαλό μου.

Ποια ιστορική περίοδο σας συναρπάζει περισσότερο;

Λατρεύω τον Μεσαίωνα. Οι άνθρωποι που έζησαν σκληρές στιγμές πείνας και βίας, δημιούργησαν καθεδρικούς ναούς, τα πιο όμορφα κτίρια στον κόσμο. Αυτό με συναρπάζει: η αντίθεση μεταξύ των καθημερινών συνθηκών τους και των υπέροχων πραγμάτων που έφτιαξαν.

Ποιο είναι το αγαπημένο σας βιβλιοπωλείο;

Συχνά πηγαίνω στο Στράτφορντ για να επισκεφτώ το θέατρο του Σαίξπηρ εκεί και πάντα πηγαίνω στο «Βιβλιοπωλείο Chaucer». Στο ράφι του Σαίξπηρ έχουν μια πινακίδα που γράφει με υπερηφάνεια: «Γηγενής συγγραφέας».

Τι κάνει ο Ken Follett όταν έχει μια δύσκολη μέρα; Πώς την αντιμετωπίζεις;

Να χτυπήσω ξύλο, δεν μου συνέβη ακόμα το γνωστό «συγγραφικό μπλοκάρισμα». Ποτέ δεν κάθισα μπροστά από την οθόνη, ή όταν ξεκίνησα, μπροστά από μια γραφομηχανή με ένα κομμάτι χαρτί τυλιγμένο στον κύλινδρο, και να σκέφτηκα ότι δεν έχω ιδέα τι θα γράψω στη συνέχεια. Πάντα είχα έναν καταγιισμό ιδεών για νέες ιστορίες στο μυαλό μου και το θέμα πάντα ήταν να ξεχωρίσω ποιες ήταν οι καλές. Ναι, φυσικά, υπάρχουν ημέρες που δεν τα κάνω όλα πολύ καλά, όπου αισθάνομαι πως δεν έχω έμπνευση και γράφω κάτι που είναι λίγο θαμπό και νιώθω ότι δεν μπορώ να το προσφέρω σε δέκα εκατομμύρια άτομα. Αλλά αυτό που κάνω είναι να πατάω τα πλήκτρα, να συνεχίζω να γράφω και να προσπαθώ να ολοκληρώνω τις τέσσερις έως πέντε σελίδες την ημέρα που γράφω πάντα και να λέω στον εαυτό μου: «Θα το δω αύριο, και αν είναι τόσο κακό όσο νομίζω ότι είναι σήμερα, θα το διορθώσω». Ακόμα και όταν δεν γράφετε πολύ καλά, οφείλετε να εξακολουθείτε να το κάνετε, ακόμα και χωρίς την απαιτούμενη γοητεία ή χάρη, γιατί μπορείτε να το γράψετε ξανά και καλύτερα την επόμενη μέρα.

Είστε πρωινός τύπος ή αγαπάτε περισσότερο τη νύχτα;

Είμαι πρωινός άνθρωπος, οπότε μόλις σηκωθώ, θέλω να πάω στο γραφείο μου. Αρχίζω να δουλεύω μετά το πρωινό και γράφω μέχρι περίπου τις τέσσερις. Γράφω όλη μέρα και σταματώ όταν αισθάνομαι πως είχα μια παραγωγική μέρα. Και ακόμα χρειάζομαι τρία χρόνια για να ολοκληρώσω ένα μεγάλο ιστορικό μυθιστόρημα.

Τι είναι ευτυχία για εσάς;

Όταν έχω μια παραγωγική ημέρα όσον αφορά τη συγγραφή και κάθομαι να χαλαρώσω με ένα ποτήρι σαμπάνιας.

Το μυθιστόρημα «Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί», όπως και όλα τα βιβλία του Ken Follett, κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Bell. **A**

BIBΛIO

ΠΑΝΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΣΗΣ

Τα δύο πρώτα αριστουργηματικά βιβλία του επανεκδίδονται από τις εκδόσεις Απόπειρα

Ποιος ήταν ο Κρισγιαούρτι; Τι ήταν ο θάλαμος του Μυθογράφου; Ποιος ήταν ο συγγραφέας, ποιητής, εικαστικός και μπίτνικ par excellence Πάνος Κουτρομπούσης;

Ο Πάνος Κουτρομπούσης, όπως σημείωνε ο ίδιος στο βιογραφικό του, έγινε γνωστός από την τεράστια συγγραφική εργασία του που θα έκτελεσει αργότερα. Ανάμεσα στα σπουδαιότερα άγραφα βιβλία του περιλαμβάνονται: η φημισμένη τριλογία «Είμαι, Έλα κάτω, Εύτυχώς που πέθανα», τα όγκωδη μυθιστορήματα «Ο Άνθρωπος που ξέχασε το μέλλον» και «Μενιδιάτες του διαστήματος», και οι νουβέλες «Η Σφιζ ήταν άντρας», «Σκάσε βλάκα», «Η Χρονοναυτική Έκστρατεία», «Χαίρε βάθος άμέτρητο» και «Σάπια κρέατα».

Τώρα οι εκδόσεις Απόπειρα, 40 τόσα χρόνια μετά, επανεκδίδουν δύο από τα πρώτα αριστουργηματικά και βέβαια εξαντλημένα βιβλία του Πήτ Κουτρομπούση, το «*En Aykaliã de Kρισγιαούρτι y Otros Ταχυδράματα y*

Historias Perierges» και το «*Στον Θάλαμο του Μυθογράφου*».

Αν θέλετε λοιπόν να γνωρίσετε την άλλοπρόσαλλη όρδη από πεθαμένους μεκρηδες, ψυχοπαθείς και ψυχιάτρους, άθλιους έξωγήνους, Αιγύπτιους Φαραώ και μούμιες, συρραλιστές έγκληματίες, τόν Βάν Γκόγκ, διαβολομηχανές, υπνοβάτες, βουνίσσιους χωριάτες, τόν Μεγαλέξανδρο και άλλους αρχαίους Έλληνες, βαμπίρους, λυκανθρώπους, βουδδιστές, τόν Καραγκιόζη, τόν έφευρέτη-πιλότο Μπέννεττ, ρινόκερους, στρατηγούς, βιβλιοπώλες, Μενιδιάτες, μοχθηρούς τών κόμιξ, άστεγους ρακοσυλλέκτες, παιδεραστές, Γιαπωνέζους, τυρανόσαυρους και πτεροδάχτυλους, δίδυμους,

κντιοποίους, τόν Καπετάν ΚΔΩΑ, τόν Μουλάρ, άνθρωποφάγους, μανούλια, ξεβράκωτους, τρομοκράτες, παρατημένα μωρά, κουρσάρους, τὸ τέρας τοῦ Φραγκεστάιν και πολλούς άλλους μέχρι και άπλους ανθρώπους, αγοράστε αυτά τα δύο βιβλία. Και μην ξεχνάτε, κρατάνε το παιδί σας αλυσοδεμένο!

DELIVERY από βιβλιοπωλείο;

Τα Nakas Book House φέρνουν την επανάσταση στην εξυπηρέτηση με αυθημερόν και δωρεάν παραδόσεις!

Πώς θα σας φαινόταν να μπορούσατε να παραγγείλετε το βιβλίο που τσεκάρσατε και θέλετε διακαώς να διαβάσετε, χωρίς να μπλέξετε με τις ιστορίες καθημερινής τρέλας που οι περισσότεροι ζούμε αυτή την εποχή με τις απίστευτες καθυστερήσεις στις παραδόσεις προϊόντων; Τη λύση μας δίνουν τα βιβλιοπωλεία Nakas Book House, με τη φοβερή υπηρεσία Free Delivery! Τι σημαίνει αυτό; Ότι τα Nakas Book House, τα οποία εκτός από βιβλία διαθέτουν και μια μεγάλη γκάμα από παιχνίδια, σχολικά είδη και διάρα, φέρνουν στην πόρτα μας αυθημερόν και δωρεάν ό,τι παραγγείλουμε, χωρίς ενδιάμεσες εταιρείες ταχυμεταφορών, καθώς έχουν τους δικούς τους διανομείς. Εμείς, το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να τηλεφωνήσουμε ή να στείλουμε ένα email στο πιο κοντινό μας κατάστημα και την ίδια ημέρα η παραγγελία μας θα έρθει σπίτι μας με ασφάλεια. Free Delivery, λοιπόν!

Περιοχές κάλυψης υπηρεσίας Free Delivery:

- 1. Nakas Book House Αθήνα (215 5250333):** Αθήνα κέντρο, Ρουφ, Βοτανικός, Ακαδημία Πλάτωνος, Κολωνός, Αττική, Σελήια, Πλατειά Αμερικής, Πλατεία Κολιάτσου, Κυψέλη, Γκύζη, Αμπελόκηποι, Ιλίσια, Ζωγράφου, Παγκράτι, Καισαριανή, Ζωγράφου, Νέος Κόσμος
- 2. Nakas Book House Smart Park (210 6632375):** Σπάτα, Ραφήνα, Αρτέμιδα, Παλλήνη, Πικέρμι, Ντράφι
- 3. Nakas Book House Avenue (213 0994827):** Μαρούσι, Νέο Ηράκλειο, Πεύκη, Αγ. Φιλοθέη, Αγ. Θωμάς, Πολύδροσο, Αλυσούπολη, Καλογρέζα, ΚΑΤ, Χαλάνδρι, Νέα Φιλοθέη, Ψυχικό
- 4. Nakas Book House Village Shopping and more (210 4927738):** Νίκαια, Αγ. Ιωάννης Ρέντης, Κορυδαλλός, Πειραιάς
- 5. Nakas Book House River West (210 5450383):** Περιστέρι, Αιγάλεω
- 6. Nakas Book House Athens Heart (215 5250333):** Καλλιθέα, Ταύρος, Μοσχάτο
- 7. Nakas Book House Escape Center (215 5252897):** Ίλιον, Αγ. Ανάργυροι, Καμιστερό, Ν. Φιλαδέλφεια, Ν. Χαλκιδώνα
- 8. Nakas Book House Veso Mare (2610 317105):** πόλη της Πάτρας
- 9. Nakas Book House Kavala Mall (6957 204334):** πόλη της Κοβάλας
- 10. Nakas Book House Ιωάννινα (26510 72007):** πόλη των Ιωαννίνων
- 11. Nakas Book House Fashion City (24160 07812):** πόλη της Λάρισας

Να θυμάστε ότι σύντομα η υπηρεσία θα επεκταθεί σε μεγαλύτερο εύρος περιοχών. Επίσης, οι περιοχές οι οποίες προς το παρόν δεν καλύπτονται από την υπηρεσία free delivery μπορούν να εξυπηρετηθούν μέσω παραγγελίας από το e-shop (www.nakasbookhouse.gr) με παραλαβή σε 48 ώρες εντός Αττικής.

DELIVERY ΑΠΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ; ΕΙΝΑΙ ΓΕΓΟΝΟΣ!

ΝΕΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΟΠΙΟΚΑΣΤΙΚΟ ΣΤΟ NAKAS BOOK HOUSE

Μόθε περισσότερα: www.nakasbookhouse.gr/delivery

DELIVERY

Βιβλία - Παιχνίδια
Δώρα - Σχολικά είδη

Τώρα με ένα τηλεφώνημα από το Nakas Book House της περιοχής σας!

www.nakasbookhouse.gr/delivery
Fb: [nakasbookhouse](https://www.facebook.com/nakasbookhouse) Insta: [nakasbookhouse](https://www.instagram.com/nakasbookhouse)

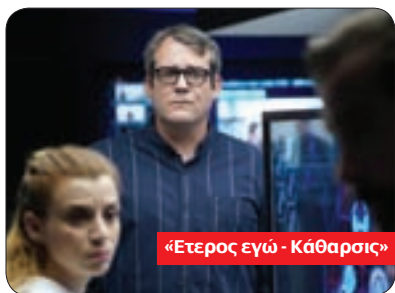

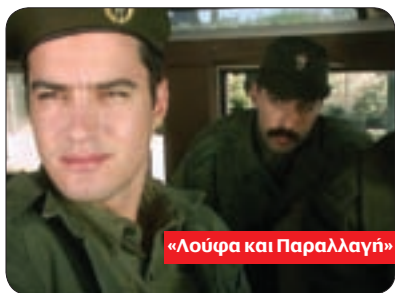
Τι παίζει;

14-21
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
2021

«Ετερος εγώ - Κάθαροι»

► Σταθερά στην κορυφή της τηλεθέασης στην *Cosmote TV*, έναν μήνα μετά την πρεμιέρα της βρίσκεται η σειρά **«Ετερος εγώ - Κάθαροι»**. Δολοφονίες φοιτητριών, κατηγορούμενοι υπεράνω πάσης υποψίας, δράση, και ο καθηγητής εγκληματολογίας Δημήτρης Λαϊνης (Πυγμαλίων Δαδακαρίδης), ήταν μερικά από τα στοιχεία της σειράς που καθήλωσαν το τηλεοπτικό κοινό, επιβραβεύοντάς την παράλληλα με βαθμολογία «9» στη σελίδα του IMDb.

«Λούφα και Παραλλαγή»

► Η πρώτη σεζόν της σειράς με τίτλο **«Ετερος εγώ - Χαμένες ψυχές»** έκανε πρεμιέρα τον Ιούνιο του 2019 με τη στήριξη του νόμου 4487/2018. Παράλληλα, το βραβευμένο κινηματογραφικό αστυνομικό θρίλερ του Σωτήρη Τσαφούλια **«Ετερος εγώ»**, στο οποίο βασίζεται η τηλεοπτική σειρά σε παραγωγή *Cosmote TV*, έχει σημειώσει πάνω από 4 εκατομμύρια προβολές στο YouTube. Μεταξύ του Netflix και του Σ. Τσαφούλια υπάρχουν συζητήσεις για τη μεταφορά της σειράς στο διεθνές τηλεοπτικό σύμπαν.

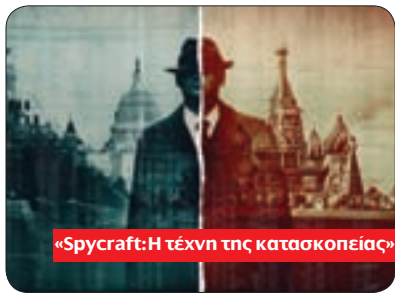
«Prodigal Son»

► **«Λούφα και παραλλαγή»**, η σειρά στο *ERTFLIX* και με τους 2 κύκλους των 46 επεισοδίων. Η «Λούφα και Παραλλαγή» είναι η τηλεοπτική μεταφορά της ταινίας που το 1984, ο δημιουργός της, Νίκος Περάκης, επιμελήθηκε τη μεταφορά και τη σκηνοθεσία στο τηλεοπτικό remake του πρώτου από τους δύο κύκλους. Θέμα της σειράς, η οποία στα πρώτα της επεισόδια ακολουθεί το σενάριο της εμβληματικής ταινίας του «1984», είναι το πρώτο ελληνικό στρατιωτικό κανάλι, η Τηλεόραση Ενόπλων Δυνάμεων αλλά και η θητεία των φαντάρων που την υπηρέτησαν. Πρωταγωνιστούν: Πάννης Τιμιτσέλης, Ορφέας Αυγουστιδης, Αλέξανδρος Μπουρδούμης, Τάσος Κωστής, Τζένη Θεωνά, Οδυσσεάς Παπασπηλιόπουλος, Θανάσης Τσαλατμπάσης. Σκηνοθεσία: Νίκος Περάκης, Πύργος Κορδέλλας, Παναγιώτης Πορτοκαλάκης.

«Star Trek Discovery»

► Αύριο, Παρασκευή 15 Ιανουαρίου κάνει πρεμιέρα στο *Novacinema4HD* ο δεύτερος κύκλος της αστυνομικής σειράς **«Prodigal Son»**, με τον Μάικλ Σιν. Αυτή τη φορά ο Μάικλ Πέλιν υποδύεται έναν σίριαλ κίλερ ο οποίος συλλαμβάνεται μπροστά στα μάτια του ανήλικου γιου του (Τομ Πέιον, «The Walking Dead»), ο οποίος μεγαλώνοντας γίνεται πράκτορας του FBI. Για να μπορέσει να εξιχνιάσει υποθέσεις αναγκάζεται να ζητήσει τη βοήθεια του πατέρα του.

«Spycraft: Η τέχνη της κατασκοπείας»

► Αυτή την Κυριακή 17 Ιανουαρίου στο *Cosmote Series Marathon HD* ξεκινάει η 2η σεζόν του **«Star Trek Discovery»** του δικτύου CBS. Το πλήρωμα του U.S.S Discovery αναλαμβάνει μια νέα αποστολή και ενώνει τις δυνάμεις του με τον Captain Κρίστοφερ Πάικ, αναζητώντας την προέλευση μυστηριωδών κόκκινων σημάτων στα πέρατα του σύμπαντος. Παράλληλα, η Μάικλ Μπέρναμ αναγκάζεται να διαχειριστεί την επιστροφή του αποξενωμένου αδερφού της, Δρ. Σποκ.

«The Resident»

► **«Spycraft: Η τέχνη της κατασκοπείας»**. Μια ματιά στα gadget πίσω από μερικές από τις μεγαλύτερες ιστορίες κατασκοπείας στην ιστορία, τα μυαλά που τα μηχανεύτηκαν και τους πράκτορες που τα χρησιμοποίησαν. Από τις 20 Ιανουαρίου στο *Netflix*.

► Η ιατρική σειρά **«The Resident»** από το *FOX*, επανήλθε στην *Cosmote TV*, με τον 4ο κύκλο (18 επεισόδια), ενώ είναι διαθέσιμοι και οι 3 προηγούμενοι κύκλοι. Η σειρά έχει ενσωματώσει στην πλοκή της την πανδημία του κορωνοϊού, δίνοντας όμως μια πιο αισιόδοξη κατάληξη και ένα ελπιδοφόρο μήνυμα, παρουσιάζοντας τον ίδιο ως μια ακόμη αντιμετώπιση ασθένειας στο προσεχές μέλλον. *Πρωταγωνιστούν: Matt Czuchry (The Good Wife), Emily VanCamp (Revenge), Manish Dayal (The Hundred Foot Journey)*.

«Λουπέν»

► Ο ταλαντούχος Ομάρ Σι πρωταγωνιστεί στην αστυνομική σειρά μυστηρίου **«Λουπέν»**, η οποία βρίσκεται πλέον στο *Netflix*. Ο Αρσέν Λουπέν –βασισμένος στο χαρακτήρα που επινόησε το 1905 ο Γάλλος δημοσιογράφος και συγγραφέας Μορίς Λεμπλάν– είναι ένας αριστοκράτης διαρρήκτης που διαθέτει άφθονο χιούμορ.

Kamasi Washington: Δημιουργώντας ηχητικό περιβάλλον για τη Michelle Obama

► Ο **Kamasi Washington** είναι το τρομερό παιδί της jazz που, αν και γεννήθηκε στη Δυτική Ακτή, δημιουργεί μουσική που σε άλλες εποχές θα ταίριαζε στον ήχο της Νέας Υόρκης. Ζώντας όμως στο Los Angeles έχει την ευκαιρία να αναμίξει το ταλέντο του με το ταλέντο μουσικών όπως ο Thundercat και ο Kendrick Lamar. Δεν είμαι βέβαιος ότι έχει ιδιαίτερο νόημα να συμμετέχει κανείς σε αιογραφίες, όπως αυτή που δημιουργεί η Nadira Hallgren στο ντοκιμαντέρ *“Becoming”* για την Michelle Obama, ιδίως από την άποψη ότι η μουσική του Kamasi ήταν πάντα αρκετά σκληρή για να μπορέσει να συνοδεύσει οποιαδήποτε εικόνα, πόσο μάλλον... αιογραφία. Παρ' όλα αυτά το soundtrack του ντοκιμαντέρ έχει μια ιδιαίτερη αξία: δίνει την ευκαιρία στον ακροατή που δεν ξέρει τον Kamasi Washington να έρθει με το μαλακό σε επαφή μαζί του. Αν δηλαδή βγάλεις άκρη εδώ, έχεις πιθανότητες να προχωρήσεις στο *“The Epic”*, το *“Heaven And Earth”* κι εκείνο το απίστευτο κομμάτι, το *“Harmony Of Difference”*. Επιπλέον, καθώς οι διάρκειες των συνθέσεων είναι επιτέλους κανονικές, μπορεί να παιχτεί και κάποιο από τα κομμάτια αυτά στο ραδιόφωνο...

► Η Νέα Υόρκη είναι για πολλούς από εμάς το κέντρο του πολιτισμού, ο τόπος όπου μεγάλωσαν και έδρασαν οι πιο πολλοί από τους ήρωές μας. Όμως, είναι βέβαιο ότι είναι και μία από τις πιο σκληρές πόλεις για να ζει κανείς. Κι αν σήμερα ο πολιτισμός που συναντάς εκεί σε κάνει να κλείνεις τα μάτια στις δύσκολες πλευρές της, δεν ήταν το ίδιο 100 χρόνια νωρίτερα. Ο **John Dos Passos** στο μοντέρνο του μυθιστόρημα *“Manhattan Transfer”*, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Μεταίχμιο σε μετάφραση Τρισεύγηνος Παπαϊωάννου, παρουσιάζει μια κινηματογραφική έμπνευσης κοινωνιολογική μελέτη της πόλης, στις απαρχές του καπιταλισμού. Πλούσιοι χρηματιστές και φτωχοί μετανάστες σ' έναν λεπτοδουλεμένο καμβά εξαιρετικής έμπνευσης και αφήγησης.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LXXI

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

► Ο **Sturgill Simpson**, ειδικά μετά το *“Metamodern Sounds In Country Music”* του 2014 έχει γίνει μία από τις πιο σημαντικές μορφές της μεταμοντέρνας country, της σύγχρονης οπτικής δηλαδή πάνω στη μουσική της αμερικάνικης υπαίθρου. Κι αν έχει πολλούς τρόπους να συνθέσει τον νέο αμερικάνικο ήχο, πράγμα που αποδεικνύει και με το σχετικά πρόσφατο *“Sound And Fury”* για την Electra, αποφασίζει τώρα να αφήσει τον μεταμοντερνισμό και να επιστρέψει στη λαϊκή μουσική της πατρίδας του, του Kentucky, όχι για έναν αλλά για δύο δίσκους, τα *“Cuttin' Grass”, Vol. I* και *Vol. II* με τους υπότιτλους *“The Butcher Shoppe Sessions”* και *“The Cowboy Arms Sessions”*. Τραχύς σαν outlaw του παλιού καλού καιρού, φέρνει στο μυαλό τις πιο σκληρές στιγμές του Waylon Jennings, χωρίς να διστάζει να αναφερθεί και στις ιρλανδικές ρίζες της country και σε μουσικούς όπως οι Chieftains και ο Van Morrison.

► Πάει καιρός που περιμένουμε ένα full length album από τον **Burial**. Κι αυτός όλο και αρνείται κι επιπλέον σαδιστικά κυκλοφορεί δεκάιντσα και δωδεκάιντσα με ιδέες ανάκατες, που δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν μια ολοκληρωμένη πρόταση. Τον Απρίλιο κυκλοφορεί ένα ακόμη δωδεκάιντσα, που στη μια πλευρά έχει το δωδεκάλεπτο *“Chemz”*, ένα rave track που μοιάζει να αποτελείται από καμιά δεκαριά άλλα κομμάτια και στην άλλη το υποθαλάσσιο *“Dolphinz”*, που δείχνει να απευθύνεται στα ομώνυμα θηλαστικά. Όπως κι αν έχει, θα είμαστε εκεί...

Σημείωση: Μια υπόγεια σχέση: αυτή του συλλογικού δίσκου *“The Outlaws”* με Jennings και Willie Nelson με την τρυφερότητα του Van Morrison. Συνειδητοποίηση μέσω Kentucky!

► Πάει καιρός που περιμένουμε ένα full length album από τον **Burial**. Κι αυτός όλο και αρνείται κι επιπλέον σαδιστικά κυκλοφορεί δεκάιντσα και δωδεκάιντσα με ιδέες ανάκατες, που δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν μια ολοκληρωμένη πρόταση. Τον Απρίλιο κυκλοφορεί ένα ακόμη δωδεκάιντσα, που στη μια πλευρά έχει το δωδεκάλεπτο *“Chemz”*, ένα rave track που μοιάζει να αποτελείται από καμιά δεκαριά άλλα κομμάτια και στην άλλη το υποθαλάσσιο *“Dolphinz”*, που δείχνει να απευθύνεται στα ομώνυμα θηλαστικά. Όπως κι αν έχει, θα είμαστε εκεί...

P.S. Ακόμη κι όσοι ήμασταν αρκετά μεγάλοι, αγαπήσαμε το *«Μια Φορά Κι Έναν Καιρό Ήταν Ο Άνθρωπος»* με πάθος. Η εκπαιδευτική σειρά της δεκαετίας του '80, με τις φωνές των Μηνά Χατζησάβα, Σοφοκλή Πέππα, Βασίλη Καίλα, Ανέττας Παπαθανασίου, έχει επιστρέψει και μας περιμένει στο *Ertflix*.

Η ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΥΡΡΑ

«Για μένα η συνδιαλλαγή είναι απαραίτητη σε κάθε μορφή σχέσης»

Από τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών Δομικών Έργων βρίσκεται στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών. Διδάσκεται ζωγραφική από τους Πάνο Χαραλάμπους και Μιχάλη Μανουσάκη, γλυπτική από τους Νίκο Τρανό και Θεόδωρο Παπαγιάννη και σκηνογραφία από τη Λιλί Πεζάνου. Έναν χρόνο μετά την αποφοίτησή της, το διεθνές περιοδικό τέχνης Art Habens την παρουσιάζει ως νέα ανερχόμενη καλλιτέχνη, το 2019 συμπεριλαμβάνεται στους νέους δημιουργούς που παρουσίασαν τα έργα τους σε έκθεση διάρκειας στο Μέγαρο Μαξίμου, ενώ το 2020 τέσσερα έργα της παρουσιάζονται στην ArtAthina. Με συμμετοχές σε πλήθος ομαδικών εκθέσεων και διαγωνισμών σε Ελλάδα, Ιταλία, Αγγλία, Ρωσία, Πορτογαλία και Κύπρο και έργα της ήδη να βρίσκονται σε δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές, η Μαρία Βύρρα μιλάει στον Προτζεκτορας για την πορεία της και τη νέα θεματική ενότητα που ετοιμάζει.

«Οι πολλαπλές αλλαγές που επέφερε η οικονομική κρίση δημιούργησαν αρκετές δυσκολίες κατά τη διάρκεια των σπουδών μου στην ΑΣΚΤ. Παράλληλα, δημιούργησαν τα κίνητρα και τις προϋποθέσεις για να αφοσιωθώ ολοκληρωτικά και περισσότερο δημιουργικά στην τέχνη όχι τόσο ως προς την παραγωγή πολυάριθμων έργων αλλά ως προς τη μελέτη της ιστορίας της Τέχνης και τη διερεύνηση και εφαρμογή νέων μεθόδων και μέσων έκφρασης, πέραν της ζωγραφικής. Κατά το μεγαλύτερο μέρος των σπουδών μου, ασχολήθηκα κυρίως με τις εικαστικές εγκαταστάσεις με αναφορές στην *artepovera* παράλληλα με μια χειρονομιακή ζωγραφική, σκληρή και αυστηρή ως προς τα χρωματικά ζεύγη».

Τις εικαστικές εγκαταστάσεις συνεχίζεις και μετά την αποφοίτησή σου. Ναι, συνεχίζω να καταπιάνομαι με τους συγκεκριμένους τρόπους έκφρασης, εμπλουτίζοντας όμως το εκφραστικό μου λεξιλόγιο, δημιουργώντας επιτοίχιες εγκαταστάσεις από ψηφιακές εκτυπώσεις με θεματικό σημείο αναφοράς τη θάλασσα. Η εξέλιξη για έναν καλλιτέχνη είναι προ-απαιτούμενη, πρέπει όμως αυτή να έρθει αβίαστα. Όλα γύρω του να συντελούν σε μια ιδανική συνθήκη ελευθερίας χρόνου και χώρου. Μόνο έτσι το έργο του θα εξελιχθεί στον χρόνο κερδίζοντας διάρκεια, εντυπώσεις και αποδοχή.

Ας μιλήσουμε για τη νέα σου θεματική ενότητα. Το lockdown σήμανε την αρχή μιας ιδιαίτερα δημιουργικής περιόδου για σένα. Με το πρώτο lockdown σκέφτηκα πως είχε έρθει η ώρα να δημιουργήσω όσες εικόνες και συναισθήματα ζυμώνονταν μέσα μου τα τελευταία χρόνια. Ξεκίνησα να παράγω ζωγραφικά έργα, τα οποία ήδη έχουν δημιουργήσει μια θεματική ενότητα, με στόχο να πραγματοποιηθεί η πρώτη μου ατομική έκθεση στην Αθήνα στο 2021. Τα κυρίαρχα στοιχεία της ενότητας αυτής περιλαμβάνουν τη θάλασσα και τον άνεμο, τον τρόπο συνδιαλλαγής τους και πώς η μοναχική και τραχιά δύναμη του φλοιού ενός δέντρου μπορεί να ενσωματώσει τους χρωματισμούς και την επιβλητικότητα του κύματος και του ανέμου. Σταδιακά, μέσα στα έργα αρχίζει να παρουσιάζεται η ανθρώπινη φιγούρα, να αποτυπώνεται η σχέση ενός φανταστικού τοπίου ενσωματώνοντας τη βαρύτητα της ανθρώπινης ύπαρξης.

Στην τέχνη είναι απαραίτητη μια τέτοια σχέση συνδιαλλαγής; Για μένα είναι απαραίτητη σε κάθε μορφή σχέσης, μεταξύ συντρόφων, φίλων, γονέων και παιδιών, κράτους και πολίτη, θεατή και έργου τέχνης. Όσον αφορά τη σχέση θεατή και έργου, για να καταστεί παραγωγική οφείλουμε να αντιληφθούμε εάν ο μεν θεατής είναι ικανός να σταθεί μπροστά σε ένα έργο τέχνης οποιασδήποτε περιόδου και να κάνει την κριτική του, το δε έργο κατά πόσο είναι αντάξιο της κουλτούρας του θεατή για να μπορέσει να αντέξει στον χρόνο με βάση την ποιότητα, την πρωτοτυπία και τη συγκίνηση που προκαλεί.

Στη νέα δουλειά σου εμπεριέχονται στοιχεία από προηγούμενα έργα σου. Τα έργα που δουλεύω το τελευταίο διάστημα περιέχουν αρκετά στοιχεία από τα προγενέστερα, όσο αφορά τη χειρονομιακή ζωγραφική, που διαφαίνεται στα κύρια μέρη των έργων αλλά και τον προσεκτικό σχεδιασμό των επιμέρους συνθέσεων (δέντρα, σώματα) που αναπτύσσονται στην υπόλοιπη επιφάνεια του έργου. Αφορούν κυρίως πορτρέτα και φιγούρες, είναι δοσμένες σε ατμοσφαιρικά backgrounds με άμεση επιδίωξη να μεταφέρουν την εντύπωση της στιγμής μέσα από τη δική μου ματιά. Οι τίτλοι λειτουργούν επεξηγηματικά και αφορούν τις δικές μου σκέψεις που είτε προκύπτουν από το ίδιο το έργο είτε προϋπήρχαν και βρίσκουν το κατάλληλο πεδίο ενσωμάτωσης. Σε αυτή τη ζωγραφική, χρησιμοποιώ αποκλειστικά λάδια, που ως μέσο έχουν τρομερές δυνατότητες, στην πλαστικότητα, στη λάμψη και στην ανάμιξη των χρωμάτων, αφήνοντας μια προφανή «πυκνότητα» που είναι ορατή στα κύρια μέρη των έργων.

Συμμετέχεις, μαζί με πολλούς άλλους εικαστικούς, στη δημιουργία του Αρχείου Νεοελληνικής Τέχνης. Ναι, αυτές τις

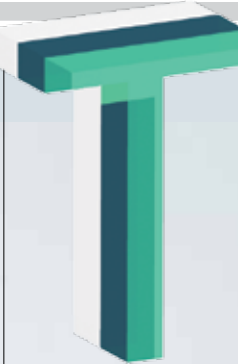
μέρες ολοκληρώνω το πορτρέτο της Μαρίας Κασσαβέτη-Ζαμπάκου (1843-1914) για τη συλλογή του Δημήτρη Παπαγεωργόπουλου, πορτρέτα Εικαστικών καλλιτεχνών, στο Αρχείο Νεοελληνικής Τέχνης. Ήταν η πρώτη γυναίκα Ελληνίδα που πήρε μέρος σε διεθνή έκθεση το 1862, ήταν γλύπτρια, μοντέλο και μούσα του Sir Edward Burne-Jones (1833-1898) και υπήρξε ιδιαίτερα δημοφιλής στο κίνημα των Προραφαιλιτών. Είμαι πολύ χαρούμενη που ο Δημήτρης μου ανέθεσε αυτό το πορτρέτο. Η ισχυρή της προσωπικότητα και το ερωτικό της σθένος ιντρίγκαραν τη διάθεση και τη δημιουργικότητά μου.

Υπάρχει κάτι που θεωρείς ότι απουσιάζει από τη σύγχρονη ζωγραφική; Αυτό που μου λείπει από τη σύγχρονη ζωγραφική που παρακολουθώ, είναι η ευαισθησία και η ειλικρίνεια που απένειαν έργα του Ιμπρεσιονισμού και του Εξπρεσιονισμού, το πώς ο καλλιτέχνης ψαχνόταν να απεικονίσει την εντύπωση και το συναίσθημα και όχι να γίνει ο αυτοσκοπός του η τελειότητα της τεχνικής. Τα τελευταία χρόνια κατακλυζόμαστε με εικόνες έργων που ο πλουραλισμός του χρώματος τις περισσότερες φορές είναι άνευ λόγου και αιτίας, αντάξιος μάλλον της κουλτούρας που αντιπρο-

σωπεί, αυτή των effects, του εντυπωσιασμού και της επίδειξης τεχνολογίας.

Η ευαισθησία και η ειλικρίνεια είναι και τα δικά σου σημεία αναφοράς; Οι καλλιτέχνες οφείλουμε να επαναπροσδιορίζουμε διαρκώς τα σημεία άφιξής μας. Μόνο έτσι εξελισσόμαστε. Καμία πορεία δεν πρέπει να μοιάζει προεδικασμένη και αρκετή. Στα δικά μου έργα, μέχρι στιγμής, τα σημεία άφιξης θέλω να είναι αυτά της επιβλητικής ευαισθησίας και της ποιητικής, σημεία που αναζητώ ως θεατής σε εικόνες άλλων.

Δείτε τη δουλειά της Μαρίας Βύρρα, εδώ: www.mariavyrra.com

ΤΕΧΝΗ

ΠΡΟΤΖΕΚΤΟΡΑΣ
Της VILLY CALLIGA

www.athensvoice.gr
Διαβάστε ολόκληρη τη συνέντευξη

ΣΕ είδα...

Κάποιος σε ψάχνει. Ψάξε τον κι εσύ και επικοινωνήσε μαζί του στο www.athensvoice.gr/stiles/se-eida.

ΕΣΥ ΜΕ ΤΟ ΡΙΓΕ ΜΠΛΟΥΖΑΚΙ...

Στον μεγάλο Σκλαβενίτη στο Κερατσίνι, Τρίτη, 5 Ιανουαρίου, γύρω στις 19:30. Κοιταζόμεσταν τόσο έντονα. Μου είπες να πάω στο ταμείο express. Δεν ήσουν μόνος. Το βλέμμα σου μού έκοψε την ανάσα! Έχεις σίγουρα καταλάβει!!!

ΚΛΕΦΤΕΣ ΜΑΤΙΕΣ

Ρέμα Πικροδάφνης, Παλαιό Φάληρο. Περπατούσα μαζί με ένα φίλο μου και εσύ με μια φίλη σου ψηλή που δε φορούσε μάσκα. Αφού προσπεραστήκαμε, γύρισα να σε κοιτάξω, γύρισες και εσύ. Επαναλήφθηκε άλλες δύο φορές. Σκέφτηκα ότι ήταν creery να ερθω να σου μιλήσω, αλλά έπρεπε έστω να σου φωνάξω ένα «γεια». Στην ψιλοαπίθανη περίπτωση που σκεφτείς όπως εγώ, θα χαρώ να μιλήσουμε...

ΜΑΡΙΑ...

Τι κι αν πέρασαν τρία χρόνια από τον Σεπτέμβριο του '17, εγώ σ' αγαπάω ακόμη...

ΓΑΤΑΚΙ...

Γεια σου. Έκανες βόλτα με τον σκύλο σου και με ρώτησες αν είναι δικό μου το γατάκι που ήταν στα πόδια μου. Το οποίο, αν κατάλαβα καλά, σε ακολούθησε μέχρι πάνω. Θα χαρώ να μου στείλεις.

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΠΡΙΝ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Νέα Ερυθραία. Ξανθιά. Οδηγούσες μαύρο sport αυτοκίνητο. Πρόλαβα και είδα τα τελευταία δύο νούμερα της πινακίδας σου, 86. Γύρω στις 15.00, είχες σταματήσει στο κεντρικό φανάρι έξω από το Under Armour...

ΧΡΗΣΤΟΣ 21

Θα σε ψάχνω παντού, μέχρι να σε βρω. Είμαι π

Ανθη με τις ξαδέλφες μου. Ακούς Είσοβο, και είσαι ψιλοφυσιολογικός. Σε θέλω ρε, σε ερωτεύτηκα επειδή μου μίλησες, μπορεί να σε λένε και Νίκο όμως.

ΕΝΑ ΦΕΥΓΑΛΕΟ ΒΛΕΜΜΑ, ΑΛΛΑ...

Μιχαλακοπούλου με Σεμιτέλου, Αθήνα. Σε είδα να κλειδώνεις τη μηχανή σου και να φεύγεις προς Σεμιτέλου. Κοιταχτήκαμε φευγαλέα και με μαγνήτισες. Σου άφησα κάτι για την καλή χρονιά. Αν το βρεις, επικοινωνήσε...

ΤΕΛΙΚΑ ΑΓΟΡΑΣΕΣ ΑΝΤΙΑΝΕΜΙΚΟ;

Περιμέναμε στην ουρά για καφέ στο Morning Bar στο Κουκάκι. Με ρώτησες πληροφορίες για το αντιανεμικό που φορούσα. Όμορφο (και κάτω από μάσκα) μελαχρινό κορίτσι, μακάρι να το δεις και να απαντήσεις.

προτείνεις μα το αντιμετωπίσω;

Γεια σου, φίλη-μανεκέν και σε σένα! Πολύς φορές, νιώθω ότι προσπαθούμε με νύχια και με δόντια να καταπιέσουμε τα αρνητικά μας συναισθήματα. Όλοι μας το κάνουμε, λες και δεν υπάρχει στη ζωή ο φόβος, ο θυμός, η ζήλια ή η στεναχώρια. Θέλουμε να δείχνουμε κουλ, όπως είπες, αλλά δεν είμαστε εμείς. Δεν είμαστε αληθινοί. Παίζουμε θέατρο. Το συναίσθημα, όμως, υπάρχει και είναι φυσιολογικό, όπως όλα τα συναισθήματα. Θετικά κι αρνητικά. Το παρατηρούμε με γενναιότητα κατάματα, το αποδεχόμαστε και διαπραγματευόμαστε μέσα μας μια λύση. Η λύση δεν θα έρθει από τους έξω, ούτε από το αγόρι σου, ούτε από την πρώην του, ούτε από καμία άλλη πονήρω, που θα βρεθεί στο διάβα του. Εσύ θα αποφασίσεις να το αντιμετωπίσεις, γιατί θα δώσεις στον εαυτό σου τη σιγουριά πως βρίσκεισαι αυτή τη στιγμή σε μία όμορφη σχέση με έναν όμορφο άνθρωπο και έχεις κάθε δικαίωμα να τη χαρείς στο έπακρο.

Τζενάκι μου, έχω θέμα! Το αγόρι μου, με το οποίο είμαστε μαζί εδώ και 5 μήνες σχεδόν, έχει γενέθλια και δεν ξέρω τι να του πάρω για δώρο, έτσι ώστε να μη φανώ τσιγκούνα, ούτε να τον τρομάξω.

Καλή χρονιά στα απανταχού Μανεκέν! Υγεία, αποδοχή, αγάπη! Και έρωτες και φίλοι κι αγκαλιές! Ήθελα να ξεκινήσουμε με κάτι light. Μην μπούμε κατευθείαν στα βαριά! Λοιπόν, το συγκεκριμένο ερώτημα το ανέθεσα στους άντρες ακολούθους μου στο Instagram να το απαντήσουν, για να δούμε πώς σκέφτονται οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Και οι απαντήσεις πήγαν κάπως έτσι (σας βάζω τις επικότερες): «ένα δείπνο, που να έχει ετοιμάσει με τα κεράκια της κι ας είναι και μάπα», «ποδήλατο, γάντια, κράνος, αν είναι ματωμένη», «πιτζάμες πάνω-κάτω», «ένα voucher για το ξενοδοχείο ημιδιαμονής, που περάσαμε απ' έξω και λέγαμε τι πλάκα θα είχε να ερθούμε», «ένα σετ εσώρουχα. Δικά της εσώρουχα», «τα άπαντα από αξεσουάρ της Άρσεναλ». Αντίστοιχα, ρώτησα και τις γυναίκες-ακόλουθους μου τι θα αγόραζαν και το χάσμα είναι πραγματικά τεράστιο: «πουκάμισο», «ρολόι», «δερμάτινο πορτοφόλι», «άρωμα», «γραβάτα», «μια κούπα με την πρώτη μας φωτογραφία». Κορίτσια, μήπως πρέπει να επανεξετάσουμε τα δώρα που παίρνουμε;

Γεια σου, φίλη-μανεκέν. Έχω σχέση με το αγόρι μου 4 χρόνια. Όλα είναι τέλεια, το αγόρι μου μού δίνει μια σιγουριά, δεν με έχει κάνει να αμφιβάλλω ποτέ. Όμως, εδώ και λίγο καιρό υπάρχει μια πρώην του, η οποία γενικά έχει πολύ θράσος, όταν είμαστε έξω είτε στην ίδια παρέα (με το αγόρι μου) είτε όχι αυτή τον κοιτάει, χαμογελάει προς το μέρος του (ακόμη κι αν αυτός έχει πλάτη!!!), περνάει από μπροστά του και γενικά κάνει τέτοια. Ο δικός μου την αγνοεί και γενικά εγώ προσπαθώ να είμαι κουλ, αλλά έχει ανθήσει μέσα μου το αίσθημα της ζήλιας! Πώς μου

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ -Reloaded-
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Καλησπέρα, αγαπητή Τζένι! Τα έχω 1,5 χρόνο με το αγόρι μου. Υπάρχει τέλεια χημεία μεταξύ μας, αγαπιόμαστε πραγματικά και φαίνεται. Φεβρουάριο θα πάει στρατό και τρομάζω πως δεν θα αντέξει την απόσταση και θα με χωρίσει. Δεν ξέρω εάν μπορώ να αντέξω ψυχολογικά. Έχω περάσει ήδη έναν πολύ δύσκολο χωρισμό. Παράλληλα, το «άγχος», που νιώθω κάθε φορά, που χρειάζεται να πω στους γονείς μου ότι θέλω να πάω κάπου με το αγόρι μου, δυστυχώς με φέρνει στη δύσκολη θέση να βάζω σε δεύτερη μοίρα «τα θέλω μου» για να μη στενοχωρήσω τον μπαμπά μου. Σε παρακαλώ, δώσε μου μια συμβουλή.

Πολύ άγχος (και χωρίς εισαγωγικά) διακρίνω, φίλη μου, αναφορικά με τη σχέση σου. Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Σου πήραν, μήπως, κάποια χρονικά ψουλα δώρο τα Χριστούγεννα, μήπως μέσα και είδες το δυσοίωνα μέλλον να χαράζεται εμπρός σου, όπου αυτός σε χωρίζει κι εσύ για μια ζωή ζεις στη δυστυχία και στη μιζέρια; Καταλαβαίνω ότι σε ανησυχεί, που φεύγει μακριά σου, αλλά ας μην προδικάζουμε τις εξελίξεις. Δεν είμαστε μάντισσες. Όπως σας βγει. Και αυτό αφορά και στους δυο σας. Στο δεύτερο θέμα, που σε απασχολεί, αυτό με τον πατέρα σου, ομολογώ ότι θα χρειάζομαι να μου έχεις γράψει την ηλικία σου, για να απαντήσω. Διότι αλλιώς θα σου απαντούσα αν ήσουν 17 χρονών κι αλλιώς αν είσαι 35. Μέχρι νεωτέρας, νίπτω τα χείρας μου.

Μίλα μου βρόμικα. Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παιδιάρικο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

HOT HOT HOT HOT HOT HOT HOT HOT

ΚΑΥΤΕΣ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ

90 91 92 1144

ΑΚΟΥΣΕ ΤΩΡΑ ΤΙΣ ΠΙΟ ΣΕΣΥ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ!

90 91 92 1949

ΚΑΥΤΗ ΑΠΟΛΑΥΣΗ!

90 91 92 9152

Μην διστάζεις... Τηλεφώνησε τώρα!

90 91 92 1173

Παιχνίδια για όλα τα γούστα!

90 91 92 9127

Στενές Επαφές! Μην αργείς!

90 91 92 1162

HOT HOT HOT HOT HOT HOT HOT HOT

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με την σύνοδο Ερμή-Δια στον Υδροχόο, που φανερώνει ότι υπάρχει αρκετή κινητικότητα σε επίπεδο συναντήσεων, συζητήσεων και επαφών (τηρουμένων των αναλογιών του lockdown βεβαίως) και μπορεί να φέρει κάποια θετικά νέα που αφορούν τα επαγγελματικά. Από την Τρίτη με τα τετράγωνα Ερμή-Ουρανού (12/1) αλλά και του κυβερνήτη σου Άρη με τον Κρόνο (13/1), μπορεί να υπάρξουν κάποια ξεκαθαρίσματα στις φιλίες σου, ενώ είναι πιθανές δυσκολίες και απρόοπτα στον οικονομικό τομέα. Δεν είναι καλή εποχή για ρίσκα, καθώς επικρατεί αρκετή αστάθεια, και μια κακή διαχείριση μπορεί να βάλει σε κίνδυνο την οικονομική και κατ'επέκταση συναισθηματική σου ασφάλεια. Η Νέα Σελήνη του Ιανουαρίου την Τετάρτη 13/1 στον Αιγόκερω σε σύνοδο με τον Πλούτωνα, σε επηρεάζει άμεσα και αλλάζει ριζικά τα δεδομένα στον τομέα της καριέρας σου, κυρίως για τους γεννημένους το 3ο δεκαήμερο, καθώς το επόμενο διάστημα ενδέχεται να υπάρξουν σημαντικές ευκαιρίες για νέα ξεκινήματα που θα ασκήσουν πάνω σου μια μεταμορφωτική επίδραση. Χρειάζεται όμως σκληρή δουλειά, πειθαρχία και συνέπεια καθώς και προσοχή σε παιχνίδια εξουσίας που είναι αρκετά πιθανά, μιας και τα φώτα θα είναι σε σύνοδο με τον Πλούτωνα.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Απαιτητική η εβδομάδα αυτή καθώς, ενώ τη Δευτέρα με τη σύνοδο Ερμή-Δια στον Υδροχόο πάνω στο Μεσουράνημά σου ενδέχεται να υπάρξουν κάποια καλά νέα και συναντήσεις οι οποίες αφήνουν μια θετική προσημνία, από την επόμενη μέρα με τα τετράγωνα Ερμή-Ουρανού(12/1) και Άρη-Κρόνου (13/1) που επηρεάζουν κυρίως τους γεννημένους το 1ο δεκαήμερο, εμφανίζονται εμπόδια αλλά και ανατροπές. Η σύναψη συμφωνιών δεν ενδεικνύεται, ενώ δεν αποκλείονται κάποια μικροατυχήματα (Άρης-Ουρανός) στο σπίτι ή στον δρόμο λόγω βιασύνης και κεκτυμένης ταχύτητας. Χρειάζεται, λοιπόν, προσοχή. Την Τετάρτη 13/1 έχουμε και την πρώτη Νέα Σελήνη του χρόνου στον Αιγόκερω, που σε βάζει σε μια διαδικασία να ανοίξεις τους ορίζοντές σου και να αλλάξεις την κοσμοθεωρία σου, βλέποντας τα πράγματα από μια διαφορετική οπτική, ενώ μπορεί να βοηθήσει και σε θέματα σπουδών, μεταπτυχιακών κ.τ.λ. Το τρίγωνο της Αφροδίτης στον Αιγόκερω με τον Ουρανό στο ζώδιό σου την Πέμπτη, μπορεί να φέρει κυρίως για τους γεννημένους των πρώτων ημερών, έναν έρωτα ή μια σχέση από απόσταση.

ΔΙΑΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με τη σύνοδο Ερμή-Δια στο Υδροχόο τη Δευτέρα, που ευνοεί θέματα σπουδών και επικοινωνίας, και μπορεί να φέρει κάποιες σημαντικές ευκαιρίες, όμως η συνέχεια από την Τρίτη με τα τετράγωνα του κυβερνήτη σου Ερμή με τον Ουρανό (12/1) και του Άρη (13/1) με τον Κρόνο, αλλάζει κάπως τα πράγματα, καθώς κάποια απρόοπτα νέα και ειδήσεις από φίλους ή συγγενείς ή μια έντονη λογομαχία με συνεργάτες, σου δημιουργούν

νευρικότητα και υπερένταση. Διώξε μακριά φοβίες και ανασφάλειες που μπορεί να σε κατακλύσουν ξαφνικά. Ξεκουράσου, κοιμήσου λίγο παραπάνω και φρόντισε την ψυχική σου υγεία καταπολεμώντας αυτοπεριοριστικές και αρνητικές σκέψεις. Η Νέα Σελήνη του μήνα την Τετάρτη 13/1 στον Αιγόκερω αφορά τα οικονομικά σου κατά κύριο λόγο. Θα θελήσεις να κλείσεις κάποιες εκκρεμότητες που σχετίζονται με οφειλές, δάνεια, κληρονομικά κ.τ.λ. δικά σου ή του συντρόφου σου. Μπορεί να υπάρξει μια θετική εξέλιξη για το επόμενο διάστημα, και με την όψη Αφροδίτης-Ουρανού την Πέμπτη 14/1, που όμως είναι ήδη ισχύουσα και επηρεάζει από την Τετάρτη. Ακόμα, η σεξουαλικότητά σου ενισχύεται και δεν αποκλείεται να προκύψει και κάποια επιστροφική ερωτικού συντρόφου από το παρελθόν.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Στο ξεκίνημα της εβδομάδας η σύνοδος Ερμή-Δια στον Υδροχόο στον τομέα των οικονομικών σου φέρνει εύνοια σε διαπραγματεύσεις, διακανονισμούς με τράπεζες, εφορίες, δημόσιο κ.λπ. Αξιοποιήσε την καθύστερη από την Τρίτη τα πράγματα αλλάζουν με τα τετράγωνα Ερμή-Ουρανού(12/1) και Άρη-Κρόνου (13/1) και μπορεί να υπάρξουν ξαφνικές αλλαγές σε επίπεδο οικονομικών συμφωνιών. Επίσης θα πρέπει να είσαι ιδιαίτερα επιφυλακτικός στο να μοιραστείς πληροφορίες για οικονομικά ζητήματα, αλλά και βαθύτερα θέματα σε άτομα που δεν εμπιστεύεσαι απόλυτα. Την Τετάρτη 13/1 η Νέα Σελήνη του Ιανουαρίου στον Αιγόκερω απέναντί σου σε σύνοδο με τον Πλούτωνα, που θα επηρεάσει κυρίως τους γεννημένους το 3ο δεκαήμερο, θέτει τις βάσεις για αλλαγές που θα μεταμορφώσουν τις σχέσεις και τις συνεργασίες σου. Υπάρχει όμως και η πιθανότητα να γίνει μια πρόταση επισήμοποίησης μιας σχέσης ή μια καινούργια γνωριμία να έρθει με ξαφνικό τρόπο, κάτι που μπορεί να ενισχυθεί και με το τρίγωνο της Αφροδίτης με τον Ουρανό που γίνεται ακριβείας 14/1, αλλά επηρεάζει ήδη και την ημέρα της Νέας Σελήνης.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Ενώ η εβδομάδα φαίνεται να ξεκινά θετικά με τη σύνοδο Ερμή-Δια στο ζώδιο του Υδροχόου και τον άξονά σου, και μπορεί να υπάρξουν κάποιες θετικές συναντήσεις και επαφές, από την Τρίτη το σκηνικό αλλάζει άρδην. Οι σκληρές όψεις που θα σχηματιστούν μεταξύ Ερμή-Ουρανού (12/1) και Άρη-Κρόνου (13/1) και θα επηρεάσουν κυρίως τους γεννημένους το 1ο δεκαήμερο, φέρνουν μεγάλη ένταση και νευρικότητα, καθώς απρόοπτα πάσης φύσεως στον τομέα των σχέσεων και των συνεργασιών είναι πιθανά. Εισπράττεις εριστικότητα και επιθετικότητα από τους γύρω σου, όμως θα ήταν φρόνιμο να διατηρήσεις την αυτοσυγκράτησή σου και να μην εμπλακείς σε καβγάδες, για να μην οδηγηθούν τα πράγματα σε οριστικές ρήξεις. Απρόοπτα και εμπόδια μπορεί επίσης να προκύψουν και στον τομέα της καριέρας με κάποιον ανώτερό σου, και σε συνδυασμό με τη Νέα Σελήνη που πραγματοποιείται την ίδια μέρα (13/1) στο ζώδιο του Αιγόκερω, θέματα που σχετίζονται με τη δουλειά έρχονται σε πρώτο πλάνο. Ίσως χρειαστεί να αναλάβεις περισσότερες ευθύνες το επόμενο διάστημα, δεν αποκλείεται όμως να υπάρξουν παράλληλα και ευκαιρίες εξέλιξης. Σε κάθε περίπτωση η ανάγκη σου για ανανέωση θα σε οδηγήσει σε νέα ξεκινήματα, χρειάζεται παράλληλα όμως να φροντίσεις και τη φυσική σου κατάσταση με σωστή διατροφή και ξεκούραση, για να μην εξαντληθείς.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Στην αρχή της εβδομάδας με τη σύνοδο που κάνει ο κυβερνήτης σου Ερμή με τον Δία στον Υδροχόο υπάρχουν θετικές συζητήσεις στον χώρο της δουλειάς, όμως από την Τρίτη η ενέργεια αλλάζει με τις δύσκολες όψεις τετραγώνου του Ερμή με τον Ουρανό(12/1) και του Άρη με τον Κρόνο (13/1). Το καλό εργασιακό κλίμα ανατρέπεται ξαφνικά, η επικοινωνία και η συνεννόηση με συνεργάτες και συναδέλφους δυσκολεύει, και μπορεί να νιώσεις αρκετά πιεσμένους ψυχολογικά από τις ευθύνες και τα βάρη στη

δουλειά. Παράλληλα την ίδια μέρα (13/1) πραγματοποιείται η πρώτη Νέα Σελήνη του χρόνου στον Αιγόκερω, στον 5ο πλιακό σου οίκο. Έτσι, το επόμενο διάστημα ενδέχεται να σχεδιάσεις με τον σύντροφό σου τα πλάνα για την κοινή σας ζωή, να ασχοληθείς με ένα νέο επιχειρηματικό σχέδιο ή να έχεις μια καινούρια πρόταση στα επαγγελματικά σου. Λόγω της συνόδου όμως που κάνει η Νέα Σελήνη με τον Πλούτωνα μπορεί για κάποιους να υπάρξει και το τέλος μιας σχέσης, ενώ για κάποιους άλλους υπάρχει η πιθανότητα, μαζί και με την επίδραση της όψης τριγώνου της Αφροδίτης με τον Ουρανό (14/1), μιας εγκυμοσύνης ή ενός νέου αναπάντεχου έρωτα, κύριος για τους γεννημένους το 1ο δεκαήμερο.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με θετικό πρόσημο, καθώς η σύνοδος Ερμή-Δια στον τομέα των ερωτικών σου κάνει τη Δευτέρα να περάσει όμορφα και χαλαρά, από την Τρίτη όμως με τις σκληρές όψεις Ερμή-Ουρανού (12/1) και Άρη-Κρόνου (13/1), έρχονται ξαφνικές προστριβές στα αισθηματικά σου και ίσως δημιουργηθούν κάποιες καταπιεστικές συμπεριφορές στην ερωτική σου σχέση, που μπορεί να προκαλέσουν αρκετή δυσφορία. Την Τετάρτη η Νέα Σελήνη στον ζωδιακό σου σταυρό που πραγματοποιείται στο ζώδιο του Αιγόκερω, και θα επηρεάσει κυρίως τους γεννημένους το 3ο δεκαήμερο, φέρνει στο προσκήνιο ριζικές αλλαγές σε θέματα του σπιτιού και της οικογένειας. Μια χωροταξική αλλαγή όπως μια μετακόμιση ή μια αγοραπωλησία ακινήτου είναι πιθανό να συμβεί μέσα στο επόμενο δεκαπενθήμερο, ενώ δεν αποκλείεται για κάποιους να σηματοδοτήσει τη μετακίνηση από το πατρικό ή και να δρομολογήσει τη δημιουργία της δικής τους οικογένειας. Προσοχή χρειάζεται, καθώς αυτή η Νέα Σελήνη είναι σε σύνοδο με τον Πλούτωνα και μπορεί να υπάρξουν προσπάθειες χειραγώγησης από άτομα της οικογένειας μεγαλύτερης ηλικίας ή και από άτομα κύρους μέσα στον επαγγελματικό χώρο που κινείσαι.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Αντιφατικά ξεκινά η εβδομάδα, καθώς ενώ τη Δευτέρα η σύνοδος Ερμή-Δια στον ζωδιακό σου σταυρό φέρνει μια αισιόδοξη διάθεση στον τομέα της οικογένειας, από την Τρίτη με τις δύσκολες όψεις τετραγώνου Ερμή- Ουρανού (12/1) και Άρη-Κρόνου (13/1), που επηρεάζουν κυρίως τους γεννημένους το 1ο δεκαήμερο του ζωδίου, το κλίμα αυτό ανατρέπεται. Εμπόλεμες καταστάσεις μέσα στο σπίτι, καβγάδες και παρορμητικές αντιδράσεις είναι στο μεν, ενώ είναι πιθανό να υπάρξουν και εκρηκτικές επικοινωνίες, νεύρα αλλά και απρόοπτα στον τομέα των σχέσεων και των συνεργασιών σου, προσωπικών ή επαγγελματικών. Δείξε χαρακτήρα και έλεγξε όσο μπορείς τα νεύρα σου, για να αντιμετωπίσεις τις προκλήσεις. Η Νέα Σελήνη του Ιανουαρίου στον Αιγόκερω (13/1) σε σύνοδο με τον κυβερνήτη σου Πλούτωνα στο ίδιο ζώδιο, σε κινητοποιεί να αξιοποιήσεις το ένστικτό σου αναφορικά με νέες εμπορικές συναλλαγές το επόμενο διάστημα και να προωθήσεις τα μελλοντικά σου σχέδια, κάνοντας αρκετές επαφές με νέα άτομα, ενώ παράλληλα η όψη τριγώνου Αφροδίτης-Ουρανού την Πέμπτη 14/1 αυξάνει τη δημοφιλία σου και τη διάθεσή σου για φλερτ, φέρνοντας ίσως και μια ξαφνική νέα γνωριμία για όσους έχουν γενέθλια στις αρχές του ζωδίου.

ΤΟΞΟΘΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Στο ξεκίνημα της εβδομάδας υπάρχει μια εύνοια σε θέματα σπουδών, επικοινωνίας και επαφών με συνεργάτες και φίλους, με τη σύνοδο Ερμή-Δια στο φιλικό για σένα ζώδιο του Υδροχόου. Την Τρίτη και την Τετάρτη όμως με τις σκληρές όψεις Ερμή-Ουρανού και Άρη-Κρόνου αντίστοιχα, χρειάζεται λίγο προσοχή καθώς υπάρχει έντονη νευρικότητα που οδηγεί σε λάθος επικοινωνιακούς χειρισμούς με συνεργάτες, άτομα του κύκλου σου η και αδέρφια. Παράλληλα η πρώτη Νέα Σελήνη του χρόνου που σχηματίζεται στον Αιγόκερω την Τετάρτη, στρέφει την ενέργειά σου στον πολύπλοκο τομέα των οικονομικών σου, αλλάζοντας ριζικά το επόμενο διάστημα τον τρόπο χειρισμού των οικονομικών σου πόρων. Θα επεξεργαστείς τρόπους για να αυξήσεις το εισόδημά σου, ίσως μέσα από μια καινούρια οικονομική συμφωνία ή μια νέα επαγγελματική πρόταση για

δουλειά, που μπορεί να προκύψει από το πουθενά, και με τη βοήθεια της θετικής όψης τριγώνου της Αφροδίτης με τον Ουρανό την Πέμπτη 14/1. Μπορεί ακόμα σε βαθύτερο επίπεδο, να εγείρει κάποια θέματα αυτοεκτίμησης και προσωπικών αξιών, βοηθώντας σε να ζυγίσεις τι αξίζει πραγματικά για σένα.

ΑΙΓΟΚΕΡΟΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Η αρχή της εβδομάδας με τη σύνοδο Ερμή-Άρη στον Υδροχόο φέρνει μια πολύ θετική είδηση στον τομέα των οικονομικών σου, που μπορεί όμως να ανατραπεί πάραυτα, καθώς από την Τρίτη με τα τετράγωνα Ερμή-Ουρανού (12/1) και Άρη-Κρόνου (13/1), τα δεδομένα αλλάζουν και μπορεί να υπάρξουν σημαντικά οικονομικά σκαμπανεβάσματα ή και κάποια απρόοπτα έξοδα. Μπορεί ακόμα να δημιουργηθεί μια παροδική συναισθηματική ψυχρότητα με το ταίρι σου, όμως από την Πέμπτη 14/1 με την Αφροδίτη από το ζώδιό σου να κάνει τρίγωνο με τον Ουρανό επηρεάζοντας κυρίως τους γεννημένους το 1ο δεκαήμερο, το κλίμα αλλάζει και πάλι. Οι σχέσεις αποκαθίστανται, η γοητεία σου ενισχύεται και η τύχη σε ευνοεί, ενώ για τους αδόμευτους μπορεί να προκύψει ακόμα κι ένας κεραυνοβόλος έρωτας. Τα μεγάλα νέα όμως είναι, σίγουρα, η μεταμορφωτική Νέα Σελήνη του μήνα στις 13/1 στο ζώδιό σου σε σύνοδο με τον Πλούτωνα, που θα επηρεάσει κυρίως τους γεννημένους το 3ο δεκαήμερο. Ένας νέος κύκλος ζωής ξεκινά, καθώς έρχεται ως εφόδια τα μαθήματα που πήρες από την 3η διεύθυνση του Κρόνου στο ζώδιό σου, μπορείς τώρα με εσωτερική δύναμη και αποφασιστικότητα να ανοίξεις νέους ορίζοντες. Δεν θα είναι εύκολο, σίγουρα όμως αξίζει τον κόπο η προσπάθεια. Αν έχεις γενέθλια αυτές τις μέρες, αυτή είναι η δική σου Πρωτοχρονιά!

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Ενώ η Δευτέρα ξεκινά με μια πολύ θετική όψη συνόδου Ερμή-Δια στο ζώδιό σου, που μπορεί να φέρει κάποια θετικά νέα και αισιοδοξία, από την Τρίτη αρχίζουν τα δύσκολα. Ο Ερμής και ο Κρόνος που βρίσκονται επίσης στον Υδροχόο θα σχηματίσουν τετράγωνα με τον Ουρανό (12/1) και τον Άρη(13/1) στο ζώδιο του Ταύρου, επηρεάζοντας κυρίως τους γεννημένους το 1ο δεκαήμερο. Το κλίμα στο σπίτι θα είναι ιδιαίτερα τεταμένο και μπορεί να εξελιχθεί άνετα σε πεδίο μάχης, με τις συγκρούσεις και τους καβγάδες να ανάβουν για πλάκα, και για ασήμαντες ακόμα αφορμές. Μπορεί ακόμη να προκύψουν ξαφνικές ζημιές ή ατυχήματα στο σπίτι, ενώ για κάποιους άλλους να υπάρξουν ανατροπές ή εμπόδια σε επαγγελματικά ζητήματα, που θα δημιουργήσουν αρκετό θυμό και απογοήτευση. Τα σενάρια ποικίλουν, η σύσταση όμως είναι μια για όλους: ψυχραιμία. Η αλήθεια είναι ότι όλα αυτά η κλεισούρα και ο περιορισμός που βιώνουμε τόσους μήνες σε έχουν κουράσει και χρειάζεται να φροντίσεις τον εαυτό σου, για να μπορείς να ανταπεξέλθεις στο επόμενο διάστημα που θα συνεχίσει να είναι αρκετά πιεστικό για το ζώδιό σου. Με το τρίγωνο της Αφροδίτης-Ουρανού την Πέμπτη 14/1, δεν αποκλείεται ένας έρωτας να σου φέρει τώρα χαρά ή να υπάρξει κάποια ερωτική επιστροφή από το παρελθόν.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με τη σύνοδο Ερμή-Δια στον Υδροχόο που μπορεί να δώσει κάποιες θετικές επαγγελματικές συζητήσεις στο χώρο της δουλειάς. Με την επίδραση όμως από την Τρίτη των τετραγώνων Ερμή-Ουρανού (12/1) και Άρη-Κρόνου(13/1), τα πράγματα περιπλέκονται και υπάρχουν δυσκολίες συνεννόησης με τους συνεργάτες ή και επικοινωνιακά φάουλ, που φέρνουν ξαφνικά άγχη και ψυχολογικές διακυμάνσεις ή νευρικά ξεσπάσματα. Χρειάζεται προσοχή και σε εντάσεις με τα αδέρφια, καθώς και ηρεμία στην οδήγηση γιατί υπάρχει τάση για ατυχήματα. Η Νέα Σελήνη του μήνα στον Αιγόκερω την Τετάρτη, σε ενεργοποιεί σε θέματα που έχουν να κάνουν με μελλοντικά σου σχέδια και στόχους καθώς και με φιλίες που ενδέχεται να αλλάξουν μορφή ή και να τερματιστούν λόγω χειριστικότητας ή καταπιεστικών συμπεριφορών, κάτω από την επιρροή του Πλούτωνα που κάνει σύνοδο με τη Νέα Σελήνη. Με το τρίγωνο της Αφροδίτης με τον Ουρανό την Πέμπτη, που όμως επηρεάζει από πιο ωριμότητα είναι πιθανή μια καινούργια γνωριμία. **A**

*Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

**102.5
ATHENS
VOICE
RADIO**

**Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΤΟ ΣOUNDTRACK
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ**

Βουνό μίας χρήσης;

Στη χώρα μας δεν υπάρχει χώρος για πλαστικά μίας χρήσης.

Γι' αυτό στη Lidl Ελλάς στηρίζουμε ενεργά τον Μαραθώνιο Καινοτομίας για μία Ελλάδα χωρίς πλαστικά μίας χρήσης. Μία πρωτοβουλία που μέσα από καινοτόμες ιδέες, πειραματισμό και δημιουργική διαδικασία, συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας και την προστασία του περιβάλλοντος.

SUP Free
hackathon

organized by

